

Iskali »zaklade« na dnu
Doberdobskega jezera

Dopisovanje med planincema
Kugyjem in Tumo

Eliza in Fiorello
bosta julija
na Velikem trgu
spodbujala
k darovanju krvi

Primorski dnevnik

**Nizkoten
napad na
špetrsko
šolo**

DUŠAN UDÖVIČ

O težavah špetrske dvojezične šole, ki je morala pred par meseci zaradi negativne ocene tehnikov o statiki zapustiti poslopje, v katerem je uspevala vrsto let, pišemo kar pogosto, odkar je nastal problem. Osebje šole, starši, levo-sredinski parlamentarci, deželni svetniki, Zavod za slovensko izobraževanje, krovni in druge organizacije so že par mesecev intenzivno na delu, da se žgoče vprašanje začasnih prostorov na zadovoljiv način reši pred začetkom prihodnjega šolskega leta. Za rešitev je bila angažirana videmska prefektura, pozitivno sta se o tem izrekla tudi predsednik dežele in pristojni odbornik. Gre skratka za to, da ostane dvojezična šola v Špetru, saj je po vsebinskem in organizacijskem konceptu nedeljiva celota, kar je treba upoštevati tudi pri začasni rešitvi, v pričakovanju, da se dosevanje šolsko poslopje ustrezno pravi.

Obenem je bilo, žal, ves čas tudi mnogo znakov, da nastajajo pri iskanju rešitev ovire, za katere si nekateri tudi očitno prizadevajo, da bi postale nepremostljive. V ozadju šumarskega rovarjenja proti dvojezični šoli so ves čas predstavniki krajevne desnice, ki njenega do goletnega uspešnega vzpona niso nikoli prebavili, kot tudi sicer ne sprejemajo slovenskega jezika, pa naj se ta pojavlja na javnih napisih, v šoli ali kjer koli v organiziranem življenju Beneških Slovencev. Špetrski župan ves čas megleno opozarja na težave in ovire, ki naj bi bile »tehnična in birokratska značaja«. A sedaj ga naenkrat najdemo v družbi kolegov iz občin Srednje, Sovodnja, Dreka in Podutana, ki so na pobudo špetrskega koordinatorja Ljudstva svobode izročili dokument nič manj kot ministru za zunanje zadeve Frattiniju, ko je zaključeval kampanjo za občinske volitve v Čedadu. Dokument, baje na hitro sestavljen ob gostilniškem šanku, je nizkoten napad na krajevne, deželne in mednarodne institucije, ki da se s »čudno mobilizacijo« zavzemajo za rešitev dvojezične šole, medtem ko naj za druge pereče krajevne probleme ne bi bilo primerne pozornosti. Obenem se desničarski župani zavzemajo za spremembo tistih členov zaščitnega zakona, ki zadevajo vidensko pokrajino.

To so torej »tehnični in birokratski problemi«, za katere se je skrival špetrski župan. No, sedaj javnost vsaj jasno ve, pri čem je. Na pristojnih deželnih in državnih oblasteh pa je sedaj velika odgovornost, da ne klonijo pred lažmi, zavajanjem in pritiski ter zagotovijo dvojezični šoli objavljeni primereno rešitev.

ITALIJA - Premier skupno z gospodarskim ministrom Tremontijem predstavljal varčevalni paket

Berlusconi: Nujni ukrepi Sindikat CGIL: Splošna stavka

Bersani: To je zgrešen zaključek dvoletne zgrešene politike

DOBERDOB - Občni zbor Zveze slovenskih kulturnih društev

Poudarek na sodelovanju in odgovornem upravljanju

DOBERDOB - Varčevalne, protikrizne strategije in z njimi povezana reorganizacija pristopov k ljubiteljski dejavnosti so bile glavne teme 44. občnega zabora Zveze slovenskih kulturnih društev, ki je bil v torek na

sedežu društva Jezero v Doberdobu. Občni zbor je nakazal precejjasne smernice, predsednik ZSKD Marino Marsič je v svojem poročilu pozval k sodelovanju, združevanju in odgovornemu upravljanju sredstev, izpo-

stavljal pa je tudi potrebo po reformah na vseh področjih. Z varčevalno politiko je Zvezni ob soglasju nadzornega odbora uspel nekoliko znižati primanjkljaj.

Na 12. strani

RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi je sinoč skupno z gospodarskim ministrom Giuliom Tremontijem na tiskovni konferenci predstavljal zakonski odlok v varčevalnimi ukrepi, ki ga je vlada odobrila v torek za stabilizacijo javnih financ v dvoletju 2011-2012. Poudaril je, da gre za »nujne in uravnovešene ukrepe«, ki jih od Italije zahteva EU. Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani pa je varčevalni paket negativno ocenil, češ da gre za »zgrešen zaključek dvoletne zgrešene politike«. Sindikalna zveza CGIL pa je napovedala 4-urno splošno stavko predvidoma za 12. junij.

Na 5. strani

Državni zbor razdeljen
ob arbitražnem
sporazumu

Na 2. strani

Zakaj se Slovenija ne
izjasni o tržaškem
pristanšču?

Na 7. strani

Tržaško operno
gledališče predstavilo
simfonično sezono

Na 12. strani

Strateško leto
za goriški Informest

Na 14. strani

V goriškem zaporu
najslabše razmere

Na 14. strani

»Krst« obnovljenega
marketa v Štandrežu

Na 16. strani

ŠPETER - V pismu italijanskemu zunanjemu ministru Frattiniju
**Župani petih beneških občin obtožujejo
dvojezično šolo »nelojalne konkurence«**

ŠPETER - Zavod za slovensko izobraževanje je na svojem zadnjem občnem zboru za novega predsednika izvolil Igorja Tulla, sprejet pa je tudi poseben dokument o dvojezični šoli v Špetru, v katerem z zaprepadenostjo obravnavajo odprto pismo italijanskemu zunanjemu ministru Frattiniju, ki so ga napisali župani Špetra, Podutane, Dreke, Srednjega in Sovodnje in zvezri s špetrsko dvojezično šolo. Gre za zahrnjen udarec lokalnih upraviteljev dvojezični šoli, ki jo obtožujejo nelojalne konkurence italijanski šoli, očitajo pa ji tudi, da prejema preveč denarja za delovanje. Očitno je, da jim šola predstavlja trn v peti, zato jo hočejo razbiti in preprečiti, da bi šola našla svoje prostore v Špetru, in sicer v dijaškem domu Paola Diacona (na posnetku), ki bi ga bilo treba le deloma preurediti.

Na 2. strani

F SLOVNIK
...ali sploh
potrebujemo
izobražen kader?

SODELUJEJO:
BOŠTJAN ŽEKŠ, WALTER BANDELJ,
RUDI PAVŠIČ IN DRUGI GOSTJE.

DANES, 27. 5. 2010,
ob 19.30
Kbcenter, GORICA

SLOVENIJA - Izredna seja državnega zbora o arbitražnem sporazumu

Vladna koalicija in opozicija še naprej vsaka na svojem bregu

S 43 glasovi za in 31 proti sprejet sklep, da se je DZ spet seznanil z okoliščinami razpisa referendumu

LJUBLJANA - Državni zbor (DZ) je po včerajšnji deveturni razpravi na izredni seji sprejel sklep, da se je ponovno seznanil z informacijo o okoliščinah razpisa referendumu o arbitražnem sporazumu. Sklep so sprejeli s 43 glasovi za in 31 proti. Proti so bili vsi navzoči opozicijski poslanci, ker naj od vlaže ne bi dobili odgovorov na po njihovem mnenju še odprtva vprašanja.

Poslanci opozicije so glasovali proti, ker - kot so pojasnili pred glasovanjem - niso dobili odgovorov vlaže, med drugim tudi na vprašanje, zakaj ni že pred devetimi meseci ukrepala zaradi zapisanega v hrvaškem zakonu o ratifikaciji sporazuma. Predsednik SDS Janez Janša pa je premiera Boruta Pahorja obtožil, da od njega tudi ni bil odgovora, kdaj mu je hrvaška premierka Jadranka Kosor obljubila, da bo Slovenija dobila teritorialni stik z mednarodnimi vodami.

Tudi po deveturni razpravi so namreč nasprotinci in podporniki sporazuma ostali na nespremenjenih stališčih. Za razliko od opozicije je bila vlažna prepričana, da je uspela zavrniti vse dvome opozicije, tudi glede hrvaške enostranske izjave, še posebej potem, ko sta veleposlaništvi Švedske in ZDA včeraj oziroma v torku za STA potrdili, da Slovenija s Hrvaško ni skupaj seznanila s to izjavo švedskega predsedstva EU in ZDA.

Janša je to označil za "nova dejstva", pogrešal pa

je odgovor na vprašanje, zakaj Slovenija ali pa ZDA in Švedska niso reagirale že ob sprejemu hrvaškega zakona o ratifikaciji sporazuma, ki vsebuje hrvaško enostransko izjavo. Zato je ocenil, da je bila izjava veleposlaništva namenjena zgolj slovenski javnosti.

Kljub temu je na podlagi prav omenjenih izjav slovensko vlažno pozval, naj odstopi od sporazuma. Glede na zanikanje Švedske in ZDA je po njegovi oceni namreč očitno, da je Zagreb v ta sporazum vstopil z goljufijo. To pa v skladu z 49. členom Dunajske konvencije o pogodbem pravu pomeni, da ne velja več, je dejal.

Zunanji minister Samuel Žbogar je to odločno zavrnal. Nasprotno, sporazum ni mrtev in ne ničen, vsi pogovori, ki so potekali med državama v pripravi sporazuma, so bili odkriti in so potekali v dobrini, je poduaril. Trditve o ničnosti sporazuma pa so po njegovem "osnovane na nepoznavanju mednarodnega prava ali pa na namernem zavajanju". Kot je pojasnil, Dunajska konvencija o pogodbem pravu določa upravičene in neupravičene razloge za uveljavljanje ničnosti mednarodne pogodbe, nobeden od teh razlogov pa nima zveze z arbitražnim sporazumom.

Kot je poudaril minister, sta se "Slovenija in Hrvaška o arbitražnem sporazumu pogajali v dobrini, brez skritih dogоворov, torej ni nobene goljufije", obe stra-

ni pa se tudi strinjata, da se spor o meji rešuje na podlagi sklenjenega arbitražnega sporazuma. Vse enostranske izjave pa so se zgodile po podpisu sporazuma, ki je edino relevanten, je dodal.

Pahor, ki je v predstavitvi stališči vlaže nasprotnike sporazuma pozval, naj predstavijo alternativo sporazumu, je menil, da z njimi danes niso postregli - z izjemo prvaka SNS Zmaga Jelinčiča, ki je konsistent pri vztrajjanju pri mednarodni mirovni konferenci o mejah nekdanje Jugoslavije. Argumentacijo so le "obrnili na glavo". Opozicija je namreč na seji začela trditi, da je arbitražni sporazum ničen, ker naj bi bil na Hrvaškem ratificiran v "slabi veri", kar pa po Pahorjevih besedah ne drži.

Nasprotniki po njegovi oceni tudi niso odgovorili, ali bo Slovenija v primeru zavrnitev sporazuma blokirala Hrvaško na poti v EU, ali bodo nova pogajanja in na katerih podlagah. Želi pa si, da bi slovenska javnost razumela dragocenost sporazuma, ki bi ga lahko obe državi sprejeli kot razumno za rešitev spora o meji. "Zdaj je samo še na ljudeh, da se odločijo," je dejal. Upa pa, da se bodo odločili za prihodnost, za pravično mejo, potrditev pa bi Sloveniji omogočila tudi v mednarodni skupnosti ohranitev ugleda. Z vrnitvijo v preteklost pa bi se vrnili tudi v čas incidentov in nemirnih razmer, je dodal. (STA)

KOROŠKA - Predsednik Fischer v Selah

»Čas za izpolnitev 7. čl. ADP več kot zrek«

Predsednika so prisrčno pozdravili tudi v ljudski šoli v Selah

CELOVEC - Na predsedniških volitvah pred dobrim mesecem dni so ga volivci in volivke pretežno slovenske občine Selu na južnem Koroškem potrdili z rekordnimi 89,6 odstotka glasov, včeraj jih je zato nagradil. Avstrijski zvezni predsednik Heinz Fischer je za nekaj ur obiskal po številu prebivalcev sicer najmanjšo koroško občino, ki mu pa je pri volitvah dala največjo podporo od vseh 132 občin na Koroškem.

Fischer je spregovoril tudi o vprašanju dvojezične topografije oziroma 7. členu Avstrijske državne pogodbe (ADP). Dejal je, da sicer posamezne emocije iz preteklosti lahko preprečijo »bliskovito uresničitev« obljub, kakršne je dala Avstria z državnog pogodbo slovenski in hrvaški narodni skupnosti, vendar pa 55 let po podpisu ADP ne moremo več govoriti o bliskovitosti.

Fischerja je sprejel socialdemokratski župan Engelbert Wassner, gost z Dunaja pa je obiskal tudi ljudsko šolo Sele, kjer je bil sprejem še posebej prisoten - in dvojezičen! Avtor in vodja založbe Kitab v Celovcu, Wilhelm Baum, pa je predsedniku izročil knjigo z naslovom »Buch der Namen« (knjiga imen), v kateri je - skupaj z drugimi - skušal zajeti vse žrtve nacizma inb tudi 13 selskih obglavljenih žrtv.

V drugi svetovni vojni je namreč prav ta kraj v boju proti nacizmu dal veliko žrtev. Tako je na pokopališču v Selah pokopanih 13 koroških Slovencev z Sel v okolice, ki so jih nacisti 9. aprila leta 1943 na deželnem sodišču v Celovcu obsodili na smrt in 29. aprila 1943 obglavili v »Sivi hiši« na Dunaju. Sele letos je avstrijska država uradno razve-

ljava sodbe nacističnega sodstva in rehabilitira obsojene koroške Slovence ter jim tako končno vrnila čast in spoštovanje.

Ivan Lukanc

TRST - V Furlaniji-Julijski krajini se bo šolsko leto, kot napovedano, redno začelo 13. septembra. To potrjuje pristojni deželnji odbornik Roberto Molinaro, ki torej odklanja predlog šolske ministrici Mariestelle Gelmini, da bi se šolsko leto pričelo konec septembra. Preložitev začetka pouka, pravi ministrica, bi prispevala k razvoju turizma, ker bi lahko družine mesece september izkoristile za počitnice. Tega sedaj ne morejo storiti, ker morajo otroci v prvi polovici septembra v šolo.

Molinaro pravi, da je Dežela pri sestavi šolskega koledarja 2010-2011 vnesla kar nekaj pozitivnih novosti. Šolam je prvič dala možnost dodatnih zimskih počitnic in tudi nekaj več prostih dni ob pustnem obdobju. Gre za ukrepe, meni odbornik za šolstvo, ki na nek način že sami na sebi spodbujajo turizem, čeprav v zimskem času. Molinaru se zdi čudno, da po eni strani rimska vlada govori o federalizmu, po drugi pa šolska ministrica

ŠPETER - Danes ob 20.30

Krstni nastop novega harmonikarskega orkestra

ŠPETER - Glasbena stvarnost Beleščije je v zadnjih letih dobila velik elan in je z delom ustanov in prizadevnih pedagogov prišla do izraza z vidnimi dosegki. Danes bo v Špetru še posebej praznično, saj bo imel svoj krstni nastop novega harmonikarskega orkesterja, ki nadaljuje poslanstvo špertskega harmonikarskega orkestra Glasbene matice. Ustanovitelj in mentor skupine je tudi v tem primeru Aleksander Iavec, nova glasbena pustolovščina pa izhaja iz volje bivših članov špertskega orkestra, ki so izrazili željo po nadaljevanju skupine poti. Uradno sta orkester in istoimensko društvo nastala 1. januarja letos, prvi z imenom Arpit, drugi pa z neobičajnim, a za strokovnjake harmonikarske organologije razumljivim imenom 4-8-8-16. Vaje potekajo s sodelovanjem nekaterih glasbenikov z večletnimi pedagoškimi izkušnjami, kot so Paola Chiabudini, Matej Spacapan in Enrico Fabris. Višejoščki novoustanovljenega harmonikarskega orkestra so za prvi javni nastop izbrali skladbe pretežno nemških avtorjev, na programu pa so tudi de-

ALEKSANDER
IAVEC

la iz opusa samega Iavca in slavnega harmonikarja ter skladatelja Richarda Galianoja. Koncert bo povezoval igralec Franko Korošec.

Gost večera bo harmonikarski orkester glasbene šole Tolmin, ki ga sestavljajo v glavnem osnovnošolci in katerega Iavec vodi od septembra lani. Koncert bo uvedel predstavitev likovnih izdelkov oz. fresk špertskeh srednješolcev. Koncert s spodbudnim naslovom Harmonika brez meja bo danes v večnamenski dvorani v Špetru, začel pa se bo ob 20.30.

ROP

Slovenija in Srbija krepita sodelovanje

LJUBLJANA - Slovenski premier Borut Pahor je včeraj v Ljubljani sprejel predsednika srbske vlade Mirka Cvetkovića. Strinjal sta se, da so odnosi med državama prijateljski, politični stiki pa intenzivni. Ob tem sta se zavzela za okrepljeno sodelovanje na področju gospodarstva, v ta namen pa so se na posebnem srečanju zbrali tudi srbski in slovenski gospodarstveniki.

Slovenski premier je na novinarski konferenci izrazil tudi podporo Srbiji pri njenem približevanju EU. "Z naše strani ima Srbija zagotovo zaveznika, ki opozarja na potrebo po nadaljnji širitev EU po Hrvaški," je dejal Pahor, ki sicer ne verjame, da bi lahko Srbija in Hrvaška v EU vstopili hkrati.

V zvezi z iskanjem nekdanjega vojaškega poveljnika bosanskih Srbov Ratka Mladiča - njegova aretacija je predpogoji za nadaljnje približevanje Srbije EU - je Cvetković povedal, da Srbija v rešitev tega problema vlagava veliko energije, iskanje pa bodo nadaljevali kljub zahtevi odvetnikov Mladičeve družine, da se ga razglasiti kot mrtvega.

Pahor in Cvetković sta se nato udeležila srečanja srbskih in slovenskih gospodarstvenikov na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS).

Srbskega predsednika sta v sredo sprejela tudi predsednik DZ Pavel Gantar in predsednik republike Danilo Türk. Blagovna menjava med državama je lani znašala 793,7 milijona evrov oziroma 27,3 odstotka manj kot predlagani. Izvoz iz Slovenije v Srbijo je znašal 532,6 milijona evrov oziroma 24,8 odstotka manj kot leta 2008, medtem ko se je uvoz iz Srbije glede na predlagani znižal za 31,8 odstotka na 261,1 milijona evrov.

Poziv NSKS Avstriji, naj uporabi enaka merila kot za Južno Tirolsko

CELOVEC - Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) je bo smrti nekdanjega dolgoletnega deželnega glavarja Južne Tirolske Silviusa Magnaga, »oceta južnotirolske avtonomije«, pozval avstrijsko državo, da za koroške Slovence uporabi enaka merila, ki so jo vodila pri izboritvi avtonomije za Južno Tirolsko. V tiskovni izjavi NSKS poudarja, da je južnotirolska avtonomija »zgledna za pravično in v prihodnost usmernjeno ureditev manjšinskih vprašanj«.

Silvius Magnago ostaja zgled vnetega in neomajnega borca za pravice lastne narodne skupnosti, njegova smrt pa pomeni tudi hudo izgubo za vse evropske narodne skupnosti, so ob Magnagovi smrti še poudarili pri NSKS. (I.L.)

ŠOLSTVO - Odbornik potrjuje sklepe deželne vlade

V FJK se bo šolsko leto začelo 13. septembra Molinaro: Ni razlogov za preložitev na oktober

MINISTRICA
MARIESTELLA
GELMINI

ODBORNIK FJK
ROBERTO
MOLINARO

meni, da bi morali o šolskem letu odločati v Rimu, medtem ko sodi sedaj to vprašanje v izključno pristojnost deželnih uprav.

Prav to je eden od razlogov, da je Severna liga takoj rezko zavrnila predlog šolske ministrici iz vrste stranke Ljudstva svobode. Ministrica govori o več počitnicah, kaj pa tiste družine, ki si septembrskih počitnic ne morejo privoščiti, sprašujejo šolski sindikati. Podobno razmišljajo tudi v strankah leve sredine, predlog ministrici pa je doživel hladne

odzive tudi v njeni stranki, tako da bo vse skupaj ostalo le pri predlogu in polemikah.

Gelminijevo je včeraj vsestransko podprt Daniele Galasso, vodja Ljudstva svobode v deželnih skupščini FJK. »Naša dežela v prečejšnji meri živi od turizma, zato ne vidim nič slabega, če bi se pouk pri nas začel 30. septembra,« pravi Galasso. Pri tem navaja dejstvo, da so septembrske počitnice za družine cenejše od julijskih in avgustovskih. Zapozneli začetek šolskega leta bi torej koristil Gradež.

Lignanu in tudi gorskim turističnim krajem severne Furlanije in Karnije.

Pri nas se bo šolsko leto, kot potrjeno, torej začelo v ponedeljek, 13. septembra, pouk pa bo trajal do sobote, 11. junija 2011. Efektivnih šolskih dni bo skupno 207, v vrtcih in otroških jaslih pa bo pouk trajal do 30. junija 2011. Deželní šolski koledar upošteva vse državne praznike, pouka prost dan bo tudi drugega novembra.

Böžične in novovletne počitnice bodo od 23. decembra do 8. januarja 2011, velikonočne počitnice pa od 21. do 26. marca 2011. Novost so počitnice od 7. do 9. marca (pustno obdobje) ter trije dodatni prosti dnevi, ki jih bodo določile posamezne šole. S tem naj bi tudi pri nas postopno uvedli zimske počitnice po zgledu Slovenije, Avstrije in Nemčije. Deželna vlada je prepričana, da tako zasnovani šolski koledar spoštuje avtonomijo FJK na šolskem področju, istočasno pa tudi upošteva želje in potrebe družin.

ŠPETER - V odprttem pismu županov Špetra, Podutane, Dreke, Srednjega in Sovodnje ministru Frattiniju

Zahrbten udarec krajevnih upraviteljev špetrskemu dvojezičnemu šolskemu centru

Šolo obtožujejo nelojalne konkurence italijanskim šolam - Zahvala Zavoda za slovensko izobraževanje staršem otrok

ŠPETER - Zavod za slovensko izobraževanje je na svojem zadnjem občnem zboru, ki je bil tudi volilnega značaja (novi predsednik je Igor Tull), sprejel poseben dokument o dvojezični šoli v Špetru, ki jo je pred petindvajsetimi leti sam ustanovil. V prvem letu njenega obstoja je šolo, ki so jo nato v okviru državnega zakona št. 38 iz leta 2001 podržavili, obiskovalo pet učencev. Z leti je postopoma rasla, se razvivala in privabila otroke ne samo iz slovenskih, temveč tudi iz italijanskih družin iz Nadiških dolin ter okolice, obenem pa postala zgled na državni in tudi mednarodni ravni. Sam deželnih predsednik Renzo Tondo je pred kratkim dejal, da je za Furlanijo Julijsko krajino dvojezična šola, ki jo danes obiskuje 221 učencev in dijakov, cvet v gumbnici.

Zato so predstavniki Zavoda za slovensko izobraževanje z zaprepadenostjo prebrali odprto pismo italijanskemu zunanjemu ministru Frattiniju, ki so ga napisali župani Špetra, Podutane, Dreke, Srednjega in Sovodnje v zvezi z dvojezično šolo, ki se je v središču pozornosti znašla, ko so bili 5. marca njeni prostori razglasjeni za neskladne z varnostnimi predpisi in so jih morali učenci, dijaki in osebje zato zapustiti.

Župani petih občin Nadiških dolin dvojezično šolo med drugim obtožujejo nelojalne konkurence

italijanskim šolam, češ da prejema večja finančna sredstva. S tem zavajajo javnost, saj dobro vedo, da italijansko ministrstvo za šolstvo in druge javne uprave dodeljuje prispevke državnim šolam po točno določenih kriterijih. Poleg tega so župani Tiziano Manzini, Marisa Loszach, Mauro Veneto, Giuseppe Sibau in Tarcisio Donati, ki bi morali v enaki meri podpirati vse svoje občane, podprli dokument, v katerem predstavnik politične stranke kritizira politiko in institucije na deželni, državnih in mednarodnih ravni zaradi izrednega zanimanja, ki so ga namenile problemu dvojezične šole. Podpisani župani, ki očitno ne poznajo ciljev, metodologije in rezultatov dvojezičnega izobraževanja, opozarjajo še predstavniki Zavoda za slovensko izobraževanje, špetrsko šolo povezujejo s kulturnimi društvami, ki si na avtonomen način prizadevajo za promocijo slovenske kulture na teritoriju, medtem ko dvojezična šola deluje v skladu s cilji, ki jih določajo italijanski zakoni.

Po drugi strani pa se Zavod za slovensko izobraževanje želi zahvaliti staršem, ki so v teh težkih trenutkih stali šoli ob strani in tudi v sozvočju s predstavniki šole predlagali konkretno rešitev za naslednja šolska leta, s tem da bi preuredili dijaški dom Paola Diacona.

Dijaški dom Paola Diacona v Špetru bi z manjšimi posegi lahko nudil gostoljubje celotnemu dvojezičnemu centru, če bi bila zato potrebna politična volja

Njihov predlog pa ni prodrli, usoda šole je še nejasna, po zadnjih vesteh pa naj bi vrtec ostal v Špetru, medtem ko bi se osnovna šola in nižja srednja šola morali preseliti v Sovodnjo oziroma Podbonesec. Zavod za slovensko izobraževanje

vsekakor upa, da bo na koncu vendarle prevladal čut za odgovornost in da bodo tisti, ki so za to pristojni, sprejeli odločitve predvsem za dobrobit otrok in njihovih družin, a tudi celotne skupnosti Nadiških dolin. (NM)

DOBAVA IN MONTAŽA

*Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata*

GIOMA - Ulica Remis, 21 - S. Vito al Torre (UD) Tel. in Faks +39 0432 997154
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

leseni podi **blindirana vhodna vrata** **notranja vrata** **pvc okna in okvirji**

Do 2. junija 2010

CENE HUJŠAJO

Prednost ugodnostim!

PONOVNA VELJA NA VSEH VREDNOSTI V PREDSTAVNIKOVIM MESTIH

SELEX Izbrano ZA VAS Detergent za posodo SELEX limon/kis plastenka, 1.250 ml 1,10	Splendid Kava Classico SPLENDID 4 paketi po 250 g 4,49	POD CENO 12,90 za kg Izbrana govedina varčevalno pakiranje
SELEX Izbrano ZA VAS Detergent za posodo SELEX limon/kis plastenka, 1.250 ml 1,10	SELEX Piatto CONCENTRATO Detergent za posodo SELEX limon/kis plastenka, 1.250 ml 1,10	POD CENO 0,99 za kg Bučke
SELEX Izbrano ZA VAS Detergent za posodo SELEX limon/kis plastenka, 1.250 ml 1,10	SELEX Piatto CONCENTRATO Detergent za posodo SELEX limon/kis plastenka, 1.250 ml 1,10	POD CENO 0,59 za kg Mozzarella bocconcino ALA 100 g (5,90 € / kg)
SELEX Izbrano ZA VAS Detergent za posodo SELEX limon/kis plastenka, 1.250 ml 1,10	SELEX Piatto CONCENTRATO Detergent za posodo SELEX limon/kis plastenka, 1.250 ml 1,10	POD CENO 0,90 za kg Pršut DEL COLLE cena za 100 g

RABOJEZ (TS) - Drž. cesta Farnei 40/b
TRST (TS) - ulica Valmaura 4
GORICA (GO) - ulica Terza Armata

familia
Pri nas si v družinskem krogu.

GLOSA

Draž poklica zgodovinarja

JOŽE PIRJEVEC

V torek sem sklenil na koprski Fakulteti za humanistične študije letošnji ciklus predavanj. Kot vedno sem zadovoljen, ker imam za sabo veliko dela in ker smo na pragu poletja, nekoliko pa tudi otožen, ker se poslavljam od študentov, na katere sem se na vsakotedenjskih srečanjih navezal. Letošnje slovo je imelo še dodaten kancpelina, ker se s tem semestrom poslavljam tudi od svojih šestdesetih let. Čeprav se mi zdi, da sem prav tako življenjski, kot sem bil pred štiridesetimi leti, ko sem začel predavati na Fakulteti za politične vede v Pisi, se zavedam, da po sili razmer to blagoslovljeno stanje ne more dolgo trajati. Ceremonija odhajanja je pač v teku in čeprav jo skuša človek opraviti tako do stojanstveno kot je mogoče, ni prav prijetna.

Če računam, da sem od leta 1970, ko sem prvič kot profesor stopil v predavalnico, do danes imel letno najmanj 100 predavanj, da o kongresih, konferencah in simpozijih ne govorim, moram reči, da sem kar precej dociral. Ali sem tudi povedal kaj pametnega? Na začetku verjetno bolj malo, ker sem se držal kot pijanec plota zapisanega in prepisanega besedila, saj je bilo moje znanje o zgodovini vzhodne Evrope, da povem po pravici, dokaj skromno. Na univerzo sem prišel zaradi vrste srečnih naključij, od katerih je bila pač odločilna ta, da sem Slovenec. Znanje slovenščine in z neno pomočjo drugih slovanskih jezikov mi je dalo možnost, da se soočam s problematikami, ki so bile mojim kolegom tuje.

Pomembna pa je bila tudi študentska revolta iz leta 1968, ki je odprla vrata na humanistične fakultete mladim brez klasične izobrazbe. To je imelo za posledico, da je na omenjene fakultete navalilo ogromno število ljudi, ki jim redni profesorji in njihovi asistenti niso bili kos. Treba je bilo najti nove didaktične moči, kar se je dogajalo brez posebnega preverjanja

njihovih zmožnosti. Jaz sem sicer imel za sabo Normalko v Pisi in Diplomatsko akademijo na Dunaju, toda na razpis za »poverjenega« profesorja sem se razen s svojimi diplomami pojabil samo z enim znanstvenim člankom. In še ta je bil komaj v tisku.

Toda, kaj bi razpredal zgodbo o svoji karieri, ki je bila pogosto kar trnova. Najraje razložim, kakšen je moj odnos do zgodovine, kajti pred kratkim sem imel priliko, da o tem razmišjam. Zgodilo se je namreč, da je nek eminenten kolega tehnične smeri, menil, da je zgodovina eksaktnejša veda, kot je lahko medicina ali matematika.

Takemu pristopu sem se uprl, ker je moja polstoletna izkušnja drugačna. Po menjem ni slučaj, da so stari Grki priševali Clio, zaščitnico zgodovine, med eno od sedmih muz. Močno je namreč v sorodstvu z muzo književnosti, ker jo pogojuje ena od bistvenih značilnosti in nagonov človeka: da pripoveduje o sebi in drugih resnične ali izmišljene zgodbe. Zgodovinarji, v nasprotju s pisatelji, nimamo svobode, da bi postvarjali življenje, kakršno bi lahko bilo, a ga ni bilo. Mi smo kirurgi, ki zarežemo v živo tkivo preteklosti in na podlagi raziskave virov kličemo v življenje sence iz Hadesa. Ni nam treba, kakor Odiseju zaklati za to žrtvene živali in se spustiti v kraljestvo mrtvih, dovelj je da gremo v arhive in se spopademo s pričevanji, zabeleženimi na papirju, ter jih po svojih zmožnostih oblikujemo v pripoved, ki pa ostaja vedno subjektivna. Mogoče jo je preveriti, ne pa noviti kot znanstveni eksperiment. Posel je vreden Orfeja toda prav tako nevaren, kakor je bila njegova pot iz podzemlja.

Ker je preteklost intimno povezana s sodobnostjo, se ti lahko na vsakem koraku zgodi, da poveš resnico, ali tisto, kar si prepričan, da je resnica, in s tem raniši ljudi drugačnega mnenja. Gre za riziko, ki se mu ni mogoče izogniti, če vzameš svoj poklic resno. V tem pa je tudi njegova draž.

VREME OB KONCU TEDNA

Popoldanska nestanovitnost se bo postopno povečala, sledila pa bo vremenska fronta

DARKO BRADASSI

Z okrepitevijo anticiklona se je vremenska slika v zadnjih dneh občutno izboljšala in otoplila. Marsikje smo namerili najvišje temperature v tekočem letu, živosrebrni stolpec se je ponokod povzpel nad 28 stopinj Celzija. Radiosonda iz Campoformida pri Vidmu je na višini okrog 1500 metrov v prostem ozračju namerila 13,4 stopinje Celzija, kar je za skoraj 5 stopinj Celzija več od dolgoletnega povprečja. V zadnjem tednu se je torej ozračje v povprečju segrelo za okrog 9 stopinj Celzija in smo se naenkrat znašli skoraj sredi poletnih temperatur. Ničita izoterma se je povzpel nad višino 3700 metrov, kar je za skoraj kilometer višje od dolgoletne normalnosti. Zahodna advekcija toplejšega višinskega zraka je bila izrazita in je pozitivno vplivala tudi na vremensko stanovitost, v zadnjih dneh skorajda nikjer ni bilo popoldanskih ploh, na Primorskem in v Furlaniji Julijski krajini pa že več dni ne pade niti kapljiva dežja.

To je bil eden med najbolj občutnimi pozitivnimi vremenskimi vali v tekočem letu, ki pa se bo kmalu zaključil. Vremenska slika se namreč letos pogosto in dosledno spreminja in se bo verjetno spreminja še vsaj v bližnji prihodnosti, morda pa tudi dlje. Nad nami se vrstijo, kot na tekočem traku, anticiklonski višinski grebeni z izboljšanjem in otoplitim ter višinske doline s hladnimi vdori in poslabšanju. Vzroke gre verjetno iskati v izrazitem valovanju in dinamičnosti zahodnih tokov, ki ne dopuščajo dolgotrajnejših okrepitev enega ali drugega vremenskega stanja. Zato doslej ni bilo nad nami niti solidnejših anticiklonov, prej bi lahko rekli, da so bila letos vztrajnejša poslabšanja.

Anticiklonski val se zaključuje zaradi spusta obsežnega območja hladnega severnega zraka, ki bo dosegel Alpe, predvsem pa zahodno Sredozemlje. Tam se bo poglibilo ciklonsko območje, ki

bo proti nam z jugozahodnimi tokovi občasno preusmerjalo bolj vlažen zrak. V nedeljo zvečer ali v noči na ponedeljek bo naše kraje dosegel tudi hladnejši zrak.

Nestanovitost, ki jo bomo pri nas občutili predvsem v popoldanskih urah, bo naraščala postopno in bo iz dneva v dan nekoliko večja. V popoldanskih urah bo nastajala kopasta oblačnost, predvsem od jutrišnjega dne pa bodo možne tudi posamezne popoldanske plohe ali nevihte. Verjetnejše bodo, kot kaže jutri, predvsem pa v soboto in v nedeljo, četudi bo glavnina poslabšanja v notranjosti Slovenije in bodo pri nas bolj obrubnega značaja. Zlasti v nedeljo pa kaže na nekaj več padavin in na dodatno poslabšanje v popoldanskih ali večernih urah, ko se bo proti nam začel spuščati hladnejši zrak. V noči na ponedeljek bodo možne tudi močnejše nevihte in krajevni nalivi, ni izključeno, da bo lahko nastalo tudi kakšno krajevno neurje. Vetrovi se bodo ob vduoru mrzlega zraka okreplili in naglo obrnili od severovzhoda, prehodno bo zapihala močna burja, ponekod lahko močan severni veter, ozračje pa se bo občutno ohladilo. V ponedeljek kaže na še nestanovitno in nekoliko hladnejše vreme, od torka pa se bo od zahoda predvidoma spet začel krepti anticiklon.

Na sliki: hladnejši severni zrak je že dosegel osrednjo Evropo

PISMA UREDNIŠTVU

Uvodniki v PD

Spoštovano uredništvo!

Glede problematike arbitražnega sporazuma popolnoma spoštujem stališče, oziroma mnenje gospoda Grudna, pa čeprav jaz mislim drugače. To sem v svojem prejšnjem pismu tudi napisal.

Glede vloge uvodnika pa mislim, da le ne more biti upoštevan samo kot mnenje tistega, ki ga je napisal. Smatram, da glede na prostor in smisel, ki ga ima ta del časopisa, odraža tudi določeno stališče uredništva, pa čeprav ga podpiše točno določena oseba. V drugačnem primeru bi potem takem dnevniku moral poskrbiti, da objavi še uvodnik, ki odraža tudi drugo stališče (seveda glede arbitražnega sporazuma). To seveda, če ne želi biti pristranski, čeprav je tudi to popolnoma legitimna pravica.

Julijan Čavdek

PRIPIS UREDNIŠTVA: Uvodnike v Primorskem dnevniku pišejo člani redakcije in občasno dopisnik iz Celovca. Kdo ga bo napisal, je sad dogovora na redakcijski seji, nikakor pa jih ne pišemo po naročilu, češ, če je že Peter zašel v eno smer, naj takoj naslednji dan Pavel napiše nekaj obratnega. Doslej je bilo v Primorskem dnevniku objavljenih že veliko uvodnikov, o katerih v uredništvu nismo imeli vsi enakega mnenja. Hvala bogu, da je tako, saj imamo vsak svojo glavo, ki je ne nosimo samo na sprehod, ampak z njo tudi mislimo. Prepričani smo, da je enako z bralcem Primorskega dnevnika, ki si na podlagi našega poročanja sami ustvarjajo svoje mnenje. Žato ponovni očitek o prisranskosti še enkrat vračamo avtorju pisma in zaključujemo nepotrebitno polemiko. (Uredništvo)

Arbitražni sporazum

Spoštovani gospod Julijan Čavdek
Nič manj kot ste Vi v Vašem pismu uredništvu PD glede članka Rada Grud-

na razočarani, ker med drugim omenja, da je slovensko-hrvaški arbitražni sporazum "se edina preostala možna rešitev" dolgotrajnega mejnega spora med obema sosedama in hkrati "verjetno tudi edini način, da Slovenija pride do ustreznega stika z odprtim morjem", sem lahko presenečen nad takim stališčem do omenjenega članka in arbitražnega sporazuma osebno tudi jaz kot stalni bralec PD.

Presenečen zaradi tega, ker za utemeljitev Vašega negativnega stališča ne navajate nobenega argumenta, ki bi potrdil Vaše odklonilno stališče, da bi ga zato rade volje upošteval. Dodatno pa se poslužujete zgolj odklonilne ocene nasprotnikov arbitražnega sporazuma v Sloveniji.

Dovolite mi, da Vam s tem v zvezi predstavim okvirno, kaj je pravzaprav vsebina in smisel tega arbitražnega sporazuma. In citiram, da ne navajam svojih stališč. Boris Šuligoj (Delo): Dragi slovenski "pomorski pravniki vseh barv in provinenc: to je šele sporazum, ki določa postopek! Če bi sporazum res že vseboval rešitev, o kateri tako preprljivo arogantno, samozavestno, nasmihajoče se in vsevedno pridiga naša holivudska politična smetana, potem razsodnikov sploh ne bi potreboval."

Nasprotniki ZA na podlagi sporazuma o postopku reševanja že vedo, kako bo rešitev.

Arbitražni sporazum, tako kot je napisano, ne določa nobene rešitve "v škodo slovenskega interesa", tako kot ne prestane zavajajo znani nasprotniki, marveč celo nedvoumno nalaga arbitražnemu sodišču, da določi stik Slovenije z odprtim morjem. Stik z odprtim morjem pomeni stik slovenskega ozemlja z odprtimi morjem.

Žalostno je, da se mora slovenska javnost neprestano v referendumski kampanji soočati z lažmi in zavajanjem namesto z resničnimi dejstvi in argumenti!

Ko pa na koncu Vašega pisma omenjate zahvalo prof. Borisu Pahorju, da se je v zvezi z referendumom "suvereno in odločno javno zavzel za slovenske interese" mu njegove zavzetosti za njegovo poslanstvo in slovenske interese nihče ne more osporavati. Žal je bil v omenjenem primeru - po mojem mnenju - napačno pritegnjen k sodelovanju, ki je delovalo manj z argumenti bolj pa s čustvenimi naboji. Tak je bil večinski odziv na izjavo Hribar-Bučar.

Končno tudi Primorskemu dnevniku ne bi bilo moč osporavati, če se v primetu arbitraže zavzame za pravično rešitev, saj je njegovo poslanstvo od vsega njegovega začetka pred 65. leti prav to uveljavljeni cilj!

Dušan Fortič, Koper

Odgovorček Jolki Milič

Najprej se opravičujem za zamudo; Jolka si lahko predstavlja, kateri so vzroki začetja.

Te naše slovenske zemlje je res že za eno samo prgišče, tako da ni pretirano, če rečemo, da v njem utriplje naše srce z vso silo in ljubezni, kolikor je zmore samo tisti, ki jo obdeluje. V naslovu gre tudi za močan čustveni poudarek. Srce za prgišče zemlje, kot ga predlaga Jolka, mi daje mrzel vtis gole formalnosti.

V italijanskem prevodu sem se skušal izogniti namigom podobnosti nememu znanemu naslovu nekega nepričobljenega filma, ki so ga pred nekaj leti vrteli tudi na prvem sporednu italijansko nacionalne televizije. Po posvetovanju s sodelavci, ki so mi pomagali pri nastajanju knjige, sem se odločil za obliko, kakršna je tudi natisnjena. Vsebinsko se mi zdi, da povsem ustrezja, saj je srce »sezdež« ljubezni; torej Srce in prgišče zemlje - L'amore per una manciata di terra;

italijanski naslov naj bi povzemał tudi čustvene primeši, kakor jih želi sproščati slovenski naslov. Z ozirom tudi na dejstvo,

da je v italijanščini cuore pogosto sinonim za amore, in obratno.

Priznam, da sem si za prikaz trde in garaške vsebine, kakor jo predstavlja burna šestdesetletna zgodovina Kmečke zveze izbral dokaj pesniški naslov. To sem na predstavitvi v Državnem svetu utemeljil tako-le: »To prgišče zemlje, v katerem utripa naše srce, ni samo podlaga našim snovnim (materialnim) pridelkom, temveč tudi naši kulturni. Naša zemlja nam daje hrano za preživetje in prostor za bivanje, obenem pa sprošča v nas tudi navdih za književne, slikarske, fotografiske in glasbene vsebine na umetniškem področju.«

Kar pa zadeva pripis o delovanju Združenja književnikov Primorske, lahko samo recem, da odgovarjam za čas, ko sem mu bil (prvi) predsednik in za delo, ki sem ga (po zaslugu odličnih sodelavcev) opravil. Verjel sem v Združenje, v njegov pomen in v njegovo poslanstvo na tem prostoru slovenske zemlje v obeh državah. Vendar nisi dovolj samo verjeti, mora tudi garati, se razdajati, hoteti skupno korist, žrtvovati se. Delati. Lahko zatrdirim, da je bil moj čas takšen. Sicer pa starci, modri kmečki pregovor pravi: vsak sod da tisto, kar ima notri.

Lep in prisrčen pozdrav!

Boris Pangerc

Spomni se - ne pozabljaj!

Spominjam se starejši, slišali so od njih mlajši: »Tito je naš - mi smo Titovi« z velikimi črkami pisano po zidovih, po hišah, vsepovsod. Od takrat so minila leta, dolga leta in marsikaj drugega. Vrstile se generacije. Normalno je, da se po zidovih več ne piše.

Proslavili smo dan spomina, dan svobode, praznovali dan prvega maja. Značilen dan tudi zaradi tega, ker smo osvobodili Trst, Tržič in Gorico.

Slovesno smo obiskali spomenike našim padlim partizanom, imeli smo ra-

zna srečanja. Pevski zbori so peli pesmi iz NOB. Ljudje so bili ganjeni in si tudi brisali solze.

Marsikdo si je želel, da bi se govorilo nekaj tudi o Titu. Ob nekih prilikah so tudi storili, a ne tako kakor bi moral biti in ne povsod. Tito je bil živi simbol borbe proti fašizmu in nacizmu, je bil dejavnik, ki nas je vodil v svobodo skozi dolgoletno borbo, polno gorja in junastva.

Saj to v naših krajih vsi vedo. Ali danes so tudi taki, ki ga obsojajo. Medtem so mu tisti, ki so delali v ilegalu in se borili v gozdovih, tisti ki niso nikoli mislili, da bodo kdaj živi prišli na svoje domove, verno sledili do konca. Ti pričakujejo od svobodnih ljudi, da ga malo bolj počasti.

Te dni, 8. maja, sem v Reškem »Novem listu« prečital nekaj stavkov pisatelja in novinarja Čice Senjanovića, ki v svoji rubriki »Kvadratve Druga« med ostalim pi

VARČEVALNI PAKET - Premier in gospodarski minister Tremonti predstavila finančni manever

Berlusconi: Gre za težke, a nujne un uravnovešene ukrepe

Bersani: To je zgrešen zaključek dvoletne zgrešene politike - CGIL napovedal 4-urno splošno stavko

RIM - »Varčevalne ukrepe za stabilizacijo naših javnih financ zahteva Evropska unija. Nahajamo se v težavah, kakršnih še nismo imeli. Krizo je povzročila špekulacija, a zdaj so potrebne žrtve za obrambo evra. Rešiti evro pomeni rešiti tudi našo državo: to je sedanjii iziv.«

Tako je povedal premier Silvio Berlusconi, ko je sinoči skupno z gospodarskim ministrom Giuliom Tremontijem na tiskovni konferenci v palaci Chigi v Rimu predstavil zakonski odlok z varčevalnimi ukrepi za dvoletje 2011-2012, ki ga je vlada odobrila v torku. Berlusconi je dejal, da odgovornost za sedanje stanje italijanskih javnih financ nosijo vlade, ki so se zvrstile od osemdesetih let dalje, še posebej vlade levice. Slednje naj bi s svojo »noro ustanov reformo« posredno povzročile »eksplozijo« stroškov za javno zdravstvo.

Premier je dejal, da finančni manever obsega »nujne in uravnovešene« ukrepe. Poudaril je, da ne bo povisjanja davkov in znižanja davčnega pritiska slej ko prej ostaja eden glavnih dolgoročnih ciljev vlade. Manever se po njegovih besedah ne dotika pokojinskega sistema, razen v marginalni obliku, saj od upravičencev zahteva le nekajmesečno odložitev upokojitve. Varčevalni ukrepi prizadevajo predvsem javne uprave in ustanove ter politiko, poleg tega pa postrujejo boj proti davčnim utajam. Premier je opozoril, da ta dosega nesprejemljivo stopnjo zlasti na jugu, saj je v Kalabriji 85-odstotna, na Siciliji pa 63-odstotna.

Berlusconi se je zahvalil predsedniku republike Giorgiu Napolitanu, ki je pozval vse družbene in politične sile k odgovornosti, in dejal, da je vlada pripravljena sprejeti predloge opozicije, če bodo res veljavni.

Minister Tremonti pa je na tiskovni konferenci menil, da se je italijanska vlada odločila za »prave ukrepe ob pravem času«. Omenil je pozitivne ocene predsednika Evropske komisije Barrosa, Svetovnega denarnega sklada (IMF) in Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Izrazil je upanje, da bodo javni uslužbeni sprejeli že triletno zamrznitve svojih plač, sicer pa je izpostavil nekatere inovativne ukrepe, ki jih prinaša manever, npr. možnost, da evropska podjetja, ki prihajajo delovat v Italijo, ohranijo davčni sistem izvirne države.

Berlusconijeva in Tremontijeva izvajanja so izzvala raznovrstne reakcije. Voditelj Demokratske stranke Pier Lui-

gi Bersani je zavrnal premierjevo zvrščanje krivde na prejšnje vlade. »Sedanjii finančni manever je zgrešen zaključek dvoletne zgrešene politike sedanja vlade,« je dejal. Opozoril je, da zdaj prihajajo na dan problemi, na katere so demokrati že dolgo opozarjali, po njegovem pa so sedanji vladni ukrepi nepravični in nezadostni, saj ne bodo spodbudili gospodarske rasti. Odločno proti vladnim ukrepom se je izrekel tudi prvi mož Italije vrednot Antonio Di Pietro, medtem ko jih sredinci UDC še preučujejo.

Različne ocene se pojavljajo tudi v sindikalnih vrstah. Če sta sindikalni zvezzi CISL in UIL previdni, pa je voditelj CGIL Guglielmo Epifani že napovedal 4-urno splošno stavko proti finančnemu manevru. Stavka bo na sporedu predvdoma 12. junija.

Gospodarski minister Giulio Tremonti in premier Silvio Berlusconi
ANSA

VARČEVALNI PAKET - 24 milijard evrov v dvoletju 2011-2012

Glavni ukrepi

RIM - Finančni manever za stabilizacijo javnih financ v letih 2011-2012, ki ga je vlada odobrila v torku, je skupno težak 24 milijard evrov, po 12 milijard za vsako leto. Ukrepi predstavljajo 1,6 odstotka BDP, z njimi pa naj bi Italija do leta 2012 zmanjšala svoj primanjkljaj do dovoljene meje 3 odstotkov BDP. Lani je proračunski primanjkljaj Italije znašal 5,3 odstotka BDP. Glavni ukrepi po navedbah tiskovne agencije Ansa so naslednji:

- do leta 2013 bodo zamrznjene plače javnih uslužbencev;
- ministrstva bodo bodo na splošno imela za 10 odstotkov manj sredstev na razpolago, varčevati bodo morala predvsem pri strokovnem izpolnjevanju, službenih potovanjih, pa tudi pri službenih avtomobilih;
- stranke bodo prejale za 20 odstotkov nižja povračila volilnih stroškov;
- v gotovini bo dovoljeno plačati največ 5 tisoč evrov;
- občine, ki bodo sodelovale v boju proti davčni utaji, bodo imele pravico do 33 odstotkov tako povečanega davčnega priliva;
- v Rimu bodo turisti plačali davčino po 10 evrov na glavo za finančiranje proračuna italijanske prestolnice;

- višji davčni pritisk na nagrade in »stock options« menedžerjev in bančnikov;

- poenostavitev in pospešitev postopkov proti davčnim utajevalcem;

- gradbeni odpust za zgradbe, ki niso vpisane v katastre (rok za vpis bo zapadel 31. decembra);

- pravico do invalidnine bodo imeli najmanj 80-odstotni invalidi, in ne več najmanj 74-odstotni kot doslej, povrčane pa bodo kontrole upravicev;

- dežele južne Italije bodo imele možnost, da z uvedbo alternativnih davčnih ukinejo davek na proizvodne dejavnosti IRAP;

- davčne ugodnosti za podjetniške mreže in za poenostavitev birokratskih postopkov pri ustanavljanju novih podjetij;

- v javnih upravah je za dve leti podaljšana prepoved nadomeščanja upokojenega osebja (univerze so izvezte);

- plače sodnikov in drugih visokih javnih funkcionarjev bodo zmanjšane za 10 odstotkov, če bodo presegale 80 tisoč evrov;

- plače javnih menedžerjev bodo zmanjšane za 5 do 10 odstotkov, če bodo presegale 90 oz. 130 tisoč evrov;

- zamrznjeno bo število podpornih učiteljev;

- od leta 2011 dalje bo 500 milijonov dividend javnih podjetij namejenih nižjanju javnega dolga;

- predsedstvo republike, senat in poslanska zbornica bodo znizali režiske stroške in s privarčevanimi sredstvi financirali dopolnilno blagajno;

- do starostnih upokojitev bo prislo 6 mesecev po izpolnitvi upokojitvenih pogojev, predčasno se bodo smeli upokojiti le tisti, ki bodo imeli 40 let delovne dobe, od leta 2016 (in ne 2018) se bodo ženske upokojile pri 65. letu;

- ukinjenih je kakih 20 javnih ustanov (med temi Ispema, Pespel, Ipost), medtem ko ni bila potrjena ukinitev 9 manjših pokrajin (Biella, Massa Carrara, Ascoli Piceno, Fermo, Rieti, Isernia, Matera, Crotone in Vibo Valentia);

- strožji nadzor nakupovanja zdravil;

- deželne uprave bodo morale v dveh letih privarčevati 10 milijard evrov, občine in pokrajine pa 3 milijarde;

- cestnine bo mogoče uvesti tudi na hitrih cestah.

PARMALAT Tanziju deset let

MILAN - Milansko prizivno sodišče je za nekdajnega gospodarja družbe Parmalat Calista Tanzija potrdilo prvostopenjsko odsodbo: deset let zaporne kazni. Obsojen je bil zaradi ažiotaže (spekulativnega izkorisčanja padanja in dviganja cen na borzi) in oviranja nadzornih oblasti. Ob tem bo moral Tanzi, skupaj z menedžerjem Giovannijem Bonicijem in Lucianom Silingardijem, plačati odškodnino v višini 105 milijonov evrov, kar predstavlja približno 30 odstotkov škode, ki so jo utrplji potrošniki. Državno tožilstvo je za človeka, ki je vodil Parmalat v prepad, zahtevalo enajst let in en mesec zapora. Tanzijev odvetnik je napovedal priziv na kasacijsko sodišče. Silingardi je bil obsojen na tri leta, Bonici pa na dve leti in pol zapora. Trije funkcionarji Bank of America so bili spet oproščeni. Do Parmalatovega stecaja, vrednega 15 milijard evrov, je prišlo decembra 2003.

MILAN - Pisatelj in novinar Roberto Saviano je letosnji dobitnik novinarske nagrade »Luigi Barzini«. Nagrado, 21. po vrsti, bodo dobitniku izročili na slovesnosti, ki bo v soboto, 29. maja, v kongresnem centru (Palazzo del popolo) v Orvietu. Nagrado so ustavili leta 1990, podelitev jo občina Orvieto in časnik Corriere della Sera, pokrovitelja sta Ludina Barzini in Guido Barlozzetti. O dobitniku je odločila 21-članska žirija, v kateri je bil tudi novinar in politik Mita Volčič.

Slovesnost se bo v soboto začela z nagovorom Milene Gabanelli, ki je to nagrado prejela leta 2009. V nadaljevanju bodo, kot so sporocili z občino Orvieto, predstavili knjigo risib, delo Luigija Barzinja st. v sodelovanju s Skladom Corriere della Sera. Nato se bo s Savianom pogovarjala znana televizijska novinarica in političarka Lilli Gruber. Žirija je nagrado podelila Savianu »za njegov civilni angažma pri dokumentiranem in osebnem pričevanju, predvsem o pojavi camorre, ki jo popisuje v vsej njeni grozoviti kompleksnosti, pri njenem vsakdanjem delovanju in pverzni prepletosti ekonomije in družbe«.

MILAN - Policija je arretirala 73-letnega duhovnika Domenica Pezzinija iz Lodi. Osumljen je, da je pred tremi leti spolno zlorabil 13-letnega dečka. Med hišno preiskavo so policisti našli videoposnetke s pedofilsko in pornografsko vsebinijo.

Seznam domnevnih davčnih utajevalcev »tehta« 7 milijard dolarjev

MILAN - Na seznamu italijanskih lastnikov bančnih računov v banki HSBC, ki je od prejšnjega tedna v rokah finančne straže, je skoraj šest tisoč ljudi, skupni zaklad domnevnih davčnih utajevalcev pa znaša kar sedem milijard dolarjev. Seznam naj bi italijanskim oblastem poslat računalniški tehnik in nekdanji uslužbenec švicarske banke Hervé Falconni. Seznam vsebuje podatke za leti 2005 in 2006, zabeleženih je 6936 računov in 5728 različnih osebkov, podjetij pa je, kot kaže, samo 133. Na 132 najbogatejših računih je shranjenih več kot deset milijonov dolarjev. Finančna straža je medtem v ločeni preiskavi spet prešetala banko, ki poslujejo s San Mari- nom.

Duhovnik naj bi spolno zlorabil dečka

MILAN - Policija je arretirala 73-letnega duhovnika Domenica Pezzinija iz Lodi. Osumljen je, da je pred tremi leti spolno zlorabil 13-letnega dečka. Med hišno preiskavo so policisti našli videoposnetke s pedofilsko in pornografsko vsebinijo.

EVRO

1,2309 \$

+0,7

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

26. maja 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	26.5.	25.5.
ameriški dolar	1,2309	1,2223
japonski jen	111,35	109,53
kitski juan	8,4059	8,3495
ruski rubel	38,2885	38,5050
indijska rupija	58,2150	58,3200
danska krona	7,4403	7,4404
britanski funt	0,85470	0,85205
švedska krona	9,6990	9,8275
norveška krona	7,9775	8,1270
češka korona	25,550	25,647
švicarski frank	1,4206	1,4244
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	277,44	280,38
poljski zlot	4,1090	4,1642
kanadski dolar	1,3090	1,3204
avstralski dolar	1,4780	1,5047
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1711	4,1839
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski real	0,7082	0,7074
brazilski real	2,2600	2,3236
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9406	1,9464
hrvaška kuna	7,2715	7,2733

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

26. maja 2010

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

LIBOR (USD)	0,34525	0,50969	0,71625	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,04500	0,15000	0,26167	-
EURIBOR (EUR)	0,426	0,697	0,987	-

ZLATO

(99,99 %) za kg

31.978,46 € +271,88

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

26. maja 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €

SEVERNA IN JUŽNA KOREJA - Še vedno napetost po potopitvi južnokorejske ladje

Severna Koreja prekinja povezave z južno sosedo

V Seulu vztrajajo pri svojem - Clintonova pozvala Pjongjang, naj prekine politiko izzivanja in groženj

SEUL/PJONGJANG - Potem ko je Severna Koreja v torem zagrožila s prekinjivjo vseh odnosov z Južno Korejo, je slednja včeraj vztrajala, da bo severno sosedo, ne glede na njene grožnje, kaznovala za potopitev vojaške ladje. Na obisku v Seulu se je medtem včeraj mudila Clintonova, ki se je setala z Leejem in južnokorejskim zunanjim ministrom Yu Myung Hwanom, pogovarjali pa so se seveda predvsem o razmerah na Korejskem polotoku.

Napetosti na Korejskem polotoku, ki jih je sprožila potopitev južnokorejske vojaške ladje konec marca in kasnejše poročilo mednarodne skupine preiskovalcev, da je bil za potopitev krit napad s torpedom s severnokorejske podmornice, se še naprej zaostrujejo, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Svetnokorejska vojska je tako včeraj med drugim zagrozila, da bo južni sosedi zaprla dostop do skupnega industrijskega parka Kaesong, če bo ta začela oddajati propagandna sporočila po velikih zvočnikih, ki jih je namestila ob meji. Pjongjang je ponovil tudi grožnjo, da bo na zvočnike streljal.

Že v torem zvečer so iz Pjongjanga sporočili, da zaradi obtožb Seula prekinajo vse povezave z Južno Korejo ter njenim ladjam in letalom prepovedujejo vstop v svoje ozemeljske vode in zračni prostor. Kot so pojasnili včeraj, sta dve povezavi med državama že prekinjeni, povezava do Kaesonga, kjer kaže 42.000 Severnih Korejecv dela v 110 z južnokorejskim denarjem financiranih podjetjih, pa je zaenkrat še odprta.

Kot so v torem še zatrtili v Pjongjangu, bodo odnosi med Korejama ostali zaostreni, vse dokler bo v Seulu na oblasti predsednik Lee Myung-Bak. Leeju, ki je severno sosed med drugim razjezel že s tem, ko je pomoč svoje države pogojeval

z ukinitvijo njenega spornega jedrskega programa, se predsedniški mandat sicer izteče leta 2013.

Na obisku v Seulu se je medtem včeraj mudila Clintonova, ki se je setala z Leejem in južnokorejskim zunanjim ministrom Yu Myung Hwanom, pogovarjali pa so se seveda predvsem o razmerah na Korejskem polotoku.

Clintonova je na novinarski konferenci v Seulu Severno Korejo pozvala, naj prekine "s politiko izzivanja in groženj". Poudarila je, da se svet mora odzvati na severnokorejsko potopitev južnokorejske vojaške ladje. "Ne moremo si zatiskati oči pred izzivanji. Z vami smo zdaj in z vami bomo vedno," je Južnokorejecem dejala Clintonova.

Severnokorejski predsednik Lee Myung-Bak in ameriška državna sekretarka Hillary Clinton

ANSA

IRAN - Predsednik Ahmadinedžad »Če bo jedrski dogovor zavrnjen, konec pogajanjk«

TEHERAN - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad je včeraj opozoril, da se Iran ne bo več pogajal z velikimi silami, če bodo te zavrnile zadnji dogovor o izmenjavi iranskega urana. "Če zavrnejo sporazum in zanje z novimi političnimi igricami, morajo vedeti, da bodo vrata za pogajanja in dogovarjanja zaprta," je dejal vgovor, ki ga je prenašala televizija.

Ahmadinedžad je imel v mislih dogovor, ki ga je minuli teden dosegel s predsednikom Brazilije Luizom Inacijem Lulo da Silvo in turškim premierom Recepem Tayyipom Erdoganom. Kot je poudaril, je to "zadnja

možnost za ureditev tega vprašanja". Dogovor govori o zamenjavi 1200 kilogramov iranskega nizko obogatjenega urana za 120 kilogramov jedrskega goriva za raziskovalni reaktor v Teheranu. Izmenjava in bogatjenje urana naj bi potekala v Turčiji pod nadzorom Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA). Dogovor v veliki meri temelji na predlogu, ki ga je Iranu oktobra lani posredovala IAEA, a so ga v Teheranu takrat zavrnili, ker so vztrajali, da mora izmenjava urana potekati na ozemlju Irana. Kljub temu pa se je Zahod na tokratni dogovor odzval z dvomom. (STA)

MADŽARSKA IN SLOVAŠKA - Manjšine Huda napetost zaradi dvojnega državljanstva

BUDIMPEŠTA/BRATISLAVA - Madžarski parlament je včeraj sprejel zakon o dvojnem državljanstvu za Madžare, živeče v sosednjih državah. Pogoji za pridobitev madžarskega državljanstva bodo zanje odslej lažji, zaradi česar so zelo zaskrbljeni na Slovaškem. Slovaška vlada je zato potrdila svoj predlog zakona o dvojnem državljanstvu.

Madžarsko zakonsko dopolnilo, ki je bilo sprejeto s 344 glasovi za, tremi proti in petimi vzdržanimi, je v parlamentu predlagala stranka Fidesz, zmagovalka nedavnih parlamentarnih volitev na Madžarskem, skupaj s svojimi zavezniki, krščanskimi demokrati. Kot piše MTI, ima novi zakon za desnosredinsko za-

vezništvo simboličen pomen. Madžari, ki živijo v sosednjih državah, večinoma na Slovaškem in v Romuniji, bodo lahko madžarsko državljanstvo po novem dobili, če bodo dokazali, da imajo madžarske korenine in govorijo madžarsi jezik. Za pridobitev državljanstva jim ni treba živeti na Madžarskem, vendar pa v tem primeru ne dobijo volilnih pravic. Zakon bo začel veljati januarja 2011.

Slovaška vlada je kot odgovor na kritik Madžarske uresničila grožnje in potrdila predlog zakona, po katerem bi slovaškim Madžarom, ki bi zaposlili za madžarsko državljanstvo, avtomatično odzveli slovaškega. O zakonu naj bi parlament glasoval že sinoči. (STA)

ČEŠKA - Jutri in v soboto bodo parlamentarne volitve

Čehi z gospodarsko krizo pred očmi na volišča Socialni demokrati favoriti, a brez absolutne večine

PRAGA - Češki volivci bodo v petek in soboto volili nov parlament. Največ poslanskih sedežev se tudi tokrat obeča levim socialnim demokratom (ČSSD) in desni Državljanški demokratični stranki (ODS). Medtem ko prvi v luči krize objavljujajo višje pokojnine in nadomestila za brezposelne, drugi svarijo pred ponovitvijo grškega scenarija. Tema, ki je najbolj zaznamovala predvolilno tekmo, je bilo upravljanje z javnimi finančnimi, ki na Češkem - tako kot bolj ali manj povsod v Evropi - močno občutijo posledice globalne gospodarske krize.

ČSSD pod vodstvom karizmatičnega Jirija Paroubeka se je odločila z nemariti naraščajoči javni dolg in volivcem objublja povečanje javnih izdatkov, kot so pokojnine, nadomestila za brezposelne in otroški dodatki. Visoke izdatke naj bi pokrili z višjimi davki, de narjem iz različnih skladov EU ter z izkorjenjenjem korupcije.

ODS nasprotno Čehi svari pred prevlakom zapravljanjem, ki jim ga obljublja ČSSD, in grozi z bankrotom države. Na svojo stran je skušala volivce pridobiti s programom, ki predvideva ambiciozne reforme trga dela, zdravstvene blagajne in pokojninskega sistema, ter ustvarjanje novih delovnih mest z državno pomočjo podjetjem in težavah. "Prepričani smo, da bi se ob uresničevanju programa ČSSD javne finance razvijale v smer, ki bi nedvomno poslabšala bonitetno oceno Češke in verjetno vodila v grški scenarij," je za francosko tiskovno agencijo AFP nedavno menil vodja ODS Petr Nečas. Paroubek mu po drugi strani odgovarja, da "grožnja z bankrotom države ne le škodi ugledu Češke v tujini,

ampak je tudi ekonomski nesmisel".

Medtem ko v ČSSD poudarjajo, da je češki javni dolg, ki je lani znašal dobrih 35 odstotkov BDP, eden najnižjih v EU, ODS opozarja, da je bil javni dolg še leta 2008 le 30-odstoten ter da je proračunski primanjkljaj lani znašal 5,9 odstotka BDP, čeprav so pred prihodom krize ocenjevali, da ne bo presegel 1,6 odstotka.

Kot je v pogovoru za STA menil no-tranjepolitični komentator drugega najbolj prodajanega češkega dnevnika Mladina fronta Dnes Martin Komarek, je ODS zbrala ekipo najboljših čeških ekonomistov in pripravila realističen program. "A ljudje bi morda še verjeli programu, ne verjamejo pa politikom," je opozoril. Kot je sicer menil, bodo Čehi - z izjemo relativno bogate Prage - tokrat "volili z de-narnicami" in verjeli obljubam ČSSD.

To dokazujejo tudi javnomnenjske raziskave, ki ČSSD vztrajno napovedujejo slabih 30, ODS pa dobrih 20 odstotkov glasov. Socialistom se torej obeta zmaga, vendar pa vlade zagotovo ne bodo mogli sestaviti sami. To pa je, kot piše nemška tiskovna agencija dpa, slab obet za Čehe, ki si po letih političnih sporov in stagnacije želijo stabilnosti.

Poleg doslej tretje najmočnejše češke stranke, komunistov (KSCM), ter krščanskih demokratov (KDU-ČSL) in Zelenih (SZ), ki so do leta 2009 skupaj z ODS oblikovali vlado premiera Mireka Topolaneka, bodo imele pri oblikovanju prihodnje koalicije v Pragi tokrat veliko težo stranke, ki so nove v češki politiki, a se jim že obeta preboj v parlament.

Jezička na tehnici bosta zagotovo stranki TOP 09 in Javne zadeve, po češko

Veci verejne (VV), morda pa tudi Stranke ljudskih pravic (SPOZ). Ankete prvi napovedujejo 14., drugi 11 odstotkov glasov, za SPOZ pa ni gotovo, ali ji bo uspelo preseči petodstotni prag. Slednje velja tudi za KDU-ČSL in SZ, medtem ko naj bi KSČM dobila 13 odstotkov glasov.

Prav uspeh novih strank je po besedah Komareka glavna novost letosnjih volitev, saj dokazuje, da Čehi želijo in zahtevajo spremembe. Da utegnejo biti novinke zaradi razočaranja nad ČSSD in ODS, ki državo izmenično vodita že vse od razpada Češkoslovaške leta 1993, resnične "zmagovalke" volitev, je za AFP menil tudi priznani praški politolog Jiří Pehe.

TOP 09 vodi med Čehi zelo priljubljeni princ Karel Schwarzenberg, bivši zunanjji minister, njen "idejni oče" pa je Miroslav Kalousek, nekdanji vodja KDU-ČSL. Kalousek je po "prevzemu" KDU-ČSL s strani levega krila stranke iz nje izstopil in oblikoval novo TOP 09, a zaradi vpletjenosti v korupcijske skandale ni mogel postati njen predsednik.

Stranka Javne zadeve se je razvila kot lokalna praška stranka, nato pa je prešla na nacionalno raven. Tudi VV ima med ljudmi zelo priljubljeno predsednika - znanega raziskovalnega novinarja komercialne televizije Nova Radeka Johna.

SPOZ je ustanovil priznani češki politik, nekdanji socialdemokratski premier Miloš Zeman (1998-2002). Ko se mu je premierski mandat iztekel, je želel postati predsednik države, a ga stranka ni podprla, zato se je z njo sprl.

Kot pravi Komarek, so politiki obeh glavnih strank, ČSSD in ODS, na

JEDRSKO OROŽJE London prvič razkril obseg svojega arzenala

LONDON - Velika Britanija je včeraj prvič javno razkrila kolikočino svojega jedrskega arzenala, kar naj bi bil pomemben korak k strožjemu in transparentnemu globalnemu nadzoru posedovanja in širjenja jedrskega orožja. Po navedbah Londona Velika Britanija trenutno poseduje 225 bojnih jedrskih konic.

Velika Britanija je sicer v preteklosti razkrila, da posedeže 160 operativnih jedrskih konic, z izjavo, da "skupni arzenal jedrskih bojnih konic ne bo presegel 225" pa je London tokrat prvič razkril kolikočino celotnega jedrskega arzenala. Velika Britanija je kolikočino svojega jedrskega arzenala razkrila pred prihajočim petkovim zanključkom pregledne konference izvajanja določil Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja (NPT) v New Yorku, ki naj bi predstavljal temelj prizadevanj za jedrsko razvozoževanje po svetu. (STA)

Ceškem "zelo zelo nepriljubljeni" in zanje - glede na to, da so bili bolj ali manj vsi po vrsti vpleteni v številne škandale - nihče več ne verjame, da so "čisti". A težava je, da ni nobenega zares kreditibilnega političnega voditelja, ki bi obljubil boj proti korupciji.

Zeman je del stare češke politične élite, za Karousek pa vso vedo, da je skorumpiran, in celo Radek John ima svoj tako zaseben kot finančni škandal, pojasnjuje Komarek.

Kot je za STA še menil Komarek, bo oblikovanje nove koalicije "gola matematika", zato jo je skoraj nemogoče vnaprej napovedati. Tudi Pehe da dpa ocenjuje, da politična linija, ki bo v prihodnjih letih vodila Češko, ne bo znana še kar nekaj časa po zaprtju volišči.

Nabor morebitnih koaličnih partnerjev ČSSD je sicer ozek: sklepanje zavezništva z nereformiranimi komunisti bi bila zanje velika preizkušnja, programsko podobni KDU-ČSL in SZ utegneta izpasti iz parlamenta, za TOP 09 in VV pa je verjetnejše zavezništvo z ODS. O možnosti velike koalicije ČSSD in ODS se zaenkrat ne govorji.

S prihodom novega parlamenta in nove vlade se bo poslovila sedanja nestrankarska vlada, ki jo vodi nekdanji direktor statističnega urada Jan Fischer. Ta je oblast prevzela lani, potem ko je parlament sredti češkega predsedovanja EU izglasoval nezaupnico vladi predsednika Topolaneka. Topolanek sicer na tokratnih volitvah ni več "v igri", saj je marca letos zaradi spornega intervjuja odstopil tako z vrha ODS kot tudi iz predvolilne tekme.

Jasna Vrečko (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Četrtek, 27. maja 2010

7

OKOLJE - Polemično stališče naravovarstvene zveze WWF

»Zakaj Slovenija ne zahteva presoje za tržaško pristanišče?«

Rim še ni odobril podmorskega plinovoda italijanske družbe Snam

Zakaj Slovenija (še) ni zahtevala čezmejne presoje prostorskih načrtov tržaškega pristanišča, podobno kot je Italija zahtevala za koprsko pristanišče? To vprašanje si zastavlja naravovarstveno združenje WWF (Svetovni sklad za naravo), ki zelo kritično ocenjuje ponedeljkovo srečanje okoljskih ministrov Italije in Slovenije. Tarča kritik WWF je zlasti italijanska ministrica Stefania Prestigiacomo, ki ji očitajo slabo poznavanje razmer in površno oceno dogajanj. Tako v zvezi z žaveljskim uplinjevalnikom, kot tudi glede podmorskega plinovoda družbe Snam, brez katerega žaveljski terminal sploh ne more obratovati.

Naravovarstvena organizacija izpostavlja, da ministrstvo še ni izdalо okoljevarstvenega dovoljenja za podmorski plinovod, Prestigiacoma pa se je v Trstu obnašala, kot da bi bili tudi ta problem rešen. »Odgovori ministrice na vprašanja slovenskega ministra so bili zavajajoči,« pravi WWF. Čudi dejstvo, da je okoljsko ministrstvo formalno in vsebinsko ločilo postopek za uplinjevalnik (slednji je že dobil zeleno luč iz Rima) od procedure za plinovod, ki naj bi povezoval Žavljе s plinskim skladiščem v južni Furlaniji.

Članica Berlusconijeve vlade naj bi med pogovori s slovenskim kolegom jasno namignila na neke vrste kupčijo med Rimom in Ljubljano, piše v stališču WWF. Slovenija naj bi počasi pristala na terminal španske družbe Gas Natural, Italija pa naj ne bi zavirala širitev koprskega pristanišča. V to čezmejno presojo je vključena tudi Dežela Furlanija-Julijnska krajina, ki naj bi svoje stališče o tem objavila v drugi polovici junija. Vse to že spominja na izsiljevanje, menijo v WWF, ki izraza začudenje, da Slovenija - kot rečeno - doslej še ni uradno zaprosila Italije za vključitev v čezmejno presojo novega prostorsk-urbanističnega načrta tržaškega pristanišča.

Minister Žarnić, kot poročajo Primorske novice, pričakuje, da bo Italija vsekakor povabila Slovenijo k presoji tržaških načrtov, tako kot je Slovenija storila s Koprom. »Ta recipročnost se mi zdi povsem normalna, v skladu z zakonodajo in dobro prakso,« je prepričan slovenski minister.

Okoljska ministrica Slovenije in Italije Roko Žarnić in Stefania Prestigiacomo
KROMA

UPLINJEVALNIK, PLINOVOD IN ŽELEZNICA

Rim in Ljubljana nimata občutka za interese čezmejnega okolja

Rim in Ljubljana nimata občutka za skupni čezmejni prostor in v bistvu ščitita svoje interese, kar je legitimno, a tudi omejevalno in krajovidno. To prihaja do izraza pri žaveljskem uplinjevalniku in plinovodu, to pa smo lahko ugotovljali tudi pri hitri železnici.

Najprej o plinovodu, ki naj bi povezoval žaveljski terminal s plinski skladnišči v Furlaniji. Zelo neavadno je že dejstvo, da plinovod, ki naj bi v glavnem tekel pod Tržaškim zalivom, načrtuje italijanska družba Snam in ne Španci Gas Natural, ki naj bi gradili uplinjevalnik. Slovenija nasprotuje podmorskemu plinovodu, ker se upravičeno boji negativnih posledic za svoje morje. V zamenjava predlagajo kopenski plinovod, ki bi ga morali nujno speljati po dolinskem Bregu in Krasu. Še ena velika

okrnitev okolja za to območje tržaške pokrajine, za njegove prebivalce in torej tudi za Slovence, ki tam živijo. Okoljski minister Roko Žarnić brani interese Slovenije in njenega morja, kar je njegova dolžnost, kopenski plinovod pa bi povzročil drugačno »ko-lateralno« škodo. Tudi Slovencem.

Podobno se je dogajalo s hitro čezmejno železnico Trst-Divača. Slovenija je na osnovi meddržavnega dogovora z Italijo dolgo časa zagovarjala progo pod dolino Glinščice. Gre za t.i. južno traso, ki bi se na najbolj južni možni točki priključila z novo dvotirno progo Koper-Divača. Tudi slovenski naravovarstveniki so opozarjali, da bi tako zastavljena proga zelo prizadela Glinščico in z njo vso dolinsko občino, Ljubljana pa ter resna opozorila ni nikoli vzela resno v poštev.

Odločitev za t.i. severno traso železnice (Nabrežina-Opcine-Slovenija) po sedanji proggi Trst-Ljubljana je okoljsko gledano najbolj sprejemljiva rešitev. Upati je, da bo na koncu prevladal ta načrt in da bo sta Kras in Glinščica zaščiteni pred najhujšim. Seveda, če se bo v tej splošni krizi sploh našel denar za novo železnico, v kar dvomimo. Najbrž ima prav Dežela FJK, ki predlagata posodobitev proge t.i. Južne železnice iz sredine 19. stoletja.

Italija načrtno krši 21. člen zaščitnega zakona za slovensko manjšino, ki jo obvezuje, da pri prostorskem načrtovanju ščiti zgodovinske in kulturne značilnosti narodno mešanega ozemlja. Tudi Slovenija pa bi se moral kdaj zamisliti o interesih Slovencev, ki živijo v Italiji.

S.T.

PRISTANIŠČE - Predsednik Boniciolli

Načrt druge tranše del za logistično platformo končan

Claudio Boniciolli

Pristaniška oblast je dokončno izdelala načrt za drugo tranšo del za gradnjo logistične platforme v tržaškem pristanišču. Vest je posredovala včeraj sama Pristaniška oblast in v bistvu poudarila, da je pripravljena začeti z deli za gradnjo te za razvoj pristanišča in porast prometa ter sploh za razvoj Trsta in dežele Furlanije-Julijnske krajine temeljne strukture.

Projekt so v marcu posredovali vsem ustanovam, ki so poklicane k izdaji tehničnih mnenj in ustreznih dovoljenj, piše v tiskovni noti Pristaniške oblasti. Ministrstvo za infrastrukturo bo moralno zdaj sklicati storitveno konferenco, ki bo morala vzetiti v pretres načrt pred koncem junija, kot to določa italijanska zakonodaja.

Ko bo storitvena konferenca odobrila načrt za prvo tranšo del za gradnjo logistične platforme, je potdaril predsednik Boniciolli, bomo sprožili vse ukrepe, ki so potrebni za takojšen začetek prve tranše del. Bo-

niciolli je v tem smislu izrazil upanje, da bo do odobritve načrta za prvo tranšo del prišlo čim prej. »To je po sprejetju novega pristaniščega regulacijskega načrta dodaten pomemben korak za razvoj tržaškega huba,« je v tej zvezi še ocenil predsednik Pristaniške oblasti Boniciolli.

TRAGEDIJA PRI RAVENNI - Dan potem

Nesreča zaradi prehitevanja, znanci žalujejo za družino Radin

Povzročitelj 25-letnega voznika punta - Zakonca sta delala v dveh različnih bankah

»Bila je dobra, delavna, izredno prijazna in vedno nasmejana, njeni družini je bila čudovita. Prav zaradi vsega tega smo zelo žalostni.« Tako so nekateri slovenski sodelavci včeraj spregovorili o smrti 36-letne Tržačanke Cristine Mattiassi, uslužbenki banke Antonveneta, ki je v ponedeljek popoldne na zelo prometni in nevarni cesti v Emiliji Romagni skupaj s svojim možem in še ne šestletno hčerkjo srečala smrt. Po trčenju sta poleg Cristine izdihnila njen mož, 39-letni Tržačan Paolo Radin, ki je bil v službi v neki drugi mestni banki ter malo Elisa. Deklica bi 20. avgusta praznovala svoj šesti rojstni dan.

Kot smo poročali včeraj, se je družinica, ki je stanovala v nekem poslopju na Senenem trgu, v ponedeljek vračala s počitnic na obali Romagne. Po obisku zabavniščnega centra Mirabilandia so se Radinovi in neki prijatelji z dvema avtomobiloma odpravili na pot proti domu. Ob 17.20

pa jih je med Ravenno in Ferraro nešreča pričakala na ravnem odseku državne ceste št. 16, ki ji pravijo via Reale.

Karabinjerji so po zbirjanju informacij ugotovili, da je trčenje med avtomobiloma in posledično tragedijo povzročilo tretje, nepoškodovanovo vozilo, ki ga je upravljal 25-letnik. Le-ta je na ozki cesti z avtom fiat punto prehitel hondo jazz, v kateri so bili Radinovi, drugega avtomobila pa mlademu vozniku ni uspelo prehiteti. Sunkovito je obrnil desno in se spravil tik pred hondo. Radin se je skušal izogniti trčenju od zadaj, zavozil je desno v obcestni steber, nakar je hondo zaneslo v levo na nasprotni vozni pas. Privozil je nissan primera in po silovitem trčenju je honda pristala ob sadovnjaku. Tričlanska družina Radin je bila na mestu mrtva, 40-letni voznik nissana je bil lažje poškodovan, njegov osemljetni sin pa jo je odnesel brez poškodb.

Stavke spet ne bo, prevozi jutri neokrnjeni

Vsedržavno stavko, ki bi morala po napovedi jutri ohromiti prevoze (sklicali so jo sindikati Filt-Cgil, Fit-Cisl, Uil-Trasporti, Faisa-Cisl in Ugl) so že drugič v enem mesecu preložili. Prvič jo je protestnik zagadel vulkanski pepel iz Islandije, ki je paraliziral letalski promet, tokrat pa je predsedstvo vlade očenilo, da stavka ravno ob začetku dolgega konca tedna pred 2. junijem ni umeščena. Podjetje Trieste Trasporti obvešča, da bodo avtobusi jutri redno vozili.

Posvet o čezmejnem delu

Problematika čezmejnega dela oziroma čezmejnih delavcev in dejavnost italijanskih gradbenih podjetij v Sloveniji bo tema posveti, ki bo danes ob 15. uri v hotelu Savoia Excelsior v dvorani Ter geste. Posvet prireja lokalna zbornica komercialistov v sodelovanju s pokrajinško zbornico svetovalcev za delo, udeležili pa se ga bodo ugledni strokovnjaki z obeh strani meje.

Skupščina o železarni

Na sedežu krožka Ercole Miani (Ul. Val-maura št. 77) bo jutri ob 18. uri javna skupščina o škedenjski železarni, ki jo skupaj s krožkom Miani prireja združenji Servola Respira in La Tua Muglia ter koordinacija rajonskih odborov. Povabljeni so vsi javni upravitelji, od deželnega predsednika Tonda in deželnih odbornikov do pokrajinske predsednice in tržaškega župana ter deželnih, pokrajinskih in občinskih svetnikov. Predstojitelj od njih pričakujejo, da bodo povedali, kaj so sami storili za reševanje problematike železarne.

Trušč v železarni preplašil Škedenjce

Včeraj okrog 9. ure je Škedenjce predramil nenaden in zelo glasen trušč. Več ljudi se je obrnilo na gasilce, slednjim pa ni bilo treba poseči, saj jih je osebje železarne pomirilo. Tiskovna predstavnica škedenjske železarne Federica Zar je pojasnila, da je hrup prišel iz plavža. Zaradi previsoke pritisika so se nenadno odprle zatopljive. Dogodek ni zelo pogost (nekaj podobnega se je nekajkrat pripetilo v preteklih letih), sodi pa v okvir predvidenih varnostnih postopkov. Včeraj je bila v deželnem svetu avdicija deželnega odbornika za zdravstvo Vladimirja Kosica, ki je izrazil potrebo po čimprejšnji zaščiti delavcev železarne. Več svetnikov tako desne kot leve sredine je poudarilo, da potrebuje železarna splošno posodobitev ter da so naprave, ki zbirajo podatke o onesnaženosti zraka, nepremerne in nezanesljive.

Vztrajno parkiranje na prostoru za invalide

Mestni redar je pred dnevi na Korzu Italia opazil avtomobil peugeot, ki je bil parkiran na prostoru za invalide. V vozilu je bilo izpostavljeno primerno dovoljenje, redar pa se je spomnil, da je s sodelavci julija 2008 isti avtomobil odpeljal. Izkazalo se je, da je lastnik vozila 65-letni F. G., ki je uporabljal dovoljenje matere, invalidke, ki je bila v tistem trenutku doma. Globa zaradi neprimerne uporabe dovoljenja je znašala 78 evrov, vozniku pa so odbili tudi dve vozniški točki. Poleg tega je vozniško dovoljenje poteklo.

Z glasbo motil sosedje in jim nato še grozil

Stanovalci poslopja v Ulici Irene del la Croce (nasproti Ljudskega vrtu) so v torek pozno zvečer poklicali policijo, ker so v enem izmed stanovanj že več ur na ves glas navajali glasbo. Policiisti so potrki na vrata stanovanja, v katerem se je zabavalo pet ljudi. Eden ob teh, 39-letni S. V. M., je vpil na policiste in sosedje ter jim grozil. Prislužil si je kazensko ovadbo.

MAJ 1945 - Dnevniški zapiski Carla Passerinija

Z ročno bombo in praznim revolverjem (1)

Pričevanje o prihodu partizanov in zaveznikov v Trst ter o pogajanjih z Nemci

Pričevalec - a tudi protagonist - dogovor ob osvobodenju Trsta je bil tudi Carlo Passerini (Vrabec) iz Seslana, čigar rodina izhaja iz Pliskovice na Krasu. Passerini, ki je po drugi svetovni vojni vrsto let preživel v Avstraliji, po vrnitvi v Trst pa je v UL Del Toro odprl okrepčevalnico, je prav 1. maja 1945, ko so jugoslovanske čete in slovenski partizani prikakali v Trst, obhajal osemnajsti rojstni dan, dogajanje v tistih razburljivih, nevarnih, a tudi navdušenja polnih dneh, pa je zapisal v dnevnik (v italijanskem jeziku), katerega odlomke je posredoval našemu dnevniku.

Partizani v Trstu

Trst, torek, 1. maja 1945

Prvi maj. Mednarodni praznični dan in poleg tega moj osemnajsti rojstni dan. Vstanem približno ob 6.30, ob izstopu na ulico po pitju kave pa me prva novica, ki jo čujem, privede do tega, da takoj stečem v mestu: »Prišli so partizanski tanki!« se glasi velika novica. In res, komaj pridem v UL Fabio Severo, prijetno presenečen opazujem nekatera oklepna vozila (ne gre za tanke), ki so ustavljeni na cesti, obkroža pa jih veliko ljudi. Vozniki in mitraljezci pokukajo ven, da bi vdihali nekaj svežega zraka. Sprva se mi je zdelo, da so Rusi, potem pa sem spoznal, da govorijo hrvaško: bili so Dalmatinci.

Medtem so nekatera oklepna vozila, ki so pripeljala pred sodnijo, postala tarča nemškega streljanja in se ponovno umaknejo gor k nam, proti vojaški bolnišnici. Dve vozili so postaviti na sredo ceste in prične ta gosto streljati s topovi. Iz masivne stavbe odgovarjajo samo z ropotanjem strojnici. Mi, ki nas skriva ovinek UL Coroneo, tako nismo v nevarnosti.

Že pridejo peš drugi partizani, med katerimi opazim tudi več deklek, ki so oborožena in opremljena kakor moški. Ljudje jih prijazno pozdravljajo, med junashimi vojaki in srečnim prebivalstvom prihaja do stiskov rok, objemanja in poljubljanja. (...) Srečam tovariša Gerlanza, ki me ustavi reko: »Počakaj doma, zdaj grem po ukaze.« »Oh,« odvrnem, »dejanja, dejanja so potrebna, ne pa prazni ukazi!«

Komaj pridem domov, spravim nekaj hrane v torbo, stečem v podstrešje, kjer zgrabim za revolver in nemško ročno granato, ki sem ju skrival pod podom, in grem ven. Na cesti je zbranah več krajanov s titovko na glavi. (...)

Na naš poziv se vrata pete sanitetne stotnije odprejo na stežaj in (italijanski) vojaki na straži pustijo prost vstop tej nebolegeni petrajerici, ki je oborožena z eno samo ročno granato in revolverjem brez nabojev. Po napotnih nekega kapetana najdemo v zadnjem nadstropju vojašnice orožje nemških vojakov in častnikov, ki so ga v prejšnjih dneh na zahtevo ravnatelja vojske bolnišnice sami odložili. Vsi se oboržimo, jaz vzarem samo puško. (...) Z drugima dvema tovarišema me pošlejo k glavnemu vhodu bolnišnice v UL Fabio Severo z ukazom, da prepričemo vstop in izhod nepooblaščenim osebam. S te točke lahko prisostvujem bitki, ki poteka za osvojitev sodne palace.

V mesto so prišle nove partizanske enote s številnimi tanki. V bitki za sodnijo sodelujejo samo tanki, medtem ko pehota, utrujena od dolgih pohodov prejšnjih dni, počiva za vogali ulic. Poveljstvo se začasno nahaja v hiši pred bolnišnicijo. Vsako toliko tank počasi vozi od tukaj (na volgalu med ulicama Fabio Severo in Coroneo), peš pa mu sledijo trije ali štiri vojaki. Ko dospe pod okno sodnije, se ustavi, tankisti naperijo orožje in streljajo v notranjost preko oken. Pešaki streljajo s puškami in ciljajo predvsem v podzemne prostore. Težko je pregnati Nemce ravno zato, ker odgovarjajo iz klesti. Bilo je že več mrtvih.

Ob 10.30 grem z drugimi tremi tovariši v neko vilu v UL Romagna, da zajarem Nemce, ki so še tam. Razorozimo stražarja in ga pošljemo noter z ukazom, naj gre do ven vsi njegovi kameradi. Po kakih dvajsetih minutah pridejo Nemci ven v skupi-

Pogajanja med Nemci, Novozelandci in jugoslovanskimi partizani pred tržaško sodnijo 2. maja 1945, ki jim je prisostvoval tudi avtor dnevniških zapisov, ki jih objavljam

ARHIV NŠK

nah in se razvrstijo pred nami na vrtu. Opazim, da so skoraj vsi častniki ali visoki uradniki trgovske mornarice. Vsi so dobro opremljeni, na ramenih imajo lepe nove nahrabtnike, v rokah pa lukšuzne plašče. Jaz, bedak, pa nisem vzel nič!

Nekoga je strah in opazim, da mu Adamovo jabolko neprestano in težavno gregor in dol. Nekdo drug celo trepta. Večina pa jih govori ravnodušno, obnašajo se kot pravi Nemci. Ko vsi izstopijo, vstopimo v hišo mi, da opravimo pregled. (...) V shrambi leži na mizi kup čokolade. Pokusim eno, zelo dobro, izpred vojne. Vzamem drugih petnajst in jih stlačim v bundo, ki je za to priložnost prikladna.

Izstopimo. Triinpetdeset ujetnikov. Naprej. Po rebri UL Romagna srečamo še enega Nemca, ki se tudi sam rade volje pridruži vrsti za ostalimi, blizu mene. Na mojo prošnjo, mi v nemščini pripoveduje, da je Poljak iz Gdanska in da je do včeraj služil v nemški mornarici ter da je bil vedno antimilitarist in ni nikoli streljal proti nikomur: »Krieg ist nicht gut! Ich sage immer: Krieg ist nicht gut!« (»Vojna ni nikoli dobra! Vedno sem pravil: Vojna ni nikoli dobra!«) (...) Tudi druga dva nadaljujeta s težavo, ker nista vajena nositi težkega nahrabtnika, ki ga imata na ramenih. Mlaši me vsako toliko vpraša, kam jih peljemo: »V bolnišnico, vendar!« mu vnovič odgovorim: »Da, dobro, ampak potem, kam bomo šli potem? V Sibirijo, kajne?« »Beži vendar, norec, ki te je nacistična propaganda poneumila, kakšno Sibirijo, domov boš šel, ko bo vsega konec.« Skušam ga nekako pomiriti s temi in drugimi besedami. Ponudim mu tudi kos čokolade, ki ga vzame z veliko hvaležnostjo: »Oh, danke schön.« (»Oh, hvala lepa.«) Potem me potreplja po ramenu in pove: »Du bist ein guter Mensch!« (»Dober človek si!«) Prijetno presenečen opazim, da se je pomiril. Konec concev – mislim – smo vse ljudje. (...)

Bitka se nadaljuje, še bolj ostra kot nikoli poprej. Popoldne, ko se vrнем za nekaj časa domov na kosišlo, opazim, da je v teku bitka tudi v vili Giulia. (...) Nevarno je in domov grede moram teči za zidom gostilne Miranda. Mama je vesela dobre čokolade, ki sem jo prinesel. V kuhinji najdem kakih deset partizanov, ki jim je mama ponudila hrano. Vsi so srečni, da so prišli v Trst. Pravijo, da jih je vsega skupaj kakih tisoč, vendar je treba govoriti, da jih je veliko. Na vzpetinah nad mestom boji še trajajo. Poleg tega mi pravijo, da so prejeli Titov ukaz, da morajo priti v Trst pred Angleži za vso: »Življenje je lepo, fantje,« je dobesedno dejal, »vendar Trst velja za nas več kot življenje!« (...)

Prihod zaveznikov

Trst, sreda, 2. maja 1945

(...) Ob dveh popoldne prispe novica, da naj bi se Angleži v Tržiču srečali z jugoslovansko armado. Pozneje so ljudje, ki prisostvujejo bojem, ki še potekajo, čudno nemirni in nejasna vest prispe do mene: »Prišli so Angleži.« Čez nekaj časa je bitke konec in vidim ljudi, ki tečejo na Trg Foro Ul-piano. (...)

TRST

TRST

Spomini na leto 1945

V tistem trenutku nas partizanski častnik odslovi, rekoč da dvajseta udarna divizija prevzema bolnišnico, in se nam najtoplje zahvaljuje za opravljeno naložbo. Dobro, zelo dobro! Če je zadovoljen on, sem zadovoljen tudi jaz, ki imam tako možnost, da grem gledat, kaj se dogaja pred sodno palačo. Na pločniku na volgalu UL Coroneo počiva večno spanje partizan, katerega truplo je zoglenelo in napolnjeno na zid, nekoliko nad njim pa piše »Slava padlim borcima.«

Na trgu je razvrščenih več tankov, ki so večji in močnejši od tistih, ki smo jih do sile videli, vendar so angleški, ne partizanski. Okoli njih miruje več vojakov. Približam se. Na naramnicah piše New Zealand. (...) Končno se odlocim in se naenkrat vpletam v njihove pogovore: »I speak a little English,« rečem najblžnjemu. Oh! Razumel me že. Leno je vesel, da je srečal nekoga, ki govorí angleško. Postavi mi veliko vprašanj in, misleč da ga popolnoma razumem, govorí prehitro: prekinem ga: »Please, speak slowly.« V nadaljevanju govorí počasi in dobro poudari vsako posamezno besedo, tako da, čeprav s težavo, ga utegnem razumeti. Obkrožijo me drugi vojaki: »Koliko stane filmski trak?« »Osemdeset lit.« »Tako malo? V Italiji stane dvesto lit.« »Prosim, ali so trgovine odprte?«

Počutim se zbeganega od vseh tistih vprašanj, na katera bi profesorici v šoli znali odgovoriti z relativno lahkoto. Drugi me vpraša, ali mu bom prinesel avtomatsko piščalo (čudno, vsi so oboroženi z revolverji). Obljubim mu, njih pa vprašam, ali bodo ostali sami v Trstu ali pa ga bodo prepusti-

li Jugoslovom. »Ne,« mi odgovori eden od njih, »partizani so premalo disciplinirani.« Dalje vprašam, dali so se Nemci na sodnji predali in tako lahko izvem, da se bodo kmalu začeli pogajati z njimi.

In res, čeck nekaj časa se na vogalu med UL Fabio Severo in Trgom Foro Ulpiano zborejo visok častnik novozelandske divizije, partizanski poveljnik in drugi častniki; pri oknu v prvem nadstropju pa so navaden vojak, neki narednik in visoki častnik nemške mornarice. Približam se skupini, da poskusim razumeti kako besedilo pomembnega pogovora, ki traja kakih petnajst minut. Kolikor lahko razumem, bi se Nemci želeli predati Angležem, vendar je partizanski poveljnik zahteval, naj se nemška posadka pred tistim borcem, ki so prišli v Trst. Pogovarjam se z drugim Novozelandcem, ko naenkrat pride ukaz, da se moramo umakniti, ker se mora ponovno začeti boj. Tako se znajdem v škrpicah, ker ne morem iti čez trg in tvegati, da me zadene kak rafal, prav tako se ne morem povzpeti po rebri UL Romagna, ki jo zapirajo partizani, ki so se postavili za zidove. Skoraj tema je in mi ne preostane drugega kot to, da se zavarujem za nekimi vhodnimi vrati v UL Romagna 2, kjer na srečo naletim na Grisa, znanca, ki sem ga nekajkrat srečal v gostilni moje tete Pine in je pripravljen me gostiti v svojem stanovanju v zadnjem nadstropju hiše. (...) Bitka se nadaljuje, še bolj ostra kot nikoli poprej. Popoldne, ko se vrнем za nekaj časa domov na kosišlo, opazim, da je v teku bitka tudi v vili Giulia. (...) Nevarno je in domov grede moram teči za zidom gostilne Mirande. Mama je vesela dobre čokolade, ki sem jo prinesel. V kuhinji najdem kakih deset partizanov, ki jim je mama ponudila hrano. Vsi so srečni, da so prišli v Trst. Pravijo, da jih je vsega skupaj kakih tisoč, vendar je treba govoriti, da jih je veliko. Na vzpetinah nad mestom boji še trajajo. Poleg tega mi pravijo, da so prejeli Titov ukaz, da morajo priti v Trst pred Angleži za vso: »Življenje je lepo, fantje,« je dobesedno dejal, »vendar Trst velja za nas več kot življenje!« (...)

Carlo Passerini (konec jutri)

KNJIŽEVNOST - Pisatelj Richard Flanagan

Avstralec v Trstu

Na pobudo Skupine 85 je spregovoril o svojih knjigah - Roman Ploskene dlani posvečen slovenskim izseljencem

Pogovor med Flanaganom in Patrizio Vascotto je tolmačila Alessandra Ricci

Zakaj je Zemlja obljudena?

Kako je nastalo življenje na našem planetu? Kako so se prve biološke molekule združile in ga ustvarile? Je na ostalih planetih življenje mogoče?

Na ta in podobna vprašanja bodo skušali odgovoriti trije uveljavljeni znanstveniki, ki bodo sodelovali današnjo debato Strategije življenja. V gledališču Miela bodo ob 18. uri spregovorili Daniel Segrè, tržaški fizik, zaposlen na univerzi v Bostonu, »gospa meteoritov« Sandra Pizzarello, profesorica na Arizona State University, in Giovanna Tinetti, ki raziskuje na londonskem University College.

Nove dogodivščine inšpektorja Ravere

Knjigarna Minerva (Ul. San Nicolò 20) vabi danes ob 18. uri na predstavitev knjige Eredità blindate. L'ispettore Ravera indaga, ki je izšla pri založbi Ibisks. Z avtorjem Andrejem Ribezzijem se bo pogovarjal Tiziano Pizzamiglio, Michela Cembran pa bo prebrala nekaj odlomkov. Navzoči bodo tudi Elvio Guagnini, Enzo Angiolini in Marina Silvestri. Andrea Ribezzij je tržaški inšpektor policije, ki se ukvarja tudi s književnostjo. Lani je izšla njegova prva detektivka Sette fine, katere protagonist je prav tako inšpektor Ravera. Druga Ribezzijeva detektivka se dotika vojne in povojske zgodovine Trsta, od obdobja nacistične okupacije do današnjih dni. Iztržek bo avtor namenil Fundaciji Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin.

Kreativna večerja PABU

V soboto bo v kleti Parovel v Bojljuncu kreativna večerja PABU, ki jo bo obogatil Valerio Marini, znan italijanski grafik-humorist. Ob 19.30 se bo začela večerja, ki jo bo pripravil šef Črt Butul; večerja uvaja novo sodelovanje z domačijo Butul, ki se uspešno ukvarja z istrsko kulinariko, obogateno s sredozemskimi zelišči. Od 22. ure bo klet odprla vrata dogodka »Lounge Party z DJ Symannom«, oziroma Urošem Klančarjem iz kluba K4 v Ljubljani. V nedeljo bodo Parovelove kleti odprte od 10. do 18. uri, ob 12.30 in 15. uri pa bo mogoče slediti kulinarični lekciji družine Fonda, ki goji brancine v Piranskem zalivu. Več informacij na www.parovelvents.com.

V kopalnišču Ausonia so včeraj gostili avstralskega avtorja Richarda Flanaganja, ki je ta čas gost ljubljanskega festivala Literature sveta. Dogodek je nastal v sodelovanju s Skupino-Gruppo 85, pogovor s pisateljem pa je vodila Patrizia Vascotto.

Tako v Ljubljani kot v Trstu je Flanagan predstavil roman *Ploskene dlani* (The sound of one hand clapping), ki je v slovenskem prevodu pravkar izšel v sklopu projekta Knjiga za vsakogar (cena 3€). Avstralec Flanagan, ki je poročen s Slovenko, je roman posvetil življenju slovenskih priseljencev, ki so po drugi svetovni vojni pribegli v Avstralijo.

Kopalnišč Ausonia in tržaški zaliv sta zato bila idealna kulisa za pogovor o izseljencih, a tudi ostalih Flanaganovih knjigah (nekaterje so prevedene tudi v italijanščino). Ena izmed teh (v italijanskem prevodu Solo per desiderio) je posvečena takoj imenovani ukradeni generaciji, otrokom avstralskih staroselcev, ki so jih Evropejci odvzeli materam in vrgajali v duhu odtujenosti do lastnih korenin. Tema je bila doslej v Avstraliji pravi tabu.

DVORANA TESSITORI - Dopisovanje med Juliusom Kugyjem in Henrikom Tumo

Julijci pred ogledalom: pogleda velikih gornikov

Publikacijo z devetdesetimi pismi in razglednicami je uredil novinar Luciano Santin

Kaj združuje velikega pisatelja, planinca in humanista Julija Kugyja in slovenskega odvetnika, politika, publicista in alpinista Henrika Tuma? Prav gotovo neizmerna ljubezen do gora, predvsem do mogočnih in šarmantnih Julijcev. Slednja naravnost vre tudi iz nove publikacije *Le Giulie allo specchio - Julijci pred ogledalom*, ki jo je na pobudo tržaškega alpinističnega društva XXX Ottobre uredil novinar in raziskovalec Kugyvega življenja Luciano Santin. Gre za publikacijo, ki bralcu ponuja večerje (od leta 1923 do 1934) dopisovanje med Kugyjem in Tumo. Slednji je italijanskim bralcem še vedno premalo poznan, so ugotovljali udeleženci torkove predstavitev knjige v deželnih dvorani Tessitor. Večino svojega življenja je Tuma preživel na Primorskem, najdalj časa v Gorici, nato pa je bil zaradi svojih narodnostnih pogledov izgnan iz Italije. Sooblikoval je sociološko in demokratično misel svojega časa, vtisnil močan pečat politiki in se na ta način vpisal med tiste, ki so ustvarjali slovensko zgodbino.

Sam Santin je za Tumo prvič slišal pred desetimi leti, lani pa je slučajno izvedel za njegovo dopisovanje s Kugyjem. V skoraj devetdesetih pismih sta gornika »reševalci« predvsem toponomastična vprašanja. Tuma se je vzpel tako rekoč na vse vrhove Julijskih Alp in preplezal vse gorske stene - poznal je vsa imena vrhov, sten in dolin ter jih posredoval Kugyju, saj sta načrtovala novo karto Julijcev. Kugy pa

Od leve -
zgodovinar Branko
Marušič, prevajalka
Maria Luisa
Lagger-Biro,
novinar Luciano
Santin in
predsednik društva
XXX Ottobre
Giorgio Godina

KROMA

mu je v marsikaterem pismu razlagal, da so se žal časi spremenili in da politično ozračje ni idealno za objavo slovenskih topomimov. Knjiga sicer vključuje tudi dopisovanje med Tumo in alpinistom Emanucom Comicijem glede poti po steni Bretto.

Za italijanski prevod pisem je poskrbela Maria Luisa Lagger-Biro, ki se je lotila nič kaj preprostega analiziranja in razčlenjevanja Kugyjeve nečitljive pisave.

K sreči je Tuma svoja pisma pretipkal na stroj in jih šele nato odpolsal, tako da je bilo prevajalkino delo veliko lažje.

Sam Kugy je svoji služkinji Peppini Malalan ukazal, naj vse njegove rokopise oz. pisma po njegovem smrti sezge, tako da so se ohranila le tista, ki jih je bil odpolsal. Obsežna Tumova zapuščina - knjižnica, korespondenca in druga dokumentacija pa je danes shranjena v Znanstveno-raziskovalnem centru pod okriljem Slo-

venske akademije znanosti in umetnosti v Novi Gorici. V imenu ZRC SAZU je spregovoril Branko Marušič, ki je torkoviti publiku pobliže predstavljal Tumov lik. V knjigi *Julijci pred ogledalom* je objavljen tudi njegov esej *Kralj Julijskih Alp*, v katerem primerja življenjski poti ob teh gornikov, se zaustavlja pri njunih stikih z gorami ter se poglablja v njuno politično oz. literarno udejstvovanje. (sas)

KRAŠKA HIŠA - Jutri Razstava Skriti obrazy Aleksandrije

Muzej Kraška hiša v Repnu nadaljuje svojo razstavno sezono, tokrat v sodelovanju z goriškim muzejem Kromberk. V petek, 28. maja, ob 20. uri se bodo vrata muzeja odprla ob prilikl postavitev, ki po številnih gostovanjih prihaja končno tudi na Tržaško. Gre za razstavo *Skriti obrazy Aleksandrije - slovenske šolske sestre in aleksandrine*.

»Vsak kraj, tako kot vsak človek, ima veliko obrazov - z zunanjimi, blešečimi, se pogosto skrivajo skromnejši, vendar duhovno prav tako bogati in enako pomembni. Ob tem, ko jih odkrivamo, bogatimo naše kulturno okolje in medsebojne odnose. Skozi podobe razstave, posvečene stoletnici prihoda in prisotnosti slovenskih šolskih sester v Aleksandriji, želimo obuditi spomin na slovenske izseljence v Egiptu, predvsem na mnoge žene in dekleta, ki so se iz domačega kraja podale čez morje, se zaposlovale pri bogatih družinah in z zaslužkom pomagale domačim družinam. Z odkrivanjem zgodbe o slovenskih šolskih sestrach in Slovenkah v Aleksandriji v Egiptu nekoč in danes, se nam odpira tudi skriti obraz tega mesta.« S tem besedami se odpira postavitev, katere avtorstvo je podpisala goriška etnologinja Inga Brezigar. Brezigarjeva bo ob odprtju tudi predstavila svoje delo in spregovorila o vseh naporih, da se v slovenskem prostoru ovrednoti lik teh žena.

Kdo pa so bile aleksandrine? O njih je v svoji istoimenski knjigi že leta 1993 takole napisala Dorica Makuc: »Tako jim pravimo na Spodnjem Vipavskem, ker jih je največ služilo najprej v Aleksandriji, potem še v Kairu. Bile so sobarice, varuhinje otrok, tudi dojilje pri domači, še bolj pa pri priseljeni evropski gospodi. V času Avstro-Ogrske so jih Egipčani sprva imenovali Nemke »Nem-sau« (Avstrije), pozneje pa so jih vedno bolj imenovali »Les Goricaines«, »Les Slovènes«. Le malo jih je bilo iz Soške doline, še manj s Kranjskega in Štajerske.«

Na večeru bo sodelovala Dramska skupina Društva žena iz Prvačine, na ogled pa bo tudi dokumentarni film Vesne Humar in Iva Sakside Aleksandrija, ki odhaja. Razstava bo na ogled do nedelje, 27. junija, ob urnikih odprtja Kraške hiše (nedelje in prazniki 11.-12.30/15.-17).

KOPALIŠČE AUSONIA Festival različnosti

Od jutri pester program pobud

V kopalnišču Ausonia so včeraj do poldne predstavili 8. izvedbo Festivala različnosti, ki ga vsako leto prireja pokrajinška uprava. Od jutri do nedelje bodo ravno tu krajevna društva in združenja poskrbela za zanimivo ponudbo debat, soočanj, kulturnih srečanj o različnostih v jeziku, oblikah, pisavah, vrednotah in tradicijah, delavnic, koncertov, predstav in srečanj za najmlajše. Rdeča nit bo tako kot vsako leto spodbujanje dialoga med različnimi ter širjenje idealov miru in medsebojnega spoznavanja.

Festival ponuja vabljive alternative predsodkom, diskriminaciji in nasilju ter spodbuja spoštovanje, enakost in sodelovanje med ljudmi.

SDGZ - Gostinska sekacija

Vitovska in morje in kuharski tečaj

Gostinska sekacija pri Slovenskem dejelnem gospodarskem združenju v Trstu opozarja na dve možnosti, ki se ponujata za promocijo in strokovno rast obratov. 18. junija bo na devinskem gradu na sporednu tradicionalno prireditve Vitovska in morje, ki jo organizira konzorcijski vinarjev in ostalih proizvajalcev s Krso. Letos predlagajo, da bi ob predstavitvi različnih vzorcev znamenite avtohtone kapljice s proizvajalcem ne nastopile samo ribje restavracije, ampak tudi obroči, ki so znani po svojih mesnih specialitetah. Zato so vabljene vse gostilne Okusov Krso, ki bi žebole obogatiti to enogastronomsko prireditve, da se čimprej prijavijo tajništvu gostinske sekცije SDGZ v Trstu ali kar organizatorju po epošti staff@vini-

doccaro.eu. Če želijo biti navedeni v rednem gradivu, morajo to storiti do konca tedna.

Tržaška federacija italijanskih kuhanjih mostrov FIC pa prireja Drugo trofejo »Città di Trieste«, kuhanški natečaj v pripravi jedi za tri različne kategorije: »kuhinja morja«, »zemlje« in »Krasa« v krajevni dediščini. Tekmovanje bo potekalo 28. junija dopoldne v znani tržaški restavraciji Scabar. Prijaviti pa se je treba najkasneje do nedelje, 30. maja na sedežu FIC v Trstu na fictri-ste@libero.it oz. faks 040662545. Na isti telefonski številki se dobri vse informacije. V tajništvu SDGZ nudijo pravilnik za udeležbo na natečaju in morebitna pojasnila na tel. 0406724824. (DD)

OPČINE - V Prosvetnem domu snemali skupino Cheerdance Millennium

MTV tudi v slovenščini

Športnice in športniki jutri gostje oddaje TRL On The Road - Vidjejka naj bi odprla oddajo v živo s slovenskim pozdravom

Snemanje v Prosvetnem domu na Opčinah

Snemalna ekipa televizije MTV se je včeraj po poldne mudila v Prosvetnem domu na Opčinah. Protagonisti so bili športnice in športniki slovenskega društva Cheerdance Millennium, ki bodo jutri, tako kot pesec Marco Carta, gostje oddaje TRL On The Road. Oddajo, ki je namenjena predvsem najstnikom, že cel teden snemajo v živo na tržaškem mestnem nabrežju, na območju nekdanjega bazena Bianchi med 14. in 15. uro. Slovenski klub, ki se ukvarja z navijaštvom, je prišel v stik s televizijo MTV po zaslugu odbornice Nastje Milic: »Ko sem izvedela, da bo oddaja TRL v Trstu, sem na MTV poslala elektronsko sporočilo, v katerem sem ponudila sodelovanje. Odzvali so se in nam posvetili celo poseben televizijski prispevek.« Nastja je povedala, da je vidjejko (televizijsko didžejko) Brendo zanimal pojaz navijaštva, a tudi Slovenci in slovenski jezik. Prikupna mladenka je celo namignila, da bo že danes odprla oddajo s slovenskim pozdravom.

Med včerajšnjimi glasbenimi gosti je bila skupina Broken Heart College: v njihovem videospotu je pred časom nastopila ravnino skupina Cheerdance Millennium, ki se z italijansko glasbeno sceno očitno dobro ujema. Danes bosta na nabrežju zapela ameriška pevka Emily Osment in zmagovalec Sanrema Valeorio Scanu, jutri pa bo čas za Marcu Carto ter kraške športnike in športnice. (af)

PRIREDITVE

Fiorello in Elisa v podporo krvodaljalstva

ELISA

Vroči poletni meseci bodo v Trstu postregli z mnogimi zanimivimi koncertnimi dogodki, med katerimi bomo za začetek izpostavili predvsem dva dogodka, ki ju je na včerajšnji novinarski konferenci predstavljal podžupan in občinski odbornik za koordinacijo velikih prireditve Paris Lippi. Trst bosta namreč v prihodnjih tednih obiskali dve zvezdi, ki že leta krojita sam vrh italijanske zavdavne industrije. 18. junija se bo v naše mesto ponovno vrnil priljubljeni »showman« Fiorello, 17. julija pa bo na Velikem trgu nastopila Elisa. Posebnost obeh dogodkov je, kot je na včerajšnjem srečanju poudaril Lippi, da imata solidarnostni značaj, saj bo Občina Trst oba dogodka promovirala vzporedno s kampanjo ozaveščanja ljudi o pomenu darovanja krv.

Kot smo lahko slišali včeraj, tržaška pokrajina ne slovi ravno po krvodaljalstvu, ki v drugih pokrajinih Furlanije Julisce krajine predstavlja množično solidarnostno dejavnost. Prav iz tega razloga se je Združenje krvodaljalcev v Trstu v osebi njegovega predsednika Ennia Furlanija obrnilo na občinsko upravo in jo zaprosilo, da bi v bližnji prihodnosti realizirali kakšen skupni projekt, v sklopu katerega bi ozaveščali občane in občanke o pomenu tega altruističnega dejanja. Pobudniki totakrat niso naleteli na gluha ušesa, saj jih je podžupan prisluhnil in predlagal, da bi dva poletna koncerta izvedli v družbeno angažiranem duhu. Z organizatorjem koncertnih dogodkov - Azalea Promotion - so se dogovorili, da bodo tisti, ki se bodo odločili udeležiti se nastopa Fiorella ali koncerta Elise, in ob tem darovali svojo kri oz. postali člani Združenja krvodaljalcev, deležni skoraj 30 % popusta pri nakupu vstopnic. Za Fiorella, ki bo nastopil 18. junija na stadionu Nereo Rocco, bo tako namesto 45 evrov treba odšti 30 evrov, za Eliso, ki bo v Trstu promoviral svoj zadnji album Heart, pa 25 evrov (namesto 36 evrov).

Zadovoljstva nad to pobudo včeraj ni skrival predsednik prej omenjenega združenja krvodaljalcev Ennio Furlani, ki je postregel s podatkom, da se je v zadnjih devetih letih potreba po transfuziji krvi več kot podvojila, ob tem pa je še dodal, da so v njihovem združenju še toliko bolj veseli, ker se bo kampanja ozaveščanja ljudi o pomenu darovanja krv zgodila v poletnih mesecih; v času, ko dotična združenja beležijo najbolj drastičen upad zanimanja za krvodaljstvo.

Ob koncu naj še povemo, da bosta oba dogodka, tako nastop Fiorella kot tudi koncert Elise, uokvirjena v uspešno poletno prireditve Občine Trst Serestate, o kateri pa podžupan Paris Lippi še ni hotel povedati več podrobnosti. Kot je dejal, bo treba na dokončno predstavitev koledarja dogodkov počakati še malo, saj je pristojno odborništvo še v fazu sklepanja dogovorov z nekatimi velikimi sponzorji. (sc)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - MGL Ob zaključku sezone sladko-vroče gostovanje

Vezna tema ljubezni se bo v zaključnem delu letošnje sezone Slovenskega stalnega gledališča preoblekl v blešeče barve broadwayskega muzikla in bo povzela jazzovske tone velike gostujoče produkcije Sugar-nekateri so za vroče, ki v imenitni zasedbi uprizarja znano zgodbo, ki se dogaja v času prohibicije v Chicagu. Brezposelna glasbenika, saksofonist Joe in kontrabasist Jerry, se po naključju znajdeta sred mafijskega obračuna in komaj odneseta kožo. Gangster Palazzo Gamaša in njegovi fantje jima kot edinima prezivljema pričama umora odtlej strežejo po živiljenju, zato morata zapustiti mesto in zabrisati vse sledi za sabo. Ne preostane jima drugega, kot da se preoblečeta v saksofonista in kontrabasista ter se pridružita ženskemu orkestru, ki kot načrerno odhaja na gostovanje v sončni Miami. Zdaj se imenujeta Josephine in Daphne in sta vsaj začasno na varnem. Zato pa se v preobleki soočata z drugačnimi nevarnostmi: eden se zalubi v očarljivo pevko orkestra Sugar Kane, v drugega pa se zagleda šarmantan milijonar sir Osgood Fielding. Situacijski, »ljubezenski« in gangsterski zapleti so snov muzikla, ki je nastal leta 1972 po kultnem filmu Billyja Wilderja z zvezdnim zasedbo (Marilyn Monroe kot ne-pozabno Sugar Kane, Tony Curtis in Jack Lemmon). Broadwayski muzikal, ki so ga podpisali Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill, je svingovsko in jazzovsko

obarvan, saj pričara vzdušje tridesetih prejšnjega stoletja.

Muzikal je leta 2008 prispel na slovenske odre v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega v prevodih Alje Predan (za dialogue) in Milana Dekleva (za pesmi). Češki režiser Stanislav Moša in dirigent Žarko Prinčič (izredni profesor za gledališko petje na AGRFT) sta avtorja uprizoritev, ki po uspehu muziklov Kabaret in Goslač na stehi, že tretjič spreminja ljubljansko gledališče v priorišče glasbeno-gledališke produkcije. V glavnih vlogah igrata in pojeta Gregor Gruden in Uroš Smolej; slednji je za vlogo Daphne prejel naziv žlahtni komediant festivala Dnevi komedije 2009. Muzikal pa je postal žlahtna komedija po iz-

boru občinstva. Ob velikem igralskem ansamblu ne bo tokrat glasbenikov v živo; orkester je namreč posnet zaradi režiserskega in dramaturškega koncepta.

Popularen musical bo v tej izvedbi zaživel ta konec tedna tudi na odru Slovenskega stalnega gledališča kot gostujoča predstava osnovnega abonmajskega programa. Na sporedbo z združenimi abonmajskimi redi v petek, 28. maja ob 20.30 (redi A,T,F), v soboto, 29. maja ob 20.30 (red B) in v nedeljo, 30. maja ob 16.00 (reda C,K) v veliki dvorani Kulturnega doma. Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Vstopnice bodo na voljo pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 17. ure in uro in pol pred pričetkom predstave.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 27. maja 2010

JANEZ

Sonce vzide ob 5.23 in zatone ob 20.42 - Dolžina dneva 15.19 - Luna vzide ob 20.40 in zatone ob 4.32

Jutri, PETEK, 28. maja 2010

AVGUŠTIN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,3 stopinje C, zračni tlak 1010,5 mb ustaljen, veter 5 km na uro severo-zahodnik, vlaga 49-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 29. maja 2010

Običajni urnik lekar:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 (040 630213), Ul. Costalunga 318/A (040 823268), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A..

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 14 (040 572015).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Robin Hood«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »Draquila - L'Italia che trema«.

CINECITY - 16.00, 17.30, 18.20, 20.00, 21.15, 22.10 »Prince of Persia - La sabbia del tempo«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »The Final Destination 3D«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »La nostra vita; 22.00 »Sex

and the city 2«; 22.00 »The road«; 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00 »Robin Hood«; 18.05, 20.05 »Piacere, sono un po' incinta«; 15.50, 22.05 »Iron Man 2«; 16.05 »Ocean 3D«.

FELLINI - 17.00, 20.20 »Manolete«; 18.40, 22.00 »Matrimoni e altri disastri«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 19.30, 22.00 »Robin Hood«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La nostra vita«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Copia conforme«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.30, 18.30, 20.30 »Shrek za vedno 3D«; 19.20, 21.40 »Perzijski princ: Sipine časa«; 15.30, 17.30, 19.30, 21.30 »Shrek za vedno - podnap«; 17.10 »Spopad titanov«.

KOPER - PLANET TUŠ 18.20, 21.10 »Robin Hood«; 21.50 »Rezervni načrt«; 15.00, 16.20, 17.10, 18.40, 19.30, 21.00 »Shrek za vedno - 3D«; 18.15, 20.55 »Perzijski princ: Sipine časa«; 15.40, 18.00, 20.20 »Shrek za vedno - sinhro.«; 16.05, 18.25, 20.40 »Shrek za vedno - podnasl.«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Prince of Persia - Le sabbie del tempo«; Dvorana 2: 16.15, 17.40, 20.40, 22.20 »The Final Destination 3D«; Dvorana 3: 16.30 »Puzzole alla riscossa«; 19.10 »Ocean 3D«; 18.00, 22.15 »Agora«; 20.10 »L'uomo nell'ombra«; 22.15 »The road«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Piacere sono un po' incinta«.

SUPER - Fim prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Sex and the city 2«; Dvorana 2: 17.45, 20.00 »Prince of Persia - Le sabbie del tempo«; 22.20 »Final destination 3 - 3D«; Dvorana 3: 17.15, 19.45, 22.15 »Robin Hood«; Dvorana 4: 17.15, 19.45, 22.15 »La regina dei castelli di cartapesta«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.00 »La nostra vita«.

Šolske vesti

MALČKI OTROŠKEGA VRTCA ŠKEDENJ vabi na razstavo ročnih in likovnih izdelkov, ki bo na ogled do petka, 28. maja, z urnikom od 9.00 do 15.30.

NIZJI SREDNJI ŠOLI sv. Ciril in Metod in Francesco Rismundo, osnovni šoli Fran Milčinski in Alessandro Pertini v sodelovanju s Slovenskim kulturnim društvom Lonjer - Katinara vabi v petek, 4. junija, na predstavitev skupnih dejavnosti šol v okviru projekta »Tu smo doma«, ob 16. uri za voden ogled učne poti iz šole Milčinski, ob 17.30 za prireditev v športno-kulturnem centru v Lonjerju.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v bivše

permanente lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila, do 30. junija vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice. Tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev/dijakov s posebnimi potrebami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev v odgovarjajoče sezname. Prošnjo, katero obrazci so na razpolago na tajništvenih posameznih šol, morajo naslovniti na Urad za slovenske šole v Ul. S. Martiri št. 3, v Trstu. Urad je na razpolago za morebitna pojasnila.

Čestitke

Včeraj štorklja je razprla krila, saj sta Ivana in Carlo sina dobila. Dobrodošel MASSIMO! Z vami se veselimo: Deva, Liza, Dana, Emanuela, Magda, Srgij in Aleksej.

Prireditve

46. RAZSTAVA VIN V ZGONIKU: v petek, 28. maja, ob 18. uri pred županstvom uradno odprtje prireditve in fotografiske razstave Miloša Židariča, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Kraški muzikanti. Sobota, 29. maja, ob 17.00 do 19.30 likovna delavnica za otroke, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Happy day. Nedelja, 30. maja, ob 15. uri pohod prijateljstva - oddih iz Pliskovice, ob 16.30 odprtje kioskov, ob 17. uri kulturni program in nagrajevanje vinogradnikov in oljkarjev, ob 19.30 ples z ansamblom 3 Prašički. V soboto in nedeljo od 16. do 19. ure brezplačni ogled botaničnega vrta Carsiana, od 14. do 18. ure ogledi briškove jame po znižani ceni; urnik razstave 18.00-21.00. Na dvorišču šole »1. maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja. Kuponi za Carsiano in jamo bodo na razpolago na predirevnenem prostoru ali na županstvu v Zgoniku.

DRUŠTOV SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-

CEV in Slovenski klub v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico vabi v malo dvorano Narodnega doma na predstavitev nove knjige Bruna Lisjaka »Tržaško morje - Kraška obala, mesto in vasi, prezirji del zgodovine Slovencev«. O knjigi bo spregovoril prof. Jože Pirjevec v petek, 28. maja, ob 18. uri.

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom Slovenske prosvete in ZSKD prireja v petek, 28. maja, glasbeno pravljico »Peter in volk« (Sergej Prokofjev). Nastopajo otroci »Glasbene

Kambre« SKD Barkovle, ki jih vodi Aleksandra Pertot. Pripravljajo se vodstvo Magda Starec Tavčar, besedilo pesmi Magda Pertot in Aleksandra Pertot. Začetek ob 20. uri. Vljudno vabljeni.

SKD SLAVEC vabi na »Celovečerni koncert«, ki bo v petek, 28. maja, ob 20.30 v galeriji Babna hiša. Nastopila bosta MePZ Fran Venturini iz Domja pod vodstvom Cinzie Sancin ter ZMPZ Slavec - Slovensec nec pod vodstvom Danjela Grbca. Toplo vabljeni!

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO

MAČKOLJE prireja tradicionalni »48. Praznik česenja« od petka, 28., do ponedeljka, 31. maja v Mačkoljah na prireditvenem prostoru »Na Metežici«. Program: v petek, 28. maja, ob 20. ure dalje ples s skupino Alter Ego; v soboto, 29. maja, ob 20. ure dalje ples s skupino 3 Prašički; v nedeljo, 30. maja, ob 18. ure dalje zabava glasba godbe Sveti Anton, ob 20. ure dalje ples s skupino Alter Ego; v ponedeljek, 31. maja, ob 18.30 nastop folklorne skupine Srbskega kulturnega društva Mostovci iz Trsta, ob 20. ure dalje ples s skupino Kraški ovčarji. Odprtje kioskov: vsak dan ob 18. uri, v nedeljo ob 16. uri. Prisrčno vabljeni!

ZADRUGA NAŠ KRAS IN GORIŠKI MUZEJ

KROMBERK vabi na koncert »Kromberk v petek, 28. maja, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odprtje razstave »Skruti obrazi Aleksandrij« - slovenske šolske sestre v Aleksandriji. O razstavi bo spregovorila avtorica, etnologinja mag. Inga Brezigar. Na večeru bo sodelovala Dramska skupina Društva žena iz Prvačine, na ogled pa bo dokumentarec Vesne Humar in Iva Sakside »Aleksandrija, ki odhaja!«

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRU-

ŠTEV. Naroda in študijska knjižnica in partnerske organizacije vabi na razstavo fotografij Tine Modotti in dokumentarnega gradiva »Tina, Toio in Ivan, umetnost in ilegalna sredstva plamenov XX. stoletja«. Urnik razstave: do 28. maja, ob ponedeljku do petka, od 9.30 do 11.30 in ob 15.30 do 18.30.

FANTJE POJEJO NA VASI 6. revija moških vokalnih skupin in zborov se bo odvijala v soboto, 29. maja, v športnem centru Zarja v Bazovici ob 20.30. Gostujoči skupine bodo: MoPZ Slavnik, Hrpelje-Kozina; MoPS Pobje, Žarni Vrh in Gorški oktet Vrtnica, Nova Gorica. Revijo bodo otvorili organizatorji MoVS Lipa iz Bazovice skupaj s Tamburaško skupino F. Prešeren, Boljunc. Po nastopih sledi družabnost. Toplo vabljeni.

SLAVIŠTVO DRUŠTVO TRST-GORICA-

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Osnovni program

Mestno gledališče Ljubljansko

Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill

**Sugar
Nekateri so za vroče**

Režija: Stanislav Moša

jutri, 28. maja ob 20.30 (redi A,T,F)

V soboto, 29. maja ob 20.30 (red B)

V nedeljo, 30. maja ob 16.00 (reda C,K)

Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi

Predprodaja vstopnic pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 17. ure in uro in pol pred pričetkom predstave.

Izleti

SPDT sporoča, da se bo vpisovanje za izlet v Črno goro vršilo danes, 27. maja, od 19. do 21. ure na društvenem sedežu v Boljuncu. Informacije na tel. št. 040-413025 ali 328-4717974 (Marinka Pertot), 338-4913458 (Franc).

PARTIZANSKI KLUB BOLJUNEC priredi v nedeljo, 6. junija, izlet v Kobarid in okolico. Po kosiču glasba in ples. Odhod ob 8. uri z glavnega trga v Boljuncu. Za vpisovanje in podrobnejše informacije: v klubu ali na tel. št. 040-228050.

AŠD SK BRDINA Pozor, pozor!!! AŠD SK Brdina organizira 26. in 27. junija, dvo-dnevni izlet v »Mirabilandijo«. Vpisovanje je možno ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentabrska ul. 38, od 20. do 21. ure. Informacije: Sabina 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

KRUT prireja 7-dnevno potovanje ob 24. septembra do 1. oktobra v Uzbekistan po Poti svile v spoznavanju starodavnih tradicij ter zgodovinskih in arhitekturnih zanimivosti v Khivi, Buhari in Samarkandu. Program, dodatne informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072.

Obvestila

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj vabi do konca šolskega leta na brezplačne lekcije violine. Pridi, igrali bomo v orkestru! Inštrument nudi šola. Za informacije poklicite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

DRAMSKA SKUPINA iz tržaškega predmesta išče moškega člana za novo veselo igro. Klicati med 13. in 15. uro na tel. št. 349-194298.

SKD PRIMOREC vabi na ogled enodejanke »Nič ni tako kot zgleda« (napisala in zrežiral Tatjana Malalan) danes, 27. maja, ob 20.30 v Ljudski dom v Trebeče. Nastopata Tatjana Malalan in Irene Pahor, članici SKD Tabor.

SKD SLAVEC IN A.C.A.T. (Združenje Klubov Alkoholikov) v obravnavi - Trst) vabita na krajevni teritorialni tečaj »Promocija našega zdravja«, ki bo danes, 27. maja, s pričetkom ob 20. uri v Kulturnem domu v Rimanjih. Tečaj bo vodil Stojan Corbatti. Toplo vabljeni!

AŠD SK BRDINA vabi na predstavitev nove kolekcije zimske opreme, ki bo v petek, 28. maja, ob 18.30 na sedežu društva v Merčedolu, Repentabrska ul. 38, na Općinah. Vabljeni!

KRUT obvešča člane, da bo zaključno srečanje z nastopom Moške vokalne skupine Lipa v petek, 28. maja, ob 18. uri v Društveni gostilni v Gabrovcu. Prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072. Vljudno vabljeni!

OBČINSKA KNIŽNICA NADE PERTOT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo do petka, 28. maja, delovala samo v jutranjih urah med 9. in 12. uro. Opravičujemo se za nevšečnost.

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK, RE-PENTABOR IN ZADRUGA »L'ALBERO AZ-ZURRO« obveščajo, da bo brezplačna ludoleta delovala v Igralem kotičku »Pal-

Društvo slovenskih izobražencev
in Slovenski klub

v sodelovanju z Narodno in Študijsko knjižnico vabita na predstavitev nove knjige

BRUNA LISJAKA

»Tržaško morje - kraška obala, mesto in vasi« (zal. Libris)

Govoril bo prof. Jože Pirjevec

Mala dvorana

Narodnega doma v Trstu, jutri, 28. maja ob 18. uri

ček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Predvidena delavnica: v petek, 28. maja »Frerotamo« in »Zmaji in veternice«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega ko 8. ure do 13. ure.

TABORNICK RMV sporočajo, da bo predavanje o protipožarni varnosti v soboto, 29. maja, ob 15.00 v zgoniški obrtni coni za GG-je in vodstvo.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK-KONTOVEL v sodelovanju z VZPI-ANPI vabi v nedeljo, 30. maja, ob 11. uri na spominsko srečanje, ki bo ob 66-letnici nacijaščitnega pokola desetih talcev na travniku pri Proseki postaja. Spregovorila bosta Roberto Birsa in Dušan Kalc. Sodelovali bodo MoPZ Vasilij Mirk, ŽEPZ Prosek-Kontovel in Godbeno društvo Prosek.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo do petka, 4. junija, potekalo v občinskem šolskem uradu (urnik obratovanja z javnostjo: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi popoldne od 15. do 17. ure) vpisovanje v občinski poletni center, ki se bo odvijal na sledični način: od 21. junija do 2. julija (urnik: 8.00-17.30): športni kamp nogomet/odbojke/košarke pri občinskem športnem centru S. Klabjan v Dolini (za otroke in mladino od 6. do 14. leta starosti); od 5. do 30. julija (urnik: 8.00-17.30): tradicionalni poletni center pri osnovni šoli P. Voranc v Dolini (za otroke od 3. do 11. leta starosti); obrazci za vpis so na razpolago tudi na spletni strani www.sandorligo-dolina.it. Za dodatne informacije se je mogoč obrniti na Urad za šole, na tel. št. 040-8329 240/281 ali po e-pošti na naslov: scuole-solstvo@com-sandorligo-della-valle.regione.fvg.it.

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj dodatnih mest za skupinsko počitnikovanje v Šmarjeških toplicah od 6. do 16. junija. Informacije in vpisovanje na sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

SKD IGO GRUDEN vabi na »Nordijska nedeljska jutra« v nedeljo 6. in v nedeljo 13. junija od 9. do 12. ure. S tehniko nordijske hoje se bomo sprehodili po gozdni poteh med Prosekom in Nabrežino in uživali ob pogledu na morje. Vabljeni začetniki in že izkušeni pohodniki, seveda v športni opremi. Možna je izposoja palic. Nordijska hoja je primerna za vse starosti. Zbirališče pred društvenim sedežem. Za info in vpis 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

EASY GUITAR glasbeno-likovna delavnica v organizaciji KD Festival Kras in Glasbene Matice, v sodelovanju s SKD Primerek, bo potekal od 14. do 18. junija (z urnikom 8-14) v Ljudskem domu v Trebečah, v sklopu 12. Mednarodnega Festivala Kras. Igranje na kitaro, spoznavanje angleškega jezika s pomočjo petja, likovno ustvarjanje, igra... Informacije: www.festivalkras.com, info@festivalkras.com, tel.: 347-2576505. Prijave do 7. junija.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi 31. maja in 1. junija zaprti.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v pondeljek, 31. maja, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na izjemni večer z Jurijem Součkom. Član Mini Teatra bo po svoji zamisli izvedel Cankarjevega »Kurenta« v režiji Roberta Waltha, kostum Ana Savić Gecan. Začetek ob 20.30.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi 31. maja in 1. junija zaprti.

ZSKD IN JSKD razpisuje 6. mednarodni mladinski glasbeni laboratorij Intercampus 2010 namenjen godbenikom od 9. do 20. leta starosti. Letos bo godbeniški laboratorij potekal v Kopru od 11. do 17. julija. Rok prijave zapade 8. junija. Razpisne pogoje in prijavo dobite na spletni strani www.zskd.org ali pa na uradih ZSKD.

NK KRAS organizira »Nogometni kamp 2010« za dekle in dečke letnikov 1997-2004 od 14. do 19. junija 2010 na nogometnem igrišču v Repnu. Vpis je možen do 9. junija, tel.: 328-9518440 (Maurizio), 328-0350533 (Srečko).

POLETNE DELAVNICE v organizaciji SKD Primorec namenjene otrokom, ki obiskujejo vrtec in prve tri razrede osnovne šole se bodo odvijale v 5-tedenških izmenah od 28. junija do 30. julija, od 8. do 16. ure v Ljudskem domu v Trebečah. Zaradi omejenega števila mest poklicite čimprej na 347-8386109 (Biserka). V četrtek, 10. junija, bo ob 18. uri v Ljudskem domu v Trebečah informativni sestanek s sprejemanjem definitivnih vpisov.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA v pridi redbi Šč Melanie Klein in Slovenske prosvete bo potekal od 5. julija do 27. avgusta v prostorih otroškega vrtca A. Čok na Općinah. Središče je namenjeno otrokom od 3. do 10. leta starosti. Obveščamo, da za termin od 12. do 30. julija smo že dosegli maksimalno število vpisanih otrok. Vpisovanje za preostale tedne je možno po spletu do 12. junija in v uradu, v Ul. Cicerone 8, v soboto med 10. in 12. uro do 19. junija. Vse podrobne informacije so na razpolago na spletni strani www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

SKUPINA 35-55 IN MLADINSKI DOM iz Bojnjica prirejata v četrtek, 3. junija, ob 20.30 v Mladinskem domu potopisno predavanje »Romanje v smeri Rimske ceste (od Santiaga de Compostela do Finisterre)«.

Svoje potovanje nam bo s pomočjo video-posnetkov razkril Alen Kermac. Vabljeni!

KITAJSKA TELOVADBA AŠK Kras prireja delavnico kitajske telovadbe za zdravje in dobro počutje, ki se bo odvijala v naravi 2. junija s pričetkom ob 9. uri. Vpis in informacije 328-4253103 (Mitja).

KITAJSKA TELOVADBA AŠK Kras prireja delavnico kitajske telovadbe za zdravje in dobro počutje, ki se bo odvijala v naravi 2. junija s pričetkom ob 9. uri. Vpis in informacije 328-4253103 (Mitja).

SKUPINA 35-55 IN MLADINSKI DOM iz Bojnjica prirejata v četrtek, 3. junija, ob 20.30 v Mladinskem domu potopisno predavanje »Romanje v smeri Rimske ceste (od Santiaga de Compostela do Finisterre)«.

Svoje potovanje nam bo s pomočjo video-posnetkov razkril Alen Kermac. Vabljeni!

NORDJSKA HOJA: SPDT prireja tečaj nordijske hoje. Nordijska hoja je oblika rekreacije v naravi, ki se izvaja s pomočjo palic in pravilno tehniko hoje. Vadba je pri-

merna za vsakogar. Krepi mišice celega telesa, razbremeni kolke, kolena gležnje in hrbitenco. Ohranja in izboljšuje vzdržljivost in je primerna tudi za posameznike s prekomerno telesno težo. Tečaj bo vseboval pravilne tehnike hoje, vaje za raztezanje in krepitev. Srečanja bodo potekala ob petkih in sicer 4., 11., in 18. junija od 17. do 19. ure, zbirališče bo pri spomeniku na Proseku ob 16.45. Za informacije in prijave tel. 040-220155 (Livio).

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina vabi vse člane in prijatelje na večerjo ob podelitev diplom novim pokuševalcem vina. Večerja bo v petek, 4. junija, ob 20.30 v restavraciji v Seljanu. Prijave in informacije na spletni strani: www.onav.it, na tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za komorno igro (za flavtiste, pianiste in violiniste v različnih zasedbah) od 14. do 18. junija. Igrajmo skupaj ljudske pesmi in še kaj... Za informacije poklicite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za otroke od 5. do 11. leta. Uvajanje v svet glasbe (petje, igraje, ples...) od 30. avgusta do 3. septembra.

Za informacije poklicite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

SLOVENSKI DJIJAŠKI DOM S. KOSOVEL organizira: 1. Poletni center za otroke od 1. do 3. in od 3. do 6. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma od 5. julija do 6. avgusta; 2. Poletni center za otroke od 6. do 12. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma od 14. junija do 30. julija. Zainteresirani si lahko poljubno izberejo teden bivanja v centru; 3. Kolonijo pri morju - Špadiči, ki bo od 24. do 31. julija. Za informacije in vpis se lahko javite v pisarni Doma ob 8.30 do 16.30 do ponedeljka do petka, ali tel. 040-573141. Pobuda, izvedena s prispevkom Pokrajine Trst na podlagi Deželnega zakona št. 10/88, ki ureja predvpisa na področju posegov v korist mladoletnih brez primerne oskrbe.

AŠD SK BRDINA sklicuje redni občni zbor v četrtek, 17. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v zgornjih prostorih »Dom Brdina« Proseka ul. 109, Općine.

ŠPORTNO ZDURŽENJE BOR IN ZSŠD bosta priredila, na Stadionu 1. Maj, poletna športna tedna. Potečala bosta od 23. do 27. avgusta in ob 30. avgusta do 3. septembra.

Posebna pozornost bo namenjena športnim disciplinam, ki jih društa redno gojijo.

To so odbrokja, ritmika in košarka. Sveda bo čas za spoznavanje tudi drugih športnih panog in nekaj časa bo odmerjeno zabavi in počitku. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Do 18. junija je obvezen predvips: Vpisovanje: od ponedeljka do petka, od 15. do 18. ure, v uradu ŠZBOR na Stadionu 1. Maj. Kontakti in informacije: 040-51377 (ponedeljek - petek 15.00-18.00) ali pa mail: sport.bor@gmail.com.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV - 44. občni zbor

Protikrizna strategija je vezana na reorganizacijo

Predsednik Marino Marsič o vlogi Zveze, glede na krizo pa je pozval k sodelovanju

Varčevalne, protikrizne strategije in z njimi povezana reorganizacija strukturnih in vsebinskih pristopov k ljubiteljski dejavnosti so bile glavne teme 44. občnega zabora Zveze slovenskih kulturnih društev, ki se je odvijal v torek na sedežu društva Jezero v Doberdobu. Številne prisotne, člane organizacije, ki povezuje največje število društev na deželnem teritoriju, je najprej pozdravil predsednik ZSKD Marino Marsič, ki se je v izčrpnom poročilu o sedanjem stanju in o priporočljivih spremembah dotaknil najprej vloge Zveze, ki ponuja nepogrešljiv servis z birokratskega in administrativnega vidika, kar zrcali okoliščine, zahteve in vedno bolj kompleksne obveze sodobnega ljubiteljskega kulturnega udejstvovanja, a je s tem tudi izgubila svojo primarno vlogo vsebinske svetovalke. Predsednik je v zvezi s splošno krizo apeliral na sodelovanje in združevanje, na odgovorno upravljanje sredstev in je izpostavil potrebo po reformah na vseh področjih.

Predsednika občnega zabora Luisa Gergoleta je ob odsočnosti blagajnika podala poročilo o finančnem obračunu in proračunu s spodbudnim podatkom o znižanju primanjkljaja, ki ga je omogočila stroga varčevalna politika, s katero je izrazil svoje soglasje tudi nadzorni odbor, ki ga je zastopal David Peterin.

Občnega zabora ZSKD se je kot gost udeležil predsednik SKGZ Rudi Pavšič, ki je napovedal nadaljevanje težkih časov, ki morajo postati trenutek za razmislek oz. za ubiranje zrelega, resnega in nedemagoškega pristopa k naslednjemu dvajsetletju. Potrebna je reorganizacija sistema, ki bi se lahko premaknil z mrtve točke z uveljavljivijo meritokratskega načela. Finančna porazdelitev znotraj manjšine se ni spremenila v zadnjih dvajsetih letih, kar pomeni da ne nagrajuje tistih, ki se razvijajo in delajo z večjim uspehom. Zveza je v tem kontekstu žrtv krivice, saj je deležna odstotka sredstev, ki je proporcionalno neprimeren za obseg njene dejavnosti.

Predsedniška miza občnega zabora v Doberdobu

Drugi korak naprej, ki ga Pavšič priporoča posameznim društvom in ustanovam, pa je razvoj sodelovanja: »Otresti se moramo logike obrambnosti in jo spremeniti v propozitivno logiko. Ne smemo pozabiti na preteklost, obenem pa moramo biti zaljubljeni v našo bodočnost.« Besede predsednika SKGZ je povzel tudi svetnik goriške Pokrajine Marko Jarc, ki v tem kriznem obdobju pogreša predvsem večjih spodbud za rast in konstruktivne reakcije, ki se morajo razvijati »od spodaj«, če je v višjih sferah premalo posluha.

Vsi dobri nasveti se na terenu spremeniijo v konkretno, bolj ali manj kratkorocne rešitve, kot so s svojimi specifičnimi poročili dokazali pokrajinski predsedniki ZSKD. O specifičnih problematikah beneške stvarnosti je spregovorila Luisa Cher, ki je z zadovoljstvom pohvalila bogato kulturno dejavnost Slovencev v Nadiški dolini, Reziji in Kanalski dolini. Šibki člen pa je oživitev dogajanja v Bardu in Tipani, kjer pa se stvari počasi premikajo, saj so z uspehom priredili delavnico za otroke dveh sosednjih dolin.

Druge težave so vezane s splošnim posnemanjem primernih prireditvenih prostorov v pričakovanju realizacije načrta o multimedijskem centru v Špetru in s promocijo večjega in boljšega poznanja slovenskega, knjižnega jezika.

Gorica je doživelila zelo ustvarjalno leto, kot je poudarila Vesna Tomšič, ki je izpostavila dve večji pobudi, kot sta izid brošure o vseh društevnih delavnicah na teritoriju in projekt za šole za spoznavanje Rezije in Benešije. Pokrajinska zveza je tudi navezala stike s sorodno organizacijo v Novi Gorici, znotraj italijanskih meja pa se je približala večinskemu narodu z dvakrat mesečnim branjem pravljic z vsega sveta. Črna pika je v tem primeru soudeleževanje in pridobitev mladih, kar bo ena od glavnih skrbiv Zveze v prihodnji sezoni.

Tržaški predsednik Alessandro Coretti ni naštel dogodkov, temveč je podal kritično razmišljanje o številčni omejenosti kadra, o potrebnem povezovanju med člani, ki niso doslej pokazali veliko zanimanja do področnih zasečanj, obenem o informacijski zao-

stalosti zaradi neučinkovite mreže spletnih stikov in o šibki prisotnosti na teritoriju tudi s promocijskim gradivom.

Zadnja točka občnega zabora je bila odobritev spremembe v pravilniku, se pravi poenotenja termina za vlogo prošenja za samofinanciranje dejavnosti (zreduciranje terminov - danes štiri - bi omogočalo na primer bolj smotorno porazdelitev prispevkov za sončno leto). Prisotni so z glasovanjem sprejeli predlog, nakar je predsednik Marsič obrazložil tudi razloge druge prošnje, to je posredovanje imenskega seznama članov vseh društev, kar bi v obdobju pogostih kontrol pomenilo ustrezati obvezni o članski knjigi, zato Zvezo pa možnost vpisa v Združenje za socialno promocijo.

Precej jasne, predvsem finančne smernice, ki jih je občni zbor ZSKD orisal, so ob koncu pustile še tesno povezano, odprto vprašanje o vsebinskih smernicah, ki so pogoj in osnova napovedane reforme; nujna selekcija potrebuje namreč odgovor na vprašanje »kakšno kulturo si želimo?«. (ROP)

TRŽAŠKA OPERA VERDI - Predstavitev jesenske simfonične sezone

Z vabljivimi ponudbami, cenovnimi in vsebinskimi, do novih abonentov

V tržaškem gledališču Verdi se opera sezona izeka, vodstvo pa je že predstavilo vsebino jesenske simfonične sezone, ki bo od 10. septembra do 31. oktobra ponudila osem koncertov, praviloma ob petkih in sobotah, gostovanja v Pordenonu pa bodo skoraj vedno ob četrtkih. Na tiskovni konferenci je bil gledališki nadzornik Giorgio Zanagnin upravičeno odsoten, ker je bilo v Rimu srečanje na ministrstvu, na katerem je tekla razprava o vladnem odloku, ki razburja in zaskrblja glasbene ustanove. Za omizjem so sedeli upravni direktor Fulvio Lizzul, direktor produkcije Alessandro Gilleri, umetniški tajnik Paolo Rodda in odgovorna za stike z javnostjo Nicoletta Cavalieri. Slednja je okvirno predstavila sezono, v kateri bi želeo tržaško gledališče še povečati število abonentov in je zato pripravilo celo vrsto vabljivih ponudb: če lanski abonent predstavi novega, dobi petdesetodstotni popust, zelo umirjene in dosegljive cene so na voljo tudi mladim, ki si lahko abonma za vseh osem koncertov nabavijo za 33,50 evrov, posamezne vstopnice pa dobijo za samo 5 evrov. Če pride mladoletnik na koncert s starši, plačata vsak 5 evrov, ugodnosti pa bodo na voljo tudi tistim, ki so namenili pet tisočink davka IRPEF gledališču: kdor bo pri blagajni predstavljal potrdilo, bo dobil vstopnico za sama dva evra. Žal v Italiji še niso pravili zakona, ki bi prispevke za kulturni resor spremnil v davčno razbremenitev (kot se dogaja v mnogih državah), zato darovanje zaenkrat ne pomeni velikega denarnega priliva v blagajne gledališča, toda dejstvo, da je gledališče Verdi na prvem mestu v Italiji-sorazmerno s številom prebivalstva-in lahko računa na 61 tisoč davčevalcev, ki so mu namenili svojih pet tisočink, je vsekakor razveseljivo in kaže na ljubezen do kulture, ki še ni usahlila.

Paolo Rodda je razčlenil programe in interprete, od prvega koncerta, ki ga bo 10. in 11. septembra vodil ni-

Sezona se bo začela 10. septembra

KROMA

Alessandro Gilleri je opozoril tudi na različne poteze, pri katerih bo poleti sodeloval orkester gledališča Verdi, ob festivalu, ki ga organizira tržaška pokrajina, do čedajskega Mittelfesta, poleg obveznega Festivala operete, ki je stalnica tržaških poletij.

Katja Kralj

VILENICA 2010

Nagrado prejme Dževad Karahasan

Nagrajenec Vilenice 2010 je Dževad Karahasan.

Karahasan dogajanje svojih knjig postavlja predvsem v domačo Bosno, ki jo prikazuje kot mosaik različnih kultur, tradicij in življenjskih svetov. Z dramami, kratkimi zgodbami, romanji in eseji osvetljuje mejo med Vzhodom in Zahodom, ki poteka sredi evropskega kontinenta in znotraj evropske kulture. Vse njegovo delo govori o stikanju, medsebojnem prežemanju in oplajanju različnih kultur, saj pisatelj suvereno obvladuje dve tradiciji, evropsko krščansko in islamsko, in svojih delih prepleta motiviko, simboliko in zgodovinsko izročilo obeh, je zapisan v utemeljitvi nagrade. Utemeljitev je na včerajšnji novinarski predstavitev festivala Vilenica povzela članica žirije Jana Unuk.

Karahasan je v literatuру najprej vstopil kot dramatik. Napisal je vrsto dram, med njimi Al Mučka (1994), Zadržanega angela (Povučeni andeo, 1995), Koncert ptic (Koncert ptica, 1997) in Goštijo (Gozba, 2005). Dramatično dialoško ohranja tudi v romanih, ki so odprtji za dialog z drugim človekom in drugo kulturo. Njegov prvi roman Vzhodni divan (Istočni diwan, 1989) je bil denimo zamenjen kot dialog z Goethejevim Zahodno-vzhodnim divanom. Preveden je tudi v slovenščino.

Karahasanova literatura od bralca zahteva pozornost in čas, vendar ga v zameno nagraji z izjemnim bralškim užitkom, piše v utemeljitev. V zapleteni, arabeskni strukturi svojih romanov pisatelj mojstrsko preigrava različne modernistične in postmodernistične postopke, vendar ne zanemarja tudi pripovedovanja zanimivih zgodb. Te spet pogosto prekinja ejeistični diskurzi, ki je prepoznavno znamenje pisateljevega sloga in se pogosto razmahne v prave razprave.

Na človeka, njegov značaj in usodo pisatelj najpogosteje gleda skozi prizmo zgodovine. Prvo zbirko novel, Kraljevske legende (1980), je postavil v evropski srednji vek, drugo, Hiso za utrujene (Kuča za umorne, 1993), v Bosnu po drugi svetovni vojni, svoj prvi roman Vzhodni divan (1989) pa v islamski srednji vek v iraških mestih Basri in Bagdadu ter v Perziji. V zadnjih treh romanih je predgovoril tudi o vojni v Bosni in Hercegovini.

Šahrijarjev prstan se dogaja na predvečer vojne in v prvih mesecih obleganja v Sarajevu in pričoveduje o ločenih ljubimcih. Roman Sara in Serafina (Sara i Serafina, 1999) je skoraj dokumentaren opis življenja v obleganem mestu in pronicljiv psihološki portret naslovne junakinje, Nočni shod (Nočno vijeće, 2005) pa se dogaja tik pred vojno v Foči, kraju, v katerem sta obe zadnji vojni zahtevali še posebej okrutne žrtve.

V štirih daljših pripovedih iz knjige Poročila iz temne dežele je Karahasan zbral časovno različne poglede na bosansko zgodovino, ki v slogu, ki oponaša dokument ali se približuje eseju, prikazujejo to deželo kot posebno, dragoceno družbo z lastno kulturo.

Dževad Karahasan (1953, Duvno) je do leta 1993, ko je zapustil Bosno in Hercegovino, na sarajevski gledališki akademiji predaval dramaturgijo ter zgodovino drame in gledališča, po emigraciji pa je bil gostujući profesor na avstrijskih in nemških universitetih. (STA)

Konec tedna, ko se Brda češnjevo-rdeče obarvajo

Brda, gričevje na skrajnem zahodu Slovenije, so v zadnjih letih postala hitro razvijajoče se turistično območje. Narava je tam radodarna, tako nas večina ob besedi Brda pomisli na vino, ta vrhunski pridelek iz avtohtonih sort rebule ali recimo furlanskega tokaja. Pa vendar so Brda prekone dežela vseh vrst sadja; breskev, fig in predvsem češenj. Prav češnje so še vedno neomajani simbol zelenega gričevja ob italijanski meji.

Tudi v širši okolici bi težko našli Brdom primerljivo občino, saj je njena mlađa uprava, ob ločitvi od Nove Gorice leta 1995, sprejela sklep, da bo svoj praznik podredila rdečemu sadežu in najpomembnejši prireditvi v letu, Prazniku češenj. Brči letos poklon češnjam organizirajo že štiriinštiridesetič (44!) zapored. Ta se slavi v začetku junija, ko je rodnost lepih in velikih dreves na vrhuncu. V Brdih se podpredijo naravi in priljubljeni prireditvi, ki po pravilu traja čez cel junijski konec tedna. Zadnjih nekaj let potekajo prireditve že teden dni pred centralnim dogajanjem, ko oživi srednjeveška vasica Šmartno.

Veseli vikend je pred nami

Na veselje vseh, je s češnjami obarvan konec tedna spet pred nami. Po vsej državi znani Praznik češenj se bo odvijal ob dveh koncih tedna – uvodni vikend med zidovi srednjeveške vasice Šmartno (med 28. in 30. majem), glavno dogajanje pa bo potekalo med 4. in 6. junijem na Dobrovem v Brdih. Letošnja pomlad bi lahko bila pravi trenutek, da briško tradicijo spoznajo še najbližji sosedje, Italijani in Furlani.

Organizacijske niti praznovanju drži v svojih rokah agencija **Jota iz Šmartnega**. Glavnino dogajanja so ob koncu tedna med 4. in 6. junijem pripravili na Dobrovem, središču občine, kjer bodo v petek izbrali Kraljico češenj, v soboto pričakali udeležence kolesarskega maratona in se zibali na rock festivalu. V nedeljo pa agencija Jota vabi na povorko kmečkih voz

in nastop 20-ih godb na pihala ter Bingo. V uvodnem vikendu, med 28. in 30. majem pa lahko obiščete srednjeveško vasico, kjer vas čaka tržnica z briškimi proizvodi, degustacijami vin in koncerti.

Zanimivo, da ima s češnjami opraviti tudi **Vinska klet "Goriška Brda"**, zadružna klet, ki je hkrati največja vinska klet v Sloveniji. Med občinskim praznikom bodo v kleti odigrali pomembno vlogo gostiteljev in soorganizatorjev znamenitega Maratona češenj, kolesarskega srečanja za vse ljubitelje športa in Brd. Skoraj 1.000 kolesarjev se bo v soboto, 5. junija podalo na priljubljeno kolesarjenje iz Ljubljane na Dobrovo v Brdih. Naslednji množični dogodek pa organizirajo skupaj s planinskim društvom. V nedeljo, 6. junija vabijo na 6. pohod od češnje do češnje. Pot po gričevju bo dolga pet ur, ob prihodu pa bodo organizatorji za javnost odprli vrata svoje velike kleti.

Dan odprtih kleti

V nedeljo, **30. maja 2010**, vas briški vinarji vabijo v Brda na **DAN ODPRTIH KLETI - WINEDAY**, ki bo potekal od 10. do 18. ure. Informacijsko središče bo v Vinoteki Brda, kjer boste lahko kupili priložnostni kozarec Dneva odprtih kleti ter z njim obiskali vseh 16 vinarjev. Ti vas bodo popeljali skozi svoje kleti, vam pokazali kje in kako pridelujejo vino, ob kozarcu vina pa boste z njimi lahko pokramljali o letnihkih, ki so in še bodo. Prireditev bo letos usmerjena tudi v humanitarnost, saj bo od vsakega prodanega kozarca 1 € namenjen socialno ogroženi družini iz Brd.
www.vinotekabrda.si/brdadok, tel. 031 342 369

Koledar manifestacij

petek 28. 05. 2010	
18.00 - 20:00 - Šmartno	Otvoritev razstav: OŠ Dobrovo „Življenje v Brdih nekoč“, likovnega društva Dablo "Češnje" in razstave Idrjskih čipk
21.00 - Šmartno S trg (v primeru dežja v Hiši kulture)	KOMBO Zlatka Kaučiča – Koncert predstavitev albuma Biči
sobota 29. 05. 2010	
12.00 - Šmartno	Tržnica z briškimi pridelki in degustacije vin
21.00 - Šmartno S trg (v primeru dežja v Hiši kulture)	Janez Bolčina Benč – akustičen koncert
nedelja 30. 05. 2010	
12.00 - Šmartno	Tržnica z briškimi pridelki in degustacije vin
10.00 - 18.00 - Briške kleti	Dan odprtih kleti
15.00 - 18.00 - Šmartno po ulicah	4. Likovni češnjev extempore za otroke
petek 04. 06. 2010	
20.00 - Dobrovo	Izbor Kraljice češenj Češnjev ples s skupino Rok'n'Band
sobota 05. 06. 2010	
12.00 - Šmartno	Tržnica z briškimi pridelki in degustacije vin
13.00 - 14.00 - Dobrovo	Prihod kolesarjev 15. Kolesarskega maratona češenj
10.00 - 19.00 - Dobrovo	Kulturno zabavni program
14.00 - 19.00 - Dobrovo	Koncert godbe na pihala Domžale, Folklorna skupina Semiška ohcit, Plesna šola KREART, Briške mažoretkе
10.00 - 22.00 - Dobrovo	Predstavi se Kulturno društvo iz Zajecarja (Srbija) s trubači Duvački orkestar
20.00 - Dobrovo	Češnjev rock fest: Vlado Kreslin in Mali bogovi, Zablujena generacija, Ego malfunction, Navarro, Stranci
nedelja 06. 06. 2010	
12.00 - Šmartno	Tržnica z briškimi pridelki in degustacije vin
8.30 - Dobrovo	6. Pohod od češnje do češnje
10.00 - 19.00 - Dobrovo	Kulturno zabavni program
	Vinska kraljica, Kraljica češenj, Dj, pevski zbori, godbe na pihala in mažoretke, folklorne skupine, ...
13.00 - 16.00 - Dobrovo	Otroški kotiček
14.00 - Dobrovo	Razrez pite velikanke
15.00 - Dobrovo	Prihod karavane starodobnih avtomobilov
16.30 - 17.30 - Dobrovo	Tradicionalna povorka vozov
17.30 - 18.00 - Dobrovo	Skupen nastop godb na pihala - istočasno zaigrajo vsi glasbeniki
10.00 - 22.00 - Dobrovo	Predstavi se Kulturno društvo iz Zajecarja (Srbija) s trubači Duvački orkestar
20.00 - 01.00 - Dobrovo	Češnjev ples s skupino Happy day

Izbiali smo za vas

Iz Brd v smeri proti Novi Gorici so **Valentinčičevi** uredili enega najlepših kompleksov s sobami v Brdih. Prednost šestih sob in dveh apartmajev za štiri osebe je v kakovostni ureditvi in dejstvu, da so na idealni lokaciji, nekje med samim osrčjem Brd in hkrati v neposredni bližini igralniške metropole Nova Gorica. Valentinčič turizem leži na južnem pobočju Sabotina, kamnitega hriba, znanega po legendarnih bojih iz prve svetovne vojne. Svojim gostom ponujajo nočitve z zajtrkom, presenetijo pa tudi z domačimi mesnimini, butičnim vinom in degustacijami.

Hiša Marica se nahaja znotraj obzidja slikovite srednjeveške vasice Šmartno. V pristnem ambiju obnovljene, 600 let stare kleti nudijo domač pršut, narezke ter druge hiše specialitete in vrhunska vina. Vedno je na voljo kakšna hišna sladica, ob vikendih pa tudi izbrani tipični briški menu. Ozke ulice nudijo v pomladnih in poletnih

mesečih prijeten kotiček za počitek, za bolj utrjenje imajo v hiši Marica tudi tri rustikalno opremljene turistične sobe in en apartma. V hiši Marica je možen tudi nakup tipičnih domačih briških pridelkov.

V vasici Kozana, ki leži 5 km od meje z Italijo in 15 km od Nove Gorice, so decembra odprli nov **Hotel Kozana**. Zaradi odlične lega lahko gosti hotela uživajo ob zavidičnem razgledu, ki se odpira vse od že dobro poznane Medane do srednjeveške vasice Šmartno. Hotel s 24 sodobno opremljenimi sobami ponuja 60 ležišč, restavraciji, kjer lahko okušate tipično briško hrano oziroma jedi »à la carte« ter wellness s turško in finsko savno. Organizirajte si torej vaša slavlja, osebne ali poslovne dogodke oziroma romantično večerjo v dvoje v restavraciji Hotela Kozana. Prav v tem času, ko so Brda najlepša, bodo vaši trenutki na terasi z edinstvenim razgledom vsekakor nepozabni.

Domačija BELICA se nahaja v Medani, točneje povsem na vrhu Medane, od koder sega veličasten pogled vse od Alp do jadranskega morja. Odprta je celo leto. Poleg sob je domačija BELICA razvila tudi gastronomsko kuhinjo s tipičnimi jedmi teh krajev, kjer lahko pokušate sezonske domače jedi. Še posebej so ponosni na lastno proizvodnjo pršuta, salam in drugih domačih mesnin. Daleč od vsakdanjega hrupa vam domačja Belica ponuja tudi komfortno in prijetno bivanje v eni od osmih sob in dveh apartmajev, ki so opremljeni z vsem potrebnim udobjem za preživetje prijetnih počitnic.

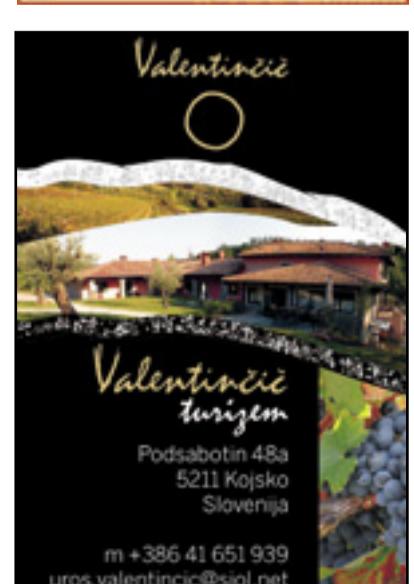
V osrčju Brd, 4 kilometre od Krmina že od leta 1750 obstaja **Turistična kmetija Toroš**, katera je še posebej znana po svoji briški kulinariki in izvrstnem večkrat nagrajenem vinu. Toroš v svojem prijetnem ambientu ponuja pristne briške domače jedi, katere pripravlja gospodarica kmetija za svoje goste. Še posebej so znani po domačem kojzenju siru, salami, marmeladi, »frtajki«, doma narejenih njokih in pašti. Vso zelenjavo, ki boste okusili, je pridelana doma. Da ne pozabimo omeniti plodove češenj, ki vsako leto zaznamujejo briški Praznik češenj.

Kmetija Toroš privablja svoje goste na čudovito teraso iz katere se pogled vije na vinorodni okoliš z obdano naravo. Prav tako se lahko sprehodite do prijetnega gozdčka (200 m), v katerem si lahko ogledate prosti sprehajajoče prašiče in koze. Če boste imeli srečo, pa lahko vidite tudi fazane...

Tako, če ne veste kam ni potrebno veliko razmišljati...

odpravite se v Brda!

SPREMLJAJOČI DOGODKI	
Dobrovo	Prodaja češenj, degustacija vin, prodaja peciva, briški čebelarji, sadjarji, oljkarji...
Srečelov, Bingo	
Stojnice s hrano, pičajo in raznovrstnimi izdelki	
Ekološka tržnica	
Sejem avtomobilov	
Šmartno	Hiša kulture – razstave
Muzej "Briška hiša"	
Galerija Šmart - Luka Širok	

GORICA - Dotrajano poslopje v Ulici Barzellini povsem neprimerno

Položaj goriškega zapora »najslabši v deželi FJK«

Serracchiani: Obnova stavbe težavna, bolje bi bilo zgraditi novo kaznilnico

Evropslanka
Debora
Serracchiani
pred vhodom
v goriški zapor
v Ulici Barzellini
(zgoraj), hodnik
s celicami (levo)

BUMBACA

Dotrajani in pretesni prostori, ki kršijo človeško dostojanstvo, previsoko število zapornikov in nezadostno število uslužencev. Položaj goriškega zapora, na katerega že več let opozarjajo krajevne uprave in ustanove, zahteva čimprejšnjo rešitev: dober del stavbe v Ulici Barzellini, ki že več desetletij ni podvržena obnovitvenemu posegu, je popolnoma neuporaben, v odprttem nadstropju, kjer naj bi bilo prostora za trideset zapornikov, pa je trenutno stlačenih 46 oseb.

»Stanje goriškega zapora je dramatično,« je komentirala evropslanka in deželna

DOBERDOB - Šolarjem predstavili potapljaško akcijo karabinjerjev

Očarljivi posnetki pravi zaklad z dna Doberdobskega jezera

»Skritih zakladov« ni bilo, kljub temu pa so se potapljači vrnili na površje z očarljivimi posnetki, ki so vredni ogleda. Včeraj je v županijski dvorani v Doberdobu potekala predstavitev gradiva, ki so ga potapljači posebne karabinjerske enote iz Trsta posneli v torek, ko so se z videokamerami spustili na dno Doberdobskega jezera. Pobudo za raziskanje dna jezera je dalo društvo Sidro, ki je dobrega sogovornika našlo v doberdobske karabinjerje in tržiškem poveljstvu, ki ga vodi Sante Picchi. Včerajšnje srečanje je bilo namenjeno predvsem otrokom doberdobske osnovne šole, ob katerih sta se v županijski dvorani zbrali tudi odbornik Nordio Gergolet, ravnateljica Sonja Klanjšček, predstavniki karabinjerskega poveljstva in člani civilne zaščite, juniji pa bodo priredili tudi predstavitev za širšo javnost.

»Potapljači so najprej pokazali opremo in postopek, ki so ga opravili pred spustom s čolna, drugi del predstavitev pa je bil namenjen podvodnim posnetkom,« je povedal predsednik društva Sidro Marko Frandolič in pojasnil, da so se potapljači najprej spustili v šest metrov globoko vodo v prvi kotanji jezera, na dnu katere so ob rastlinju in kamenu posneli potopljen čoln. »Nato so potapljači pregledali dno druge in tretje kotanje. Tu so leta 1968 raziskovalci naredili poskus in povzročili eksplozijo, saj so preverjali, ali je območje primerno za izgradnjo sinhrotrona. Rezultat tega je, da je danes brezno globoko le dva metra, medtem ko je po poročanju domaćin nekoč bila voda v tej točki najbolj globoka,« je pojasnil Frandolič, po katerem so karabinjerji ujeli najzanimivejše »skrivnosti« presihajočega jezera na dnu četrte kotanje, kjer so posneli poziralnik, po katerem odteka voda. »Karabinjerji so snemali tudi polže in rastlinje, rib pa ni bilo videti,« je povedal Frandolič. Karabinjerji so povedali, da je voda Doberdobskega jezera čista, ima pa dokaj visoko temperaturo (med 12 in 18 stopinj).

»Akcija je bila namenjena preučevanju značilnosti jezerskega dna ter ugotavljanju prisotnosti morebitnih ubojnih sredstev iz vojnega časa,« je po-

Potapljanje
v Doberdobsko
jezero (desno),
gostje in mali
udeleženci
včerajšnje
predstavitve
v vaški dvorani
(spodaj)

FOTO C.C. ALTRAN

vedal Picchi in dodal, da se bodo karabinjerji v kratkem spet vrnili na dno jezera. Akcijo je opravilo pet potapljačev, ob katerih je bil na čolnu tudi predstavnik društva Sidro Danjel Lakovič. »Pri ak-

ciji so sodelovali tudi predstavniki civilne zaščite in gozdna straža,« je povedal Frandolič, ki se je za sodelovanje pri včerajšnji predstavitev zahvalil tudi Igorju Marussiju in Andreju Ferfolji. (Ale)

tajnica Demokratske stranke (DS) Debora Serracchiani, ki je včeraj v spremstvu deželnega svetnika DS Paola Menisa obiskala zapor v Ulici Barzellini v Gorici, nad katerim je bila zgrožena. »V spremstvu direktorja goriške in videmski kaznilnice Francesca Macrija in zaporniških pažnikov sva si ogledala vse prostore kaznilnice, tudi predel, ki je neuporaben. Pogovorili smo se z nekaterimi izmed 46 zapornikov, med katerimi je dosti tujev iz vzhodnih držav in severne Afrike. Več je takih, ki so v zaporu zaradi učinkov zakona Bossi-Fini, saj so nezakoniti priseljeni. Najmlajši je star 19 let,« je povedala Serracchiani, ki se je z Menisom v prejšnjih mesecih že ogledala ostale zapore v deželi FJK, ki delujejo v Trstu, Vidmu, Pordenonu in Tolmeču.

»Stanje goriškega in pordenonskega zapora je iz vidika uporabnosti prostorov in dostojanstva zapornikov najslabše v deželi. Tudi v tržaškem in videmskem zaporu obstaja problem prenatrpanosti, poslopja pa so vsekakor v boljšem stanju, saj so bila vsaj deležna popravil. Ob tem imajo zaporniki možnost socializacije in izvajanja različnih dejavnosti, v Gorici in Pordenonu pa zaradi pomanjkanja prostorov te možnosti ni,« je podčrtala Serracchiani. Ob pomanjkanju prostorov je evropslanka opozorila tudi na nezadostno število uslužbencev zapora, ki delajo v zelo težkih razmerah, »ta problem pa je prisoten v vseh zaporih v deželi.« Serracchiani ocenjuje, da je položaj goriške kaznilnice treba nujno rešiti. »Obnova dotrajane stavbe, ki ne odgovarja zakonskim predpisom, je težko izvedljiva. Bolje bi bilo graditi nov zapor,« meni evropslanka.

Na stanje goriškega zapora so kazniliški oddelek italijanskega ministrstva za pravosodje že zdavnaj opozorile goriška občinska uprava, prefektura in druge ustanove. Predlogov je bilo veliko - od obnove kazarsne Pecorari v Ločniku do uporabe centra za priseljence CIE v Gradišču -, rešitve pa zaenkrat še ni. Nапосled je župan Ettore Romoli ocenil, da bi bila najboljša rešitev obnova sedanje kaznilnice, ki bi jo potrebi lahko dodali še prostore nekdajne šole Pittieri v Kapucinski ulici, ministrstvo pa se o tem še ni izreklo. Goriškim upraviteljem je vsekakor do tega, da ne pride do zaprtja zapora, saj bi v tem primeru Gorica tvegala tudi izgubo sodišča, kar bi bil le še nov udarec za jenovo vlogo glavnega mesta pokrajinе. (Ale)

KOOPERACIJA Strateško leto za goriški Informest

SILVIA ACERBI

BUMBACA

Informest, goriška agencija za razvoj in mednarodno gospodarsko kooperacijo, načrtuje za letošnje leto 45-odstotni porast obsega projektov mednarodne kooperacije. Takšen cilj je predviden v predračunu, ki ga je v minulih dneh odobrila skupščina družbenikov. »Informest ni le trdnega zdravja, a tudi sposoben podvojiti,« so včeraj sporočili iz goriške agencije.

Letošnje leto je strateškega pomena zaradi ustanovitve hčerinske agencije Informest Consulting, v kateri ima Informest 100-odstotno uddeležbo. Prevzela je vso komercialno dejavnost svetovanja in storitev za podjetja. Skupni obseg delovanja Informesta in Informest Consulting velja 3,7 milijonov z 20-odstotnim porastom glede na zadnje leto, so še navedli.

»45-odstotni porast obsega projektnega dela ni samo odličen rezultat za Informest, temveč za gospodarstvo celotnega goriškega ozemlja,« opozarja Silvia Acerbi, podpredsednica agencije, in dodaja: »Javnost pogosto podcenjuje oprijemljive učinke našega dela v korist našega gospodarstva. Množi namreč ne vedo, da dodelitev evropskih sredstev za kooperacijo pomeni tudi pridragiti denar v domače okolje in vzpostaviti primerne pogoje za naša podjetja, ki vstopajo na tuge trge.« Informest podpira projekte s področja okolja, obnovljivih energetskih virov, turizma, prevozov in zdravja. Angažiran je na območju Jadrana in Podonavja, izvaja pa tudi projekt iCON, ki je namenjen malim in srednjim podjetjem iz Italije in Slovenije, zato da bi povečali njihovo konkurenčnost. Med drugim izvajajo tudi projekt FA-TETE, ki cilja na obnovo opuščenih kasarn za potrebe podjetij. Acerbijeva nazadnje izpostavlja še Informestovo pomoč vladni Albaniji v njenem približevanju EU: z evropskim dežarjem so v središču Tirane odprli EU Indo Center, kjer širijo zavest o prednostih evropske pripadnosti.

TRŽIČ - Tatvina pri belem dnevu Iz stanovanja odnesle nakit

V Tržiču je spet prišlo do tatvine pri belem dnevu. Žrtve je tokrat bila gospa, ki je peljala svojega psa na sprehod, ob vrnitvi domov pa jo je čakalo neprijetno presenečenje. Domačini in sile javnega reda menijo, da sta tatvino zagrevšili mlađi ženski v vzhodne Evrope, o katerih sumijo, da sta v zadnjih časih skupaj s tretjo pojdašico že kradli v nekaterih drugih stanovanjih.

Zadnjina tatvina se je zgodila v soboto v stanovanjskem bloku v Ulici Petrarca. Lastnica enega izmed tamkajšnjih stanovanj je nekaj minut po 15. uri odšla sprehod s svojim psom, s katerim se je kmalu vrnila domov. Ko je odprla vrata stanovanja, je takoj opazila, da nekaj ni bilo v redu. Tatici sta popolnoma razmetalni stanovanje, saj so izpraznili vse predale in škatle. Napiseli sta našli in spravili v žep ves nakit, vreden več tisoč evrov. Po vsej verjetnosti sta tatici odprli vrata s pomočjo kartice, saj vidnih znakov vlorma ni bilo. Tržičanki ni preostalo drugega, kot da je poklicala sile

javnega reda in prijavila tatvino. Tatcama naj bi odprli vrata stanovanjskega bloka eden izmed stanovalcev, ki sta mu ženski pozvoni in reklami, da sta čistilki.

Glavni osumnjenki sobotne tatvine sta ženski, ki sta 19. maja že skušali okrasti priletajočo žensko, ki stane v Ulici Ferraris v Tržiču. Z njima je ob tej priložnosti bila tudi tretja ženska. Ena izmed treh tatic je Tržičanka vprašala, ali je njena negovalka doma. Gospa ji je odgovorila, da je sama, nato pa je skozi okno pokazala, kje je negovalka zaposlena neka priseljenka. Medtem ko se je Tržičanka pogovarjala s tatico, sta ostali dve vstopili v stanovanje in začeli brskati po predelih dnevnih sob. Ko se je Tržičanka zavedela, kaj se dogaja, so tatici zbežale iz stanovanja. Sredi maja so tri tatici vstopile tudi v stanovanje tržiškega župana Gianfranca Pizzolitta, kjer pa se jim tatvina ni obnesla. Prepričane so bile, da ni bilo v stanovanju nikogar, v resnici pa je doma bila županova žena Vera, ki jih je spravila v beg.

SOVODNJE - Skupna zaključna šolska prireditev

Z matajurskim klobukom povabili publiko na potep

Sodelovanje osnovnih šol in vrtca v celoletnem projektu o Benečiji in Reziji

V nabito polni občinski telovadnici je nastopilo skoraj osemdeset sovodenjskih in vrhovskih osnovnošolcev ter otrok zadnjega letnika sovodenjskega vrtca

BUMBACA

V sovodenjski občinski telovadnici je med petkovim večerom minulega teda zaigrala harmonika. Veselo je spremljala nastop sovodenjskih in vrhovskih osnovnošolcev ter malčkov zadnjega letnika sovodenjskega otroškega vrtca. Pred številno publiko se je predstavilo skoraj 80 otrok.

Skozi celo šolsko leto so postopno spoznavali Benečijo in Rezijo v okviru kvalitetnega projekta. Bogat program dejavnosti in kar štiri srečanja s prijaznimi gosti je oblikovala Vesna Tomšič, predsednica Zveze slovenskih kulturnih društev. Vsi učitelji in dve vzgojiteljici pa so korak za korakom skrbeli, da so bile vsebine prilagojene starosti otrok, da so delavnice uspešno potekale, da so se multidisciplinarni cilji primerno prepletali s predmetnikom in, seveda, da so od vsake izkušnje otroci čim več pridobili. Povabili so tudi snemalno ekipo, ki je za slovenski program RAI posnela dve oddaji »TV Kocka«. Organizirali so izlet na Staro Goro in v Špeter Slovenov. Nazadnje so pripravili izvirno, doživeto in vsebinsko bogato zaključno prireditev.

Učenci so publiko povabili na potep po Benečiji in Reziji. S pomočjo fotografij, razlag, televizijskih posnetkov, ljudskih pesmi in plesov so jo pospremili po kraju, ki so jih letos odkrivali. V strnjeni vendar privlačni in obenem poučni obliki so predstavili vse najpomembnejše trenutke skupnega projekta. Omenili so zemljepisne in zgodovinske značilnosti teh dežel. Opisali so božične, pustne in velikonočne običaje. Pokazali so utrinke s šolskega izleta, na katerem so pobliže spoznali dvoježično solo. Ponosno so nosili vsak svoj matajurski pustni klobuk z dolgim repom. Vsi klobuki so bili živo pisani, ženski klobuki pa tudi posuti z raznobarvnim cvetjem iz krep papirja. Izdelava tovrstnih pokrival zahteva veliko časa in natančnosti, daje pa obenem veliko zadoščenja. Klobuki so nastali počasi. To je za otroke pomenilo izjemno priložnost razvijanja ročnih spremnosti in usposabljanja za skupinsko delo. Za današnje nestrene otroke ima tovrstno ročno delo tudi vzgojeni pomen.

Prikupne in skrbno pripravljene so bile pevske točke. Pod vodstvom izkušene učiteljice Alenke Radetič in ob spremljavi Damjane Čevdek in Valterja Ferfoglie so narecene ljudske pesmi najprej občuteno zapele manjše skupine, na koncu pa veliki zbor vseh sodelujočih otrok. Navdušenje otrok je bilo opaziti tudi pri izvajaju rezijanskih plesov.

Med publiko sta sedela prijavljena gosta iz Benečije: Marina Cernetig in Giovanni Coren. Večkrat sta se med šolskim letom srečala z otroki, saj sta bila poleg drugih dragocenega zunanja sodelavca v projektu »Sporazujmo Benečijo in Rezijo«.

Tako otroci kot njihovi mentorji so bili z zaključno prireditvijo in s celotnim projektom povsem zadovoljni. Skupna izkušnja jim je nudila širjenje znanja, prisne človeške odnose, krepitev stikov med šolama in vrtcem, splošno obogatitev in veliko prijetnih trenutkov.

GORICA - V knjigi povzeli 35-letno pot Slovenske skupnosti na Goriškem

Od razgibanih začetkov dalje

Avtorica Erika Jazbar: Gre za samostojno raziskovanje, da bi bolje spoznali temelje političnega delovanja stranke

Ivo Jevnikar, Erika Jazbar in Adrijan Pahor (desno) pred občinstvom pod lipami centra Bratuž (levo)

BUMBACA

Pod lipami na dvorišču Kulturnega centra Lojze Bratuž so v torek predstavili knjigo Erike Jazbar »35 let Slovenske skupnosti na Goriškem«, ki jo je - kot 49. zvezek svoje zbirke - izdal Krožek za družbeno-vprašanja Virgil Šček iz Trsta skupno z založbo Mladika Zbrane - med njimi so bili tudi deželniki tajnik SSk Damjan Terpin, deželni svetnik Igor Gabrovec, števerjanska županija Franke Padovan, občinski odbornik Stefano Cereatta, delegacija SDS iz Nove Gorice, izvoljeni predstavniki v javnih upravah in simišljeniki iz Goriške in Tržaške - je uvedoma pozdravil pokrajinski tajnik Julian Čavdekk. Predsednik krožka Virgil Šček, Rafa Dolhar, se je Jazbarjevi zahvalil za požrtovalnost, Marjan Terpin, predsednik krožka za družbeno-vprašanja Anton Gregorčič, pa je obudil čase pred 35 leti, ko je vsakdo, ki je pristopil k novi stranki, »hotel kaj narediti za narod«.

Urednik zbirke Ivo Jevnikar je podaril, da krožek Virgil Šček poleg pravnih, socioloških in ekonomskih del daje primerno pozornost tudi krajevni politični zgodovini. V preteklosti so že objavili prikaz povojnega obnavljanja samostojnega političnega dela na Tržaškem, pa tudi različne parlamentarne govore. Velik poudarek je bil dan tudi Kanalski dolini. Erika Jazbar je teh 35 let stranke navezala na kongrese, pa tudi na opis začetkov, ki so pri pomogli k temu, da se je rodila deželna SSk. Gre za okvir in temeljno ogrodje, v katerem bi se lahko vstavili še drugi spomini in izsledki novih raziskav.

O knjigi, ki jo je »z užitkom prebral«, kljub temu da ne spada v leposlovje, s katerim se poklicno ukvarja, je podrobnejše spregovoril Adrijan Pahor. Avtorici se je zahvalil za dragoceno delo, ki ga je opravila s svojim smisлом za sintezo, brez subjektivnih ali ideoloških poudarkov. Podatki so smotrno povezani z istočasnim delovanjem

stranke na deželnih in deloma tudi tržaških ravnih, vendar tako, da ostaja goriška stranka protagonist zgodbe. Najzanimivejši del knjige je po Pahorjevem mnenju morda prav »razgibani začetek«, razhajanje med mlajšo in starejšo generacijo, razdor v SDZ, ki je dejansko uvedel nastanek goriške SSk. V knjigi se vrstijo pokrajinski kongresi, izstopajo informacije v vpletosti stranke v najrazličnejše problematike, od družbeno-politične do kulturne, gospodarske in šolske, objavljena so skoraj vsa poročila tajnikov, pred bralcem zaživijo politični predstavniki »prijetnih in tudi manj prijetnih okoliščin«. Besedno gradivo je implementirano s slikovno dokumentacijo. Studija skratka predstavlja odlično izhodišče

za razumevanje obravnavanega obdobja. Izstopa dejstvo, da je v 90. letih začela v stranki dozorevati bolj pragmatična miselnost glede potrebe po preuredivi programske in organizacijske strukture SSk, spričo katere bi stranke omogočila politično delovanje vsem Slovencem, ne glede na njihovo sestovnino.

Avtorica je na koncu navedla nekaj utrinkov o nastajanju knjige. Gre za samostojno raziskovanje, je povedala, da bi bolje spoznali temelje političnega delovanja SSk. Ob tem je še ugotovila, da bi bilo lepo, ko bi kdo izrazil sliko slovenskih komponent levica strank, v katerih se prepoznavata del slovenske manjšine.

Pred goriško gostjo so otroci nastopili z 20-minutnim programom

BUMBACA

GORICA - Danes

Dijaški dom s pravljico

Med udeleženci tudi minister Žekš

»Naša pravljica« je naslov letošnje zaključne prireditve - Pomladnega dne - gojenega Dijaškega doma Simon Gregorčič iz Goričke, ki bo potekala danes v goriškem Kulturnem domu. Otroci bodo publiko navdušili z zanimivim muzikalom, v katerem bodo s petjem, plesom in besedo pričarali njihov »svet, ki je preplet en ljubnijo, prijateljstvom, medsebojnim spoštovanjem in zaupanjem«. Gojeni se bodo predstavili z različnimi točkami na temo pravljic, v katerih se bodo izkazali v tudi v rapu, breakdanceu, plesu v parih in še marsičem. Muzikal, ki bo na ogled ob 18. uri, si je zamislila vzgojiteljica Danjela Simčič. Sprva je bilo napovedano, da bo nastop potekal na dvorišču Dijaškega doma, zaradi slabih vremenskih napovedi pa so se organizatorji odločili za dvorano Kulturnega doma. Prireditve Dijaškega doma se bo udeležil slovenski minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, ki bo nato ob 19.30 sodeloval na debatnem srečanju Slovika in društva FIPEF v KB centru na Verdijevem korzu v Gorici.

STANDREŽ

Otroška zahvala fundaciji

Otroke standreškega vrtca je včeraj do poldne obiskala predstavnica Fundacije Goriške hranilnice, ki je s finančnim prispevkom omogočila vrtcu izvedbo projekta o integraciji. Predsednik fundacije Franco Obizzi se je zaradi delovnih obveznosti opravil, tako da ga je zastopala Mirjam Vidi. Otroci so pred gostjo prikazali, kaj so se naučili s pomočjo projekta, v okviru katerega so zanje priredili ritmično-glasbeno delavnico, ki jo je od januarja letos vodila Jana Drasich. Predstavnica fundacije je z veliko pozornostjo spremljala prikaz standreških otrok. V 20-minutnem programu so povzeli pesmi iz zaključne prireditve z naslovom »Zlato jajce«, ki so jo uprizorili 5. maja letos. V imenu združenja staršev standreškega vrtca se je gostji zahvalila Sara Boškin, v imenu učiteljic pa Mirjam Paulin.

NOVA GORICA - Primera malega in velikega podjetja iz Goriške

Iz krize izšli še močnejši V tujini cenjeni, doma premalo

V Iskri Avtoelektriki lani odpustili 250 ljudi, a so jih letos skoraj enako število ponovno zaposlili

»Kriza je bila za naše podjetje boleča, vendar smo iz nje izšli kot zmagovalci,« je v torek na javni tribuni Socialnih demokratov o razvojnih perspektivah gospodarstva na Goriškem povedal Robert Žerjal, direktor razvojnega inštituta v Šempetrski Iskri Avtoelektriki. »S krizo smo se v našem podjetju srečali že ničkolikokrat, za male podjetnike predstavlja krizo že, na primer, odpoved sodelovanja s strani načrtnika. Zato moramo biti zelo fleksibilni, če hočemo preživeti,« je svoj primer predstavil Iztok Štrukelj, direktor družinskega podjetja Štrukelj iz Šempasa, ki se ukvarja z mizarstvom in tapetništvo. Med domaćimi kupci so najbolj poznani po sedežnih garniturah, v zadnjem času pa jim je uspelo skleniti posel z največjim prodajalcem pohištva na svetu, avstrijskim XXL Lutzem. Primera malega in velikega podjetja iz Goriške, ki sta uspela prodreti na zahodnoevropska in svetovna tržišča, pričata o tem, da gospodarska kriza ne vodi le v neuspeh.

Družinsko podjetje iz Šempasa je moralno v tridesetih letih obstoja pokazati veliko mero iznajdljivosti in prilagodljivosti. Podjetje je začel očej Julij z dvema zaposlenima, danes pa ima podjetje 60 uslužencev. Kar 92 odstotkov proizvodnje izvozijo na tuje tržišče, od tega 89 odstotkov v države zahodne Evrope, ostali del na Hrvaško. Vendar se je bilo treba za uspeh veliko potruditi. Najprej so uspeli osvojiti slovensko in hrvaško tržišče, ko pa se je na Hrvaškem začela kriza, so se morali začeti ozirati za drugimi poslovnimi partnerji. S svojimi izdelki so uspeli prepričati podjetje iz Nemčije, ki je eno od desetih vodilnih podjetij v svetu v proizvodnji oblažinjenega pohištva. Najpomembnejše so bile reference, ki so jih dobili od nemških partnerjev. »Za prodor na zahodno tržišče ne pomaga ne lep izdelek ne lep katalog. Če si 'no name' so vrata zaprti!« opozarja Štrukelj, čigar podjetje se je predlanil, ko se je začela čutiti kriza na nemškem trgu, znašlo pred novim izzivom. Imeli so srečo, da so naleteli na avstrijsko podjetje XXL Lutz, ki je največji prodajalec pohištva na svetu. »To, kar imate, nas ne zanima,« so dejali v Avstriji, hoteli so čisto nov izdelek, kakršnega v šempaškem podjetju niso še nikoli izdelali: sedežni jedilni kot. V podjetju so v enem tednu naredili načrte, izdelek razvili in ga izdelali ter odpeljali 600 kilometrov daleč. »To je fleksibilnost, ki jo mora imeti majhno podjetje,« pravi Štrukelj. Velikemu uspehu je sledil še eden: norveška ladjedelnica, ki je po 30 prekinila pogodbog z lokalnim proizvajalcem, je z njimi sklenila posel z besedami: »Če ste dobrzi za XXL Lutz, ste dobrí tudi za nas!« Štrukeljevi so uspeli prepričati tudi s konkurenčnejšimi cenami, kakovostjo in resnostjo. Velika težava v prodiranju na tuje trge je, da so v navezani na lokalne proizvajalce. »Pri nas pa je ravno obratno. Veličko preveč cenimo tuje izdelke,« ugotavlja Štrukelj.

»Svetovna gospodarska kriza nas je resda prizadela, a iz nje izhajamo polni optimizma,« pravi Robert Žerjal, direktor razvojnega inštituta v Šempetrski Iskri Avtoelektriki, ki bo letos praznovala 50. obletnico obstoja. Prvi resnejši iziv za podjetje je bil razpad nekdanjega jugoslovanskega trga, zato so proizvodnjo iz avtoelektričnih delov pospeleni na investicijsko opremo za traktorje, viličarje in kamione. Vendar je svetovna gospodarska kriza bistveno prizadela ravno končne kupce, ki kupujejo tovrstno opremo in posledično tudi nene dobabitelje. »Zato smo v tem času šli v spremembe strukture trženja in uspeli dobiti nekaj velikih projektov. Zelo smo ponosni, da smo bili v avtomobilski branži izbrani za dobabitelja sistemov za električna vozila, ki bodo na trgu prihodnje leto,« pojasnjuje Žerjal, ki še dodaja, da je stabilnost podjetja sedaj bistveno večja, kot je bila pred krizo ravno na račun močnega razvojnega sektorja v podjetju. V razvojnem inštitutu, ki ga vodi, je 120 zaposlenih. V Šempetrski Iskri Avtoelektriki so sicer lani odpustili 250 ljudi, a so jih letos skoraj enako število ponovno zaposlili, po Žerjalovih besedah imajo sedaj v podjetju celo težave, kako uresničiti vsa narocila. »Če se v naslednjih letih konsolidira še lastniška struktura podjetja, imamo veliko razloga za optimizem,« zaključuje Robert Žerjal. (km)

NOVA GORICA - SIDS »Uprava vlagi največ naporov v nižanje plač«

V novgoriškem Sindikatu igralskih delavcev Slovenije (SIDS) so pred jutrišnjim nadaljevanjem pogajanji z upravo Hita predstavili še preostale stavkovne zahteve in komentirali trenutno dogajanje. Pričakujejo konstruktivna pogajanja, po možnosti z zaključkom. Dosej so preučili predloge uprave, ju tri pa bodo o njih podali mnenje.

Od uprave sicer predvsem pričakujejo, da prične izvajati svojo osnovno nalogo na področju dviga prihodkovne ravnin, sanacije projektorjev, ki prinašajo izgubo, zmanjševanja stroškov, kjer so previsoki in premišljenega izvajanja ukrepov znotorj podjetja. Opozarjajo še, da niso deležni kakih »ekstra« privilegijev, kot skuša to predstaviti uprava, da uprava skozi sanacijski načrt vlagi največ naporov v nižanje plač ter da se jim dohodki in pravice vztrajno nižajo. »Dejstvo je, da uprava ni nikoli konstruktivno in odkrito z dialogom pristopila k reševanju nastalih problemov. Sodelovanje z našim sindikatom ne jemlje kot partnerski odnos, namesto iskanja skupnih rešitev na nastopa iz pozicije moči in izvedbe svojih ciljev za vsako ceno. V zadnjih dneh se zadeve še stopnjujejo z demagogijo, s tem v javnosti in med zaposlenimi ustvarja dodaten pritisk,« je povedal predsednik stavkovnega odbora Iztok Černigoj. »Eni in drugi iščemo konstruktivne rešitve, da pride do cilja, moramo pa se dogovoriti, po kateri poti priti do tja,« je Černigoj dolbil član sindikata, Tomaž Vidrih. Po besedah obeh sogovornikov je največji interes zaposlenih, da se podjetje razvija naprej. (km)

ŠTANDREŽ - Odprtli obnovljene prostore

»Krst« marketa

Nov dosežek Nanutovih - Pridobitev ne le za vaško skupnost, ampak tudi za mesto

Loris Nanut nagovarja množico ljudi na štandreški ulici

BUMBACA

Včerajšnje odprtje prenovljenih prostorov marketa Maxi Supermercato na glavni štandreški ulici je bil vaški praznik. Številni ljudje - predvsem seveda domačini, a tudi od drugod - so se zbrali na ulici pred marketom, kjer sta jih izrazilo dobrodošlico njegov lastnik Loris Nanuta in hči Mateja. Množico sta nagovorila v slovenščini in italijanščini ter se spomnila trgovskih začetkov svoje družine. Med vidnimi gosti so bili župan Ettore Remoli, občinska svetnika Božidar Tabaj in Aleš Waltritsch, predsednik rajonskega sveta Marjan Brescia in Roberto Masiero, direktor prodaje v zadružni neodvisnih trgovin Vega, v katero je Nanutov market včlanjen že vrsto let.

Prenovljeni market je nov dosežek družine Nanut, ki je v tem poslu že od leta 1957, ko je prvo trgovino z jestvinami odpril Lorisov oče Maks. Včeraj so odprli temeljito preurejen market s preko 300 kv. metri prodajne površine, to pa je že šesta prenovitev trgovine. Prostori so sodobno urejeni in bolje razprejeni z ozirom na ponudbo, zaradi katere je štandreški market poznal ne le v domači va-

si, a tudi v širši okolici. Tako kot že doslej bo podarok na svežih pridelkih, na sadju in zelenjavni, in njihova ponudba bo še bogatejša. Isto velja za mesnico, na katero kupci vedo, da je kakovostna.

Loris Nanut in hči Mateja sta se uvodoma zahvalila dobaviteljem in prav vsem, ki so odigrali vlogo pri prenovi, dalje seveda zvestim odjemalcem in še zlasti uslužencem, ki sta jih tudi imenovala. V marketu bo osem zaposlenih, kar pomeni, da ostajajo pri istem številu delovnih mest, a ne izključujejo novih zaposlitev, če bo poslovanje marketa potekalo po načrtih. Župan Romoli, ki je zastopal mestno upravo, je tudi v imenu občinskih svetnikov Tabaja in Waltritscha zatrdiril, da je odprtje obnovljenega marketa pomembna pridobitev ne le za vaško skupnost, ampak tudi za mesto, ker vsaka prenova kaže na življensko silo trgovskega sektorja.

Župnik Karel Bolčina je nato blagoslovil market Loris Nanuta. Sledila sta obredni rez traku in ogled obnovljenih prostorov. Ljudi so seveda bogato pogostili in jih nazadnje presenetili z veliko torto, kot se za praznik spodobi. (aw)

Protestna zakuska v Gradežu

Lastniki sedmih gostinskih lokalov iz Gradeža, ki so jim v torek na ukaz goriškega sodišča karabinjerji zasegli zunanje verande, so včeraj pripredili protestno »zakusko«. V centru mesta so namestili sto metrov dolgo stojnico, kjer so zastonj delili mimoidomribi in druge prigrizke. Sodišče se je za zaplemba odločilo, ker so po njegovi oceni gostinci nezakonito zasedli javno površino in gradili brez dovoljenja. »Napetost je na višku,« je zaskrbljeno povedala županja iz Gradeža Silvana Olivotto: »Gostinci imajo le dve poti. Ali odstranijo verande in ponovno odprejo lokale, ali pa tvegajo, da ne bodo mogli nadaljevati s svojo dejavnostjo.«

Dela na vrhovski cesti

Sovodenjska občinska uprava obvešča, da bodo dela za preureditev cestnega odseka med Gornjim Vrhom in pokopališčem na Vruh potekala že danes in jutri. Dela se bodo zaključila z asfaltiranjem v petek, 28. maja. Če bo vreme neugodno bo asfaltiranje preneseno.

Civilna zaščita na Sabotinu

»Monte Sabotino 2010« je ime akcije, ki bo v nedeljo potekala na Sabotinu v organizaciji goriške civilne zaščite. Prostovoljci bodo pod vodstvom deželne direkcije iz Palmanove sodelovali pri petih simulacijah protipožarnih akcij, v katere bo vključeno tudi osebje Rdečega križa.

Junija odprtje bara Museo

V temu meseca junija naj bi ponovno začeli delovati bar Museo v goriškem grajskem naselju, ki ga je pokrajina Goriča oddala v najem družbi Al chiostro Paola Stufana. Pogodbo so podpisali 21. maja, v torek pa so novim upraviteljem predali ključa lokala.

Zaščita biodiverzitete

Jutri z začetkom ob 9. uri bo na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici potekal posvet o zaščitenih območjih in biodiverziteti s poudarkom na ekonomski vrednosti naravnih rezervatov. Organizira ga ustanova CETA, sodelovala pa bo tudi predstavnika Triglavskega narodnega parka in krajinskega parka Goričko.

Enake možnosti na pokrajini

Danes med 10.30 in 12.30 bo na goriški pokrajini potekal seminar o enakih možnostih v delovnem mestu. Ob 15.30 pa se bo na pokrajini začel posvet na temo enakih možnosti.

V Gorici o bolonjskem procesu

Danes ob 9.30 bo v konferenčnem centru v Ulici Alviano v Gorici mednarodni posvet o reformi univerzitetnega sistema in o bolonjskem procesu, ki ga prireja forum EREF. Sodeloval bo tudi predstavnik direkcije za kulturo in šolstvo Evropske komisije, Jan Truszcynski.

GORICA - NOVA GORICA - Državni koordinator gasilskega sindikata na obisku

Zaradi birokracije in političnih ovir je sodelovanje med gasilci ovirano

D'Ambrogio (drugi z desne) med včerajnjim obiskom poveljstva novogoriških gasilcev

FOTO K.M.

V Gorici se mudi državni koordinator gasilskega sindikata pri CGIL Michele D'Ambrogio, ki je včeraj popoldne v spremstvu goriškega kolega in sindikalista Renata Chittara obiskal poveljstvo novogoriških gasilcev. Namen obiska na obeh straneh meje je predvsem v tem, da bi v Rimu iz prve roke spoznali prizadevanja gasilskih enot iz Gorice in Nove Gorice za čim boljši servis v obeh mestih, ki ga meja ne deli več, ter da se prepričajo, da so formalno potrjeni sporazumi o sodelovanju nujni za obmejni prostor. Kljub odličnemu sodelovanju, ki trajá že skoraj četrto stoletje, imajo namreč novogoriški in goriški gasilci zaradi togih birokratskih predpisov, političnih ovir in različne organiziranosti tudi težave pri medsebojni pomoči ob intervencijah.

D'Ambrogio so v Gorici in Novi Gorici predvsem predstavili dosedanje sodelovanje, ki je obrodilo sadove, na primer pri kanaliziraju, seznani pa so ga tudi s tem, kako konkretno poteka njihovo sodelovanje pri intervencijah glede na to, da mesti ne deli več meja. Poveljnik novogoriške gasilske enote, Simon Vendramin, in predsednik novogoriškega prostovoljnega gasilskega društva Danilo Zavrtan sta izpostavila razlike v organiziranosti enot v Sloveniji in Italiji - slovenski prostovoljni gasilci, na primer, za delo niso plačani, slovenske poklicne gasilske enote pa, za razliko od italijanskih, ki sodijo pod notranje ministrstvo, spadajo pod lokalno skupnost. Zaradi teh razlik včasih pride tudi do težav, na primer pri podpisu protokola o sodelovanju. Kar se v Novi Gorici rešuje samo na občinski ravni, se v Gorici z velikim zamikom rešuje na državni. (km)

VRH - Devetakovi v sodelovanju s petimi furlanskimi gostinci

V pričakovanju na Špargljeve večere beluši v kombinacijah z briškimi vini

V pričakovanju na Špargljeve večere prihodnjega leta je pred kratkim pri Devetakovih na Vrhu potekal okusen večer v znamenu belušev in briških vin. Hišna gospodarja Avguštin - Uštli in Gabriela sta v sodelovanju s petimi furlanskimi hrami dobre kuhinje priredila pobudo z naslovom »Aspettando Asparagus 2011« (»V pričakovanju na Asparagus«), ki je pripravo krožnikov z najbolj sezonsko povrtnino povezala z dobrimi vini in umetnostjo. Čotovinjihova gostilna praznuje letos zavajdljivih 140 let delovanja in je tako med najstarejšimi slovenskimi lokalni v Italiji - so se tudi tokrat izkazali. Goste so sprejeli z okusnimi šparglevimi prigrizki in s kožarcem Primisicev penine, crne rebule, ter jih nato pogostili z iznajdljivim menjem.

Najbolj zanimiva krožnika Devetake so ponudbe sta bila predjedna fantazija z imenom »Kokoš v beluševem vrtcu«; v tipično spomladanskem krožniku sveže zelenjave so prednjačili zares izvrstni zeleni špargli - Uštli jih je pospremil s Fieglovo malvazijo - in duet topnih hodov, dvozrnicu in ječmen z beluševem mešanico na listnatem testu in omako rdeče pese, ki sta se v ustih zelo dobro ujemala z vinom Bratis 2008 vinarja Roberta Prinčiča.

Gostje so lahko okusili še tortico iz divjih belušev s prepeličjim jajcem in slanino, hrustljavo jajce, ovrte zelene beluše iz Oreh-

Hišna gospodarja
Uštli in Gabriela,
ob njima Pavel
Hrovatin in
furlanski vinarji

FOTO A.W.

hovlj ter Sarino marmelado iz rdečih čebul, pegatkin zavitek s krmenskimi beluši na mehki polenti, dišavnice iz Devetakovega vrtca ter skutin in belušev kipnik s poprovo mešanico in napol zmrznjeno sladico iz zelenega čajca matcha, z jabolki in meto ter omako iz jagod. Poleg že omenjenih so hode spremlijali še vina Pierpaola Pecorarija in Rizzijeva pena iz Podgorje, Piè di Mont 2006.

Večer pri Devetakovih je popestril ki-par Pavel Hrovatin, ki je za vse goste pri-

pravil priložnostni spominček, in sicer v kraški kamen izklesano umetnino. V sproščenem, prijateljskem vzdušju se je snidenje zaključilo z doma pečenimi piškotki in s kavo Quibk. V spomin na pokojnega prijatelja in gostinka Liana Petrozija, lastnika restavracije Lá di Petros iz Melsa pri Colloredo, v osrčju Furlanije, je Uštli ponudil gostom še kapljico odličnega Demerarinega rumu letnika 1990, ki mu ga je bil podaril ravno Petrozzi. Poleg ponudbe pravih uži-

tkov znajo gostinci na zelo spoštljiv način tudi sočustvovati z gosti ob spominu na drage osebe in težke trenutke.

Pobuda »V pričakovanju na Asparagus« se je po vrhovskem večeru nadaljevala še nekaj petkov in se bo zaključila 29. maja v restavraciji La di Moret v Vidmu s prikazom umetnin Celibertija. Na Vrhu pa se v jubilejnem letu obetajo novosti, prijetne in svečane, že od meseca junija dalje.

Aleš Waltritsch

VRTOJBA - Z evropskimi sredstvi

Preplastili bodo tri kilometre ulic

Uredili bodo tudi pločnike, parkirišča ter kanalizacijo in vodovod

Cestno podjetje Gorica (CPG) je bilo izbrano za izvajalca pri ureditvi nekaterih ulic in parkirišč v Vrtojbi. Občina Šempeter-Vrtojba je uspešno kandidirala za nepovratna sredstva za izvedbo projekta in dobila pravico do evropskih sredstev v višini polovice celotne vrednosti investicije.

»Celotna vrednost projekta znaša 330.000 evrov. S CPG smo sicer podpisali pogodbo za 231.000 evrov, vendar ocenjujemo, da je iz popisov izpadlo nekaj del pod Lazami,« pojasnjuje župan Dragan

Valenčič. Z deli bodo začeli v desetih dneh. Najprej bodo začeli urejati ulice in pločnike na Lazah in Podlahaz, potem pa bodo z deli nadaljevali proti jugu Vrtojbe, končali pa na krožni ulici in s parkiriščem pred mladinskim centrom. Skupaj bodo preplastili okoli 3 kilometre ulic in pločnikov ter uredili približno kilometer kanalizacij in vodovoda. Dela bodo predvino doma dokončana do sredine septembra; v poletnih mesecih bo tako promet po Vrtojbi oviran, poskrbeli pa bodo, da bo omogočen dostop do vsake hiše. (km)

TRŽIČ - Direktor ladjedelnice

Namesto Capobianca Quintano iz Ancone

Tržiška ladjedelnica, ki je s 1.800 uslužbenci največji izmed devetih obratov družbe Fincantieri, ima novega direktorja. V torek je namreč 58-letni Paolo Capobianco, ki je bil na čelu tržiške ladjedelnice od oktobra 2008, odstopil z direktorjevega mesta. Njegovo funkcijo naj bi prevzel Antonio Quintano, direktor ladjedelnice družbe Fincantieri in Anconi, ki bo moral z ostalimi člani vodstva poskrbeti za izvajanje industrijskega načrta in doseganje ciljev, ki si jih je v Tržiču za-

stavila družba. Quintano bo za tržiškega direktorja imenovan v prihodnjih mesecih, med tem časom pa bo tržiško ladjedelnico vodil Carlo De Marco, ki je že bil direktor pred prihodom Capobianca v letu 2008. Capobianco je direktorsko mesto zapustil, ker bo postal poddirektor skupine Corporate Sviluppo Industriale iz Trsta. Iz družbe Fincantieri so sporočili, da kaže odločitev na vedno večjo integracijo med družbo Corporate in večjimi ladjedelnicami, kot je tržiška.

reditev Naj otroci - pregled otroške ustvarjalnosti.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Emma Petronio por. Granatiero iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane in na glavno pokopališče; 11.30, Adriano Trobis iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

DANES NA VRHU: 14.00, Carolina Devetak vd. Humar (z goriškega glavnega pokopališča ob 13.30) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V GRADIŠČU: 10.00, Bruno Gioiello (iz goriške splošne bolnišnice ob 9.30) v cerkvi Sv. Valeriana in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Gabriella Novelli por. Palin v kapeli, sledila bo uprelitev; 13.00, Romano Valle na pokopališču.

DANES V KRMINU: 11.00, Olga Srebrnjic vd. Brach (iz tržiške bolnišnice ob 10.30) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

Zapustila nas je naša draga

Zora Kovic

Žalostno vest sporočata

sestra ter nečakinja z družino.

Pogreb bo jutri, 28. maja ob 14. uri v cerkvi Sv. Marka v Rupi.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Renče, 27. maja 2010

ROMJAN

Slovo od Gabrijele Devetta

Na poslednjo pot so včeraj pospremili najstarejšo slovensko domačinko iz Laškega, Gabrijelo Devetta - Devetak (Tinčina), ki je lani praznovala sto let. Umrla je v pondeljek, pokopalni pa so jo včeraj v Romjanu, kjer je gospa Gabrijela stanovala. Mnogi Slovenci iz Laškega se še spominjajo, kako so 3. avgusta lani v domu za ostarrele v Ronkah priredili zanj praznik ob njem stotem rojstnem dnevu.

Rodila se je staršema iz Opatjege sela. Oče Alojz Devetta (Devetak, Tinčin) je bil rojen leta 1886 in je tudi sam dočakal 103 let; bil je zadnji izdelovalec bičev (»škarabacev«) v Ronkah, dokler mu niso fašisti ukinili dela. Gabrijelina mati je bila Marija Pahor (Španjeva), rojena leta 1888 ravno tako v Opatjem selu.

Gospa Gabrijela je bila kljub častitljivi starosti čila in zdrava. Bila je prijetna sogovornica, bistrega duha. Kot mnogi naši ljudje ni imela z rožicami postlanega življenja, saj je začela delati pri petnajstih letih kot hišna pomočnica in dojilja, a tudi v težkih trenutkih ni izgubila dobre volje in optimizma. Pri svojih šestih letih se je zaradi vojne najprej preselila v družino v Vojsčico in nato v vlakom iz Nabrežine v Štore blizu Celja. Tam sta se starša zaposlila, družina pa je dobila zatočišče pri družini kmetov, ki so o njih pravili, da so »italijani, ki so prišli od morja«. Gabrijela je najprej obiskovala nemško osnovno šolo, ki jo je zaključila nekaj let kasneje, po koncu vojne, v slovenski šoli v Mirnu. Zaradi razdejanja v vasi so se njeni starši odločili, da zgradijo novo hišo v Romjanu ob ulici, ki so jo na začetku fašizma imenovali »Via Oppacchiasella« zaradi izvora stanovalcev. Veliko let so jih romški prebivalci nazivali s »sciavi di Doberdò«, je znala povedati Gabrijela. S svojim delom je pomagala vzdrževati družino, potem ko je moral opustiti svojo obrt, pri hiši pa so bili še štirje otroci, Karlo in Lojze ter Margherita in Marija. Njeni bratje in sestre so že umrli, zato so jo včeraj k zadnjemu počitku pospremili nečaki in domačini, še zlasti Slovenci.

Karlo Mucci

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, UL. S. MICHELE 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KMINU
LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, UL. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, UL. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, UL. Roma 18, tel. 0481-777019.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča udeležence izleta na Dolenjsko, ki bo v soboto, 29. maja, da bo prvi avtobus odpeljal ob 7. uri iz Gorice s trga Medaglije d'oro, s postanki pri pevmskem mostu - vagi, v Podgori pri športni palaci in v Štandrežu pred cerkvijo. Drugi avtobus bo odpeljal ob 6.45 iz Doberdoba, nato s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni Štandrež. Na avtobusu je prostih še nekaj mest. Priporoča se točnost!

OB DNEVU MLADOSTI 2010 športno združenje Dom iz Gorice in Območno združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica vabita v nedeljo, 30. maja, na 6. Pohod mimo Titovih napisov (Golec - Veliki vrh - Sabotin). Zbirališče ob 5.30 pri spomeniku padlim v Braniku-Rihemberku; informacije na andrejro@gmail.com ali po tel. 320-1423712.

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVODNJE organizira v nedeljo, 27. ju-

Gledališče

SEZONA SSG 2010 V GORICI: v torek, 1. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu Dueti (Peter Quilter); informacije in razervacije v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288).

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.30 »Robin Hood«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.30 »Robin Hood«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Final Destination 3« (Digital 3D).
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.00 »La nostra vita«.
Dvorana 5: 18.00 »Piacere, sono un po' incinta«; 21.00 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.

Osmice

BERTO TONKIĆ je odprl osmico. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.
PRI CIRILI v Doberdalu je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Obvestila

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v Doberdalu v petek, 28. maja, ob 19. uri večer v sklopu niza Znanost na krožniku na temo hrupnega onesnaževanja in njegovih učinkov na živali. Ob klepetu fanclji z dušo; informacije na info@rogos@gmail.com ali po tel. 333-4056800.

VIDEO PRO in Društvo žena Vrtojba vabita v petek, 28. maja, ob 20. uri v sklopu Srečanj z avtorjem predstavitev knjige zgodbolinarja Luciana Patata iz Krmina »Il Duce ha sempre ragione«, ki je izdal center Leopoldo Gasparini iz Gradišča. Poleg avtorja bosta sodelovala tudi tajnik centra Gasparini Dario Mattiussi in predsednik goriškega Vseslovenega združenja parizanov Italije Mirko Primožič.

FEIGLOVI KNJIŽNICI bo v ponedeljek, 31. maja, ob 17. uri pevsko glasbeni skupina Oton Župančič nastopila s pravljico »Slon Slononos, hudo netopir in živalice v džugli«.

ZSKD vabi v ponedeljek, 7. junija, ob 19. uri v Kulturni dom v Gorici na pri-

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v bivše permanente lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila 2010 do 30. junija vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice.

Tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev / dijakov s posebnimi potrebbami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev v odgovarjajoče sezname. Prošnjo, katere obrazci so na razpolago na najnizjih posameznih šol, morajo naslovit na Urad za slovenske šole v ul. Rismundo, 6 v Gorici. Urad je na razpolago za more

KOLESARSTVO - Dirka po Italiji

Pred težkim koncem Arroyo vztraja na vrhu

Včerajšnjo etapo osvojil Francoz Monier, danes za sprinterje, od jutri zares

VERONA - Francoz Damien Monier že osmo sezono vozi kot poklicni kolesar in osmo sezono pri ekipi Cofidis. Toda še včeraj je v 17. etapi dirke po Italiji dosegel svojo prvo veliko zmago. »Prva leta kot profesionalec so bila težka. Rezultatov ni bilo, razmišljjal sem, da bi odnehal,« je dejal zmagovalec.

Sedemindvajsetletni kolesar je kolegom v pobegu ušel na najstrmejšem delu zaključnega vzpona tri kilometre pred ciljem. Sam si je nato pred najbljžnjim zaledovalcem Hondom prikolesaril 36 sekund prednosti. Glavna je zaostajala več kot 11 minut, ko je Monier že dvignil roke v zrak v znak zmagoslavlja. A klub temu skupno vodstvo Španca Davida Arroja vseeno ni bilo niti v enem trenutku ogroženo. Glavna skupina je v zadnjem delu dirke sicer razpadla, toda 20 kolesarjev - vključno s favoriti (a brez Garzelli) - je ostalo skupaj in ciljno črto prečkal 9:52 minute pozneje. Udeležencem Giro se pozna, da so utrujeni, kajti dirka je bila doslej vsak dan polna preobratov, konfiguracija etap je tako in tako letos zelo zahtevna. Lahko tudi upamo, da so kolesarji letos »čisti«, ne le zato, ker doslej, kontrolam navkljub, niso odkrili nobenega grešnika, temveč tudi zato, ker so se, denimo, v nedeljo na Zoncolan povzpeli precej bolj počasni kot v prejšnjih izvedbah.

Pobeg dneva se je začel po 50 kilometrih etape. Glavna je preverila, kdo je med ubežniki in jim nato dovolila uiti. Ta skupina si je hitro nabrala deset minut prednosti. Skupina je nato ostala skupaj vse do 28 kilometrov do cilja, ko se je za napad odločil Ignatijev. Toda še pred zadnjim vzponom so tekmeči njegov poskus izničili. Nazadnje so se »odlepili« Hondo, Monier in Kruiswijk, med katerimi je bil najmočnejši Monier.

V skupni razvrsttvitvi ima Arroyo 2:27 minute prednosti pred Ivanom Bas-

Španec Arroyo ima še vedno lepo prednost, zadnje tri etape pa bo moral stisniti zobe pred napadi Bassa in Evansa

ANSA

som. Poznavalci ugibajo o tem, ali ni zaostanek za solidnim Arroyom za Bassa že prevelik, sam Španec pa je priznal, da se z minevanjem etap njegove možnosti povečujejo. Današnja etapa s ciljem v Brescii je zadnja priložnost za sprinterje, zadnje tri pa so spet zahtevne. V petek se bodo kolesarji povzpeli na Mortirolo, v soboto na Tonale, zadnji dan pa bo 15 kilometrov dolga vožnja na kronometer, ki Bassu posebne ne leži, medtem ko je v vožnji proti času zelo dober ta čas tretje uvrščeni Porte. Upoštevati je treba tudi apetite drugih. Tako je Scarponi že napovedal, da bo napadel na Mortirolo, kar utegne vplivati tudi na takto drugih.

Vrstni red 17. etape: 1. Damien Monier (Fra) 4:29:19; 2. Danilo Hondo (Nem) + 0:36; 3. Steven Kruijswijk (Niz)

0:39; 4. Daniel Moreno Fernandez (Špa) 1:05; 5. Steven Cummings (VBr) 1:18; 6. Simone Stortoni (Ita) 1:48; 7. Aleksander Jefimkin (Rus) 1:55; 8. Marco Marzano (Ita) 1:57; 9. Ignatas Konovalovas (Lit) 2:01; 10. Carlos Jose Ochoa (Ven) 2:07 ... 18. Michele Scarponi (Ita) 9:52; 20. Ivan Basso (Ita) 0:53; 28. Carlos Sastre (Špa) 9:58; 30. Damiano Cunego (Ita) 10:01; 25. Stefano Garzelli (Ita) 34:32 ...; 82. Gorazd Štangelj (Slo) 13:46

Skupno: 1. David Arroyo Duran (Špa) 73:11:38; 2. Ivan Basso (Ita) + 2:27; 3. Richie Porte (Avs) 2:36; 4. Cadel Evans (Avs) 3:09; 5. Carlos Sastre Candil (Špa) 4:36; 6. Vincenzo Nibali (Ita) 4:53; 7. Aleksander Vinokurov (Kaz) 5:12; 8. Michele Scarponi (Ita) 5:24; 9. Damiano Cunego (Ita) 9:21; 10. Robert Kišerlovski (Hrv) 9:32.

NAŠ POGOVOR - Christian Leghissa pomagal belgijskemu moštvu

Stefano Garzelli mu je po zmagi na Kronplatzu podaril čepico

Christian Leghissa

pravah na zahtevno etapo in pri ogrevanju: »Vsak tekmovalec se pred startom ogreje na valjih. Potem se preobleče, pije in je. 15 minut pred startom se približa startnemu mestu, kjer sodniki stehata kolo. Do tega trenutka sem v torek spremjal kolesarja Sebastiana Langga, nato pa se je on pripravil na start, meni pa so dodelili motorno kolo. S protstovljcem, ki ga je vozil, sva se peljala za kolesarjem vse do cilja. S sabo sem nosil par dodatnih koles v primeru, da bi Lang svoje preluknjal.« Ko je Lang prečkal ciljno črto, je bil Leghissa med tistimi, ki so mu pomagali s kolesa. Nato je tekmovalcu sledil v šotor, kjer so se vsi kolesarji preoblekle. Tam je vsak

kolesar tudi pod drobnogledom pravih »osebnih straž«, ki ga nadzorujejo, da ne bi zaužil nedovoljenih sredstev.

Ko je slovenski gorski kolesar zključil svojo dolžnost, se je sprehodil tudi po velikem šotoru, ki so ga namestili na vrhu Kronplatz. Tam so se zbirali tudi vsi »vipi«, med katerimi so bili tudi dirkač formule 1 Fernando Alonso, smučarja Manuela in Manfred Moelgger ter tudi slovenski nogometni, ki se tam na pripravah za nastop na svetovem prvenstvu. Leghissa je vse zaprosil za spominsko fotografijo, vsem pa je tudi povedal, da je zamejski Slovenec. Pred koncem dirke se je mudil tudi v šotoru kolesarjev: »Pred koncem dirke sem bil ravno v družbi Garzelli in njegovega masera. Skupaj smo gledali po televizijski prihod zadnjih tekmovalcev. Pred prihodom Bassa je bil Garzelli zelo napet. Prav takrat mi je obljudil, da mi podari čepico, če bo obdržal prvo mesto.«

Nepozabna izkušnja je Leghissi omogočila, da je spoznal smetano kolesarskega sveta. Tačas tekmovalec in trener mladih kolesarjev v klubu Bike Team 2000 v Trevisu bi seveda že želel, da bi se pridružil kaki ekipo na tem nivoju: »Seveda ne še sedaj, vendar čez kakih 10 ali 15 let. Večina športnih direktorjev ima približno 45 let, tako da je zame še prezgodaj. Najprej želim pridobiti čim več izkušenj in znanja, še nato pa bi se rad pridružil temu svetu.« (V.S.)

NOGOMETNO SP 2010

Zakumi, leopard s prijaznimi očmi

»Zakumi predstavlja ljudi, geografijo in duh Južne Afrike. Je pravi simbol svetovnega prvenstva,« je ob predstavitvji maskote za nogometno svetovno prvenstvo 2010 dejal generalni sekretar Mednarodne nogometne zveze (Fifa) Jerome Valcke. Kdo pravzaprav je Zakumi? Leopard z bujno zeleno pričesko, oblečen v zelene nogometne hlačke in belo majico z napisom South Africa 2010, ki se ponaša s prijaznim, morda malce navihanim nasmeškom. Maskota je prav takšna, kot si prebivalci v JAR želijo, da bi jih tuji obiskovalci videli - sa-mozavestne, ponosne, barvite in simpatične. Velike, prijazne oči pa tokrat niso všeč samo otrokom.«

»Zakumi je ponosen Južnoafričan. Mlad, poln energije, ambiciozen. Kot takšen bo pravi navdih za mlado in staro, ne samo v naši državi,« pa je v uspeh maskote prepričan predsednik organizacijskega komitea SP Danny Jordaan. V nogometu pozna maskote na največjih tekmovanjih že več kot 40 let, doslej pa še noben prireditelj ni izbral leoparda.

Maskota naj bi povezovala navijače ter pred prvenstvom dvovalova vzdružje, tudi tokratna, ki je bila predstavljena 626 dni pred SP.

Začelo se je s psom Willyjem v Angliji 1966, Španci so leta 1982 predstavili pomarančno Naranjita, v Mehiki 1986 je bil maskota možic Pique z značilnim širokokrajinim klobukom, Francozi so leta 1998 izbrali petelinu Footixa, Korejci in Japonci so se pred osmimi leti odločili za futurična bitja Ata, Kaza in Nika, Nemci leta 2006 pa za leva Golea.

Ime je letošnja maskota dobila po besedi kumi, ki v številnih afriških jezikih pomeni deset (kot asociacija na letnico prvenstva) ter kratici ZA, ki je mednarodna oznaka za južnoafriške avtomobile. Zelena oprava pa nakazuje, da je Zakumi z vsem srcem privrženec nogometu, menijo v organizacijskem odboru SP.

Vse pa le ni zlato oziroma zeleno. Predvsem južnoafriški otroci se pritožujejo, da maskote skorajda nikjer ni videti, ker pred SP ni nobenih z njim povezanih uradnih nastopov. Poleg tega pa so pred kratkim ugotovili, da maskota domačinom ne bo prinesla prav veliko finančnih koristi. V nasprotju z oblubami namreč plišaste Zakumije, ki jih bodo kupovali nogometni navijači, izdelujejo na Kitajskem, ne pa v domovini SP.

ZANIMIVOST - Na sobotnem finalu lige prvakov Inter - Bayern

Na madridskem Bernabeu tudi »zamejska solza«

Interjevemu podvigu so v živo prisostvovali Boljunčan, Openca in Sovodenjca

Joseju Mourinhu in njegovim varovancem so v soboto zvečer na madridskem Bernabeu bučno ploskali tudi Interjevi zamejski navijači. Finale lige prvakov so si v živo ogledali Franco Meneghetti iz Boljuncia (s priateljem Maurom in Mari iz Opčin) ter brata Manuel in Erik Peteani iz Sovodenja. Močno pa še kdo, za katerega ne vemo.

Franco Meneghetti (letnik 1962), nekdanji košarkar Brega, Bora in Jadranja, je bil presrečen, »da je lahko prisostvoval Interjevi zgodovinski zmagi,« kot nam je povedal po telefonu. »Na pot smo se odpravili zadnji trenutek, v soboto zjutraj z milanske Malpense. V Madridu je bilo vzdušje enkratno. Španci so navajali za Inter, saj so Milančani premagali v Madridu osovarjeni Barcelono. Interjevi navijači smo bili že pred začetkom tekme prepričani, da bomo slavili. V to smo srčno verjeli po lepi zmagi proti Barceloni. In tako je tudi bilo. Po drugem Militovem golu je cel stadion ponorel. Še posebno lepo po nam je bilo, ko je kapetan Zannetti dvignil pokal. Takrat nam je ušla tudi kaka solza, saj smo na ta pokal čakali celih 45 let,« je priznal Meneghetti, ki že »žaluje« za Mourinhom. »Škoda, da se je tako odločil. Lepo bi bilo, da bi vsaj še eno sezono vodil Inter,« je še dodal Franco, ki se je na letalo za Milan vklrcal že nekaj ur po tekmi.

Brata Manuel in Erik Peteani pa sta letalsko karto in hotel v Madridu rezervirala že pred meseci. »To sva storila po zmagi proti Chelseaju. Upala sva, da se bo Inter uvrstil v finale in tako je tudi bilo. Vstopnici, ki sta stali dosti, sva kupila kar po internetu in na dom sta dosegli še dan pred odhodom,« je dejal 23-letni Manuel, napadalec San Lorenza (nekdanji igralec Juventine).

»V Madridu nas je pričakalo fantastično vzdušje. Vse je bilo pobrava-

Zamejci na madridskem Santiagu Bernabeu. Sovodenjska brata Manuel in Erik Peteani (desno) in Boljunčan Franco Meneghetti (spodaj)

no v Interjevo črno-modro in Bayernovo belo-rdečo barvo. Človek res ne more verjeti, kakšno pozitivno moč ima nabito poln Bernabeu. Lepo je bilo videti starejše Interjeve navijače, ki so na ta dogodek čakali celih 45 let. Najlepše mi je bilo na začetku, ko so zavrteli film o Interju in vsi navijači so zapeli Interjevo himno Piazza Inter. V spominu mi bosta za vedno ostala tudi Militova gola in končno slavje najprej na stadionu in nato na madridskih ulicah. Lepo je bilo videti tudi, kako so nogometniki proslavljali zmago in dvignili pokal. Bili so presrečni, kot tudi mi na stadionu. Dokazali so, da so res najboljša ekipa v Evropi, saj so premagali španskega, angleškega in nemškega prvaka,« je dogodek v španski prestolnici opisal Peteani. (jng)

ŠOLSKI ŠPORT - Tradicionalni športni dan didaktičnega ravnateljstva Dolina

Pestro v centru Klabian

Več kot 150 otrok merilo moči v atletskem troboju - Prijateljska tekma v igri med dvema ognjemeta proti učencem iz Škofije

Učenci in učenke dolinskega didaktičnega ravnateljstva so se v pondeljek zbrali v športnem centru Silvana Klabinja v Dolini. 155 osnovnošolcev se je pomerilo v atletskem troboju, in sicer v skoku v daljino, metu kilogramske medicinke in teku na 20 m. Udeleženci so bili razdeljeni po spolu in razredih, tekmovali pa so po vzorcu, ki ga uporabljajo tudi športna šola Trst. Prav zato bodo lahko rezultati primerljivi s tistimi, ki jih bodo dosegli sovraštniki iz mestnih šol. Športni dopoldan sta popestrili tudi dve prijateljski tekmi v igri med dvema ognjemeta med petošolci in učenci osnovne šole Oskarja Kovačiča iz Škofije, s katero dolinsko ravnateljstvo redno sodeluje.

Tekmovalnemu delu je sledilo nagrajevanje s podeljevanjem kolajin, ki so jih prejeli vsi udeleženci. Ravnateljstvo je šolam podarilo še žoge, Zadružna krasika banka pa jim je poklonila knjige, beležke in svinčnike. S pokalom, priznanjem in žogom so nagradili tudi solo, ki je zmagala na tekmovanju med dvema ognjemeta, vse sodelujoče ekipe pa so prejele priznanje in žogo. Vse učence in učenke sta pozdravila ravnateljica Ksenija Dobrila Nadlišek in Igor Čuk, predstavnik ŠD Breg.

Lestvica

1. r. dečki: 1. Samuel Ferluga (Boljunec, Boršt), 591; 2. Roj Locatelli (Dolina), 571; 3. Nikolaj Pavletič (Dolina), 560; deklice: 1. Chiara Carli (Milje), 559; 2. Daria Bandi (Boljunec), 496; 3. Jasmina Sedmak (Dolina) 470.

2. r. dečki: 1. Jan Čermelj (Boljunec, Boršt), 652; 2. Luca Carli (Milje), 585; 3. Jan Jakob Sancin (Boljunec, Boršt), 576; deklice: 1. Ilaria Hrovatin (Dolina) 600; 2.

Jana Salvi (Dolina), 591; 3. Alja Bandi (Dolina), 545.

3. r. dečki: 1. Jernej Pregar (Boljunec, Boršt), 690; 2. Manuel Gargiulo (Domjo, Ricmanje), 598; 3. Simone Genzo (Dolina), 572; deklice: 1. Emma Riccobon (Boljunec, Boršt), 623; 2. Karen Hervat (Boljunec, Boršt), 585; 3. Giorgia Campagnaro (Milje), 578.

4. r. dečki: 1. Gabriel Alexander Harej (Boljunec, Boršt), 714; 2. Elia Negovetti (Boljunec, Boršt), 673; 3. Luca Matteo (Dolina), 660; deklice: 1. Sara Zuppin (Milje), 667; 2. Tihana Stricca (Domjo, Ricmanje), 663; 3. Tija Zobin (Dolina), 641.

5. r. dečki: 1. Elia Riccobon (Boljunec, Boršt), 770; 2. Martin Coffoli (Boljunec, Boršt), 659; 3. Manuel Sedmak (Domjo, Ricmanje), 637; deklice: 1. Nicole Meneghetti (Boljunec, Boršt), 688; 2. Ginevra Campagnaro (Milje), 686; 3. Maša Marsetti (Boljunec, Boršt), 644.

Spornti dan se je končal z nagrajevanjem in tekmo v igri med dvema ognjemeta

KROMA

ODOBJKA

Olympia začenja svojo pot na DP U14

Mladi odbokarji ŠZ Olympia bodo danes v Caserti začeli svojo pot na državnem finalu under 14. V Kampanijo so srečno dopotovali včeraj zvečer. Najprej so se z društvom kombijem odpeljali na letališče v Benetke, od koder so poleteli v Neapelj, od tam pa je za prevoz v Caserto z avtobusom poskrbel sam organizator finala.

V prvem krogu kvalifikacij se bodo varovanci trenerja Ivana Markiča danes najprej pomerili z ekipo La fenice iz Moliseja, nato pa še z ekipo Arti e Mestieri, predstavnikom Piemonta. Moč nasprotnikov je neznanata. Olympia čakata jutri še dve kvalifikacijski tekmi 2. kroga (na podlagi izidov 1. dne), sobota bo namenjena razvrstitevnim, nedelja pa finalnim tekmacem.

V Caserti nastopa 21 deželnih prvakov, skupno se tam mudri okrog 500 odbokarjev s trenerji in spremjevalci.

NOGOMET

Primorec naprej, drevi Primorje na Opčinah

Primorec - Roianese 8:6 po 11-m (3:3)

PRIMORČEVA STRELCA: Snidar 2 in Petranich.

PRIMOREC: Martinelli, Franceschins (Udina, Ojo), Petranich (Sincovich), Lodi, Santoro, Meola, Snidar, Coppola (Moscolini), Esposito (Micor), Carli, Palmisano. Trener: Sciarone.

Primorec je šele po kazenskih strelah premagal Roianese in se tako uvrstil v tretji krog turnirja il Giulia pri Svetem Ivanu v Trstu. Nocoj bo Primorje igralo proti Opicina. Tekma bo na Opčinah ob 20.30.

Mladinci Krasa izpadli

Manzanese - Kras 7:1 (3:0)

KRASOV STRELEC: Martini v 75. min.

KRAS: Dedenaro, Zeriali (Križmancič), Dolliani, Paravan, Kovacic, Candotti (Pečar), Marino (Kuret), Janković, Martini, Kaluder, Mosca (Andrejič). Trener: Kragelj.

Sporazom proti Manzaneseju na turnirju v Risanu so Krasovi mladinci končali sicer uspešno sezono. Kragleji varovanci so izgubili povsem zasluženo, saj so igrali slabno in nepovezano.

Pomlad v četrtfinalu

Pomlad - Montuzzo 11:0 (5:0, 2:0, 4:0)

STRELCI: Vidali (3), Košuta (2), Komcan, Toffolutti, Skivjani, Bicocchi, Gherzinich, Kosovel.

POMLAD: Paoli (L. Gregori), Suppani, Žerjal (Kosovel), Paolucci, Gherzinich (Skivjani), Kosuta, Vidali (Bicocchi), Komcan, Toffolutti (P. Gregori). Trenerja: Pahor in Paolucci.

Na turnirju v Vižovljah so začetniki Pomladi popolnoma nadigrali Montuzzo, ki je zgrešila tudi kazenski strel (vratar Paoli je ubranil letošnji 4. penal). Pomlad bo v pondeljek v četrtfinalu igrala proti Roianeseju (ob 17.45).

ŠOLSKI ŠPORT

Krasovi osnovnošolci drugi na deželnem finalu

V zgornji telovadnici je AŠK Kras v sodelovanju z deželno namiznoteniško zvezo organiziral deželni finale Ping Pong Kids, veljavni kot kvalifikacije za državno šolsko prvenstvo, ki bo v Terniju od 25. do 27. junija. Krasovi malčki, ki trenirajo pri domačem društvu, so se uvrstili tik pod vrhom, kar pa ni bilo dovolj, da bi avtomatično dobili zagotovilo za potovanje na državno prvenstvo. Rezultat v tem primeru ni bil prvenstvenega pomena, vzdusje med samim nastopom je bilo sproščeno, otroci so se razvedrili in se med seboj spoznali. Posamezni rezultati:

4. in 5. razred dečki: 1. Vigni (Morpirgo), 2. Kevin Bruni (Kugy - Kras), 3. Marco Cappella (Kugy - Kras); 5. Julian Leghissa (Gruden Šempolaj - Kras). Deklice: 1. Mecchia (Videm).

2./3. razred, dečki: 1. Pischiutti ((Videm); 2. Kristjan Milic (1.maj 45 Zgonik - Kras); 6. Vincent Leghissa (Gruden Šempolaj - Kras). Deklice: Bressan (Gorica).

KOŠARKA

Dom prekinil sušo

Barcolana - Dom 50:56 (13:15, 30:25, 40:38)

DOM: Vincina 8, Belli 6, Collenini 3, Cej 14, Garra, Kos 5, Bon, Gratton 18, Kristancic, Zavadlav 2, trener Jan Zavrtanik. SON: 19, PON: Nihče, 3T: Cej 2 in Belli 1.

Po dolgem obdobju suše so domovci končno zmagali. Tekma je bila od vsega začetka izenačena. Razpoloženemu Muselliu sta v prvi četrtini odgovarjala tokrat odlična Grattion in Cej. V drugi četrtini se je Barcolana odločila za konško postavitev obrambe, ki je na začetku precej zmedla domovce. Imeli so tudi smolo, saj se je Garra lažje poškodoval minuto po vstopu v igro, tako da je bilo zanj tekme takoj konec. Klub temu so se gostje zbrali in ob koncu četrtine nekoliko omilil razliko pri izidu 30:25 v prid gostiteljem. V tretji četrtini so domovci dobro izkoristili dvojico centrov Kos – Gratton. Slednja sta poskrbela za delni izid 5:0, s katerim so gostje izenačili. Sledila pa je reakcija Barcolane, ki je tako tudi tretjo četrtino zaključila v vodstvu, čeprav samo dveh točk. Varovanci trenerja Zavrtnika so tedaj resno začeli verjeti v zmago. Trojki Ceja in Bellija sta omogočili, da so domovci ponovno izenačili. Zgrešen met nasprotnikov in uspešno izveden protinapad Grattona pa sta pomnila vodstvo Domu pri izidu 50:48 dve minuti pred koncem tekme. Tedaj so gostitelji storili več osebnih napak, v upanju da bi domovci zgrešili kak prosto met, kar pa se ni zgodilo. Tokrat je treba omeniti odličen nastop Grattona in kapetana Ceja, ki sta bila za nasprotnike neustavljiva. (av)

Jutri ob 21.15 v Trstu (Monte Cengio) CUS trieste - Dom, 31.5. ob 21.00 v Štarancanu: Falconstar - Sokol.

PLANINSKI SVET

**Po potek
zgodovinske in kulturne
ter naravne dediščine**

Prijeten pomladni dan so preživeli goriški planinci, v soboto, 22. t.m., ki so se odpravili na ogled kulturne in zgodovinske dediščine gorjesavske doline ter cvečočih travnikov pod Karavankami.

Zjutraj, ob prihodu na Jesenice jih je sicer pozdravila kratkotrajna ploha, ki je z vrha Stola in Belšice pritisikal v dno doline, vendar pa so se oblaki kaj kmalu začeli trgati. V času ko so si ogledovali zbirk, ki prikazuje večstoletno tradicijo fižinarstva in železarstva na Jesenicah in v okolici - zbirk je nameščena v nekdanjem dvorcu iz prve polovice 16. stoletja, na Stari Savi - je sonce pregnalo še zadnje oblake in naredil se je čudovit pomladni dan, ki je naranost vabil navzgor, proti Planini pod Golico. Škoda, ker ni bilo dovolj časa za ogled tudi drugih zbirk Gornjesavskega muzeja (poleg drugega bogate zbirke fosilov in meteorita, ki je pred letom dni padel na Mežakljo), bo pa to prišlo v poštev kdaj drugič, kakor so povedali v zahvali gospe Lidiji Slivnikovi, ki jih pričakala pred muzejem ter vodila po razstavnih prostorih.

Okrug dvanaeste ure so se izletniki odpravili s Planin preko Črnega vrha proti Pristavi, preko travnikov in rovtov, tačas prekritih z narcisami, više pa s prvim pomladanskim cvetjem. Krajšemu postanku v smučarskem domu na Čnem vrhu je sledil še spust proti nekdani Zoisovi Pristavi, kjer je čakal avtobus in se je trlo obiskovalcev.

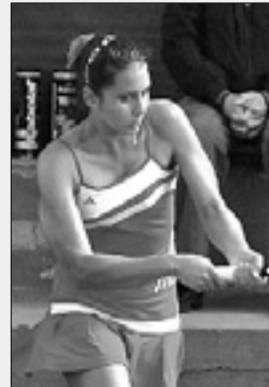
Vreme je šlo na roko tisti udeležencem, ki se niso odločili za prečenje poti Planina-Pristava in so se do doma, ki leži skoraj 1000 metrov visoko pripeljali z avtobusom.

Ob povratku proti domu, preko Trbiža, so se ustavili pri spomeniku Jakobu Aljažu na Dovjem in skupaj z njim

TENIS - Na Padričah v ženski A2-ligi Gaja v nedeljo za obstanek proti CT Pisticci

Gajina ženska teniška ekipa bo prvo dodatno tekmo za obstanek v državni A2-ligi odigrala že v nedeljo (od 9. ure dalje), na Padričah pa bo gostila igralko CT Pisticci iz oddaljene pokrajine Matera. Nasprotnice so se v skupini 1 uvrstile na 5. mesto, gajevke pa so bile v skupini 2 četrite, zato imajo prednost domačega igrišča. Na papirju je vsekakor Pisticci vsega spoštovanja vreden nasprotnik s kakovostnimi igralkami kot so Cravero (kategorija 2.1), tukja Gledačeva (2.2) in Meruzzi (2.3). Pri Gaji so po tihem upali, da bodo dvoboja preložili za teden dni, kajti v nedeljo ekipa našega društva ne bo v popolni postavi. Odlična mladinka iz Celja Nastja Kolar je namreč zaposlena na mladinskem turnirju znamenitega pariškega Roland Garrosa, Ljubljancinka Tina Obrez pa v nedeljo tekmuje v avstrijski ligi. Gajine barve bodo torej branile Paola Cigui (2.2), Carlotta Orlando (2.5) in Paula Orlini (3.1, **na sliki**). V primeru neodločenega izida 2:2 bodo odigrali dodatno igro dvojic.

Zmagovalec nedeljskega dvoba bo neposredno ostal v A2-ligi, poraženec pa bo 6. in 13. junija odigral še dve tekmi proti nasprotniku, ki še ni določen, ker teniška zveza še ni obravnavala priziva Cagliarija nad izidom tekme z rednega dela proti Casaleju.

BALINANJE - BK Mak

Ekipi MAK na vrhu 20. mednarodnega turnirja

20. mednarodni moški balinarski turnir v organizaciji štandrežkega balinarskega kluba Mak, poimenovan po preminulih Franju Devetaku, Danilu Klanjščku in Dariju Nanutu, je bilo za domačo društvo uspešen tako z organizacijskega kot tekmovalnega vidika.

Pred turnirjem je udeležence pozdravil tajnik Maka Marko Zavadlav, ki se je poklonil pokojnim s šopki cvetja, ki so jih člani položili na grobove. Nato sta spregovorila predsednik rajonskega sveta Marian Brescia ter predstavnica ZŠSDI Loredana Prinčič. Sledil je poseg sodnika Emila Tomšića, ki je orisal pravila turnirja in potek žrebanja.

Odlične vremenske razmere so omogočile, da so tekme odvijale na domačem in na sovodenjskem balinišču. Makovci, ki so nastopili z dve ma ekipama, so odlično igrali in zasedli prvo in drugo mesto, sledila je ekipa Slatna-Grgar. Pokal je osvojila tudi ekipa Primorja. Po turnirju so domačini, kakor po navadi, pripravili kisoši za vse.

Naj povem, da Balinarski klub Mak sodeluje tudi z osnovno šolo Frana Erjavca, s katero enkrat tedensko v popoldanskih urah prireja tečaj. Poleg tega bi radi priredili tudi tečaj za stare otroke, da bi jih postopoma približali društvu in balinjanju.

Obvestila

NK KRS - organizira nogometni kamp, ki bo od 14. do 19.6. v Repnu, za dečke in deklice letnikov 1997-2004. Za vpis (do 9.6.) in informacije poklicite na: 3289518440 (Maurizio) in 3280350533 (Srečko).

AŠZ SLOGA vabi na redni občni zbor društva, ki bo v petek, 11. junija ob 20.00 v prostorih Zadružne kraške banke na Opčinah.

PLANINSKA ŠOLA SPDT - Mladinski odsek SPDT priepla od 28. junija do 3. julija 2010 deseto izvedbo Planinske šole na Planini pri jezeru namenjena osnovnošolski mladini. Za informacije pišite na mlađinski@spdt.org, ali poklicite Katjo v večernih urah (338 5953515). Vabljeni!

AŠD SK BRDINA vabi na predstavitev nove kolekcije zimske opreme, ki bo v petek, 28. maja, ob 18.30 na sedežu društva v Merčedolu, Repentaborška ul. 38, na Opčinah.

AŠŽ GAJA - teniška sekacija organizira od 14. junija do 2. julija začetne in nadaljevalne tečaje za osnovnošolce in nižješolce. Pojasnila in prijave na tel. št.: 389-8003486 (Mara).

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR in ZŠSDI bosta pripredila, na Stadionu 1. maja, poletna športna tedna. Potekala bosta od 23. do 27. avgusta in od 30. avgusta do 3. septembra. Posebna pozornost bo namenjena športnim disciplinam, ki jih društva redno gojijo. To so odbojka, ritmika in košarka. Seveda bo čas za spoznavanje tudi drugih športnih panog in nekaj časa bo odmerjeno zabavi in počitku. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Do 18. junija je obvezen predpis! Vpisovanje: od ponedeljka do petka, od 15. do 18. ure, v urad ŽB Bor na Stadionu 1. Maja. Kontakti in informacije: 040-51377 (ponedeljek - petek 15.00 - 18.00) ali po mailu: sport.bor@gmail.com.

PLAVALNI KLUB BOR organizira od 7. do 25. junija v bazenu na Alturi intenzivni plavalni tečaj za otroke od 4. do 11. leta. Vadba bo potekala vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek. Za informacije in vpis poklicite vsak delavnik na tel. št. 040-51377 od 15. do 17. ure do torka, 1. junija.

AŠD SK BRDINA sklicuje redni občni zbor v četrtek, 17. junija, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v zgornjih prostorih Dom Brdinak Proseška ul. 109, Opčine.

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 3. do 11. leta starosti. Kamp se bo odvijal od 14.-18. in od 21.-25. junija 2010. Za informacije in prijave poklicite 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira poleti tečaje jadranja na deski in na jadrnicah O'pen Bic za srednješolce, tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leta starosti in štiri 10-dnevne jadralne tečaje na jadrnicah tipa optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1998 do 2003 in znajo plavati. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob pondeljkih, sredah in petkah od 9.00 do 12.00 in ob sobotah od 16.00 do 18.00 ure na našem sedežu v sesljanškem zalivu, oziroma na tel./fax 040299858, e-mail: info@yccupa.org , in na spletnih straneh www.yccupa.org.

ŠD BREG - Odbojkarska sekcija organizira v nedeljo, 6. junija praznik odbojke od začetka do danes. Na obojkarski turnir so povabljeni vse obojkarice, obojkarji in trenerji, ki so v teh 45. letih oblikovali društveni dres. Za treninge je na razpolago telovadnica v Lonjerju, ob četrtkih (13. - 20. 5. in 27. 5.) od 18. do 20. ure. Vsi, ki bi radi nastopili na turnirju in nato na praznik, prosimo, da potrdijo svojo prisotnost na naslednjem tel. št. (v večernih urah): Martina S. 335-6045771, Mira K. 040-228236, Sonja K. 347-4421386.

ŠD BREG - Košarkarski kamp 2010. Kje? V dolinskem športnem centru. Kdaj? Od 14. do 19. junija. Umrni: od ponedeljka do petka, od 8.00 do 18.00, v soboto od 8.00 do 13.00. Kdo? Dekleta in fantje od 7. do 16. leta. Predvidena prisotnost uglednih gostov slovenske košarkarske reprezentance. Informacije: od ponedeljka do petka od 16.30 do 18.30 na tel. št. 3358445365 (Gioia) in 3484718440 (Martina).

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST sporoča, da bo vpisovanje za izlet v Črno goro danes, 27. maja, od 19. do 21. ure na društvenem sedežu v Boljuncu. Za informacije lahko poklicete Marinko Pertot na tel. št. 040-413025 ali 328-471974, ali Franca tel. št. 338-4913456.

TPK SIRENA in ZŠSDI organizira poletne jadralne tečaje za otroke od 6. do 18. leta starosti. Nudimo teorične in praktične tečaje v razredu »optimist« in »europa-laser«. Tečaji »optimist« za otroke od 6 do 11 let: od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure: 1. tečaj od 14. do 25. junija; 2. tečaj od 28. junija do 9. julija; 3. tečaj od 12. do 23. julija; 4. tečaj od 23. avgusta do 3. septembra. Tečaj »europa-laser« za otroke od 12 do 18 let: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure, od 12 do 23. julija. Vpisovanje najkasneje 14. dni pred začetkom vsakega tečaja. Podrobnejše info v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarški drevored 32, e-mail: tpksirena@libero.it.

AŠD SK BRDINA - organizira 26. in 27. junija, dvodnevni izlet v »Mirabilandijo«. Vpisovanje je možno ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentaborška ul. 38, od 20. do 21. ure. Informacije: Sabina 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM vabi otroke in mladinke (8-15 let) na najboljši cheerleading/cheerdance kamp v okolici »FCC Tabor Alpe Adria«, ki bo potekal od 2. do 5. avgusta, v Piranu v spremstvu društvenih trenerjev in vaditeljev. Kamp bodo vodili ameriški inštruktorji zvez FCC, namenjeni pa je začetnikom in nadaljevcem. Vprašanja in prijave sprejemamo do 02. junija na info@cheerdancemillenium.com ali 349-7597763 Nastja!

ŠPORTNA ŠOLA POLET KONTOVEL, v sodelovanju z ZŠSDI organizira košarkarski kamp, ki se bo na Opčinah odvijal v dveh izmenah: od 21.6. do 25.6. in od 28.6. do 2.7. Na razpolago bo tudi prevoz z kombijem od Nabrežine do Opčin in nazaj. Info: 3385889958 ali marinandrej@alice.it.

Udeleženci memoriaла BK Mak v Štandrežu

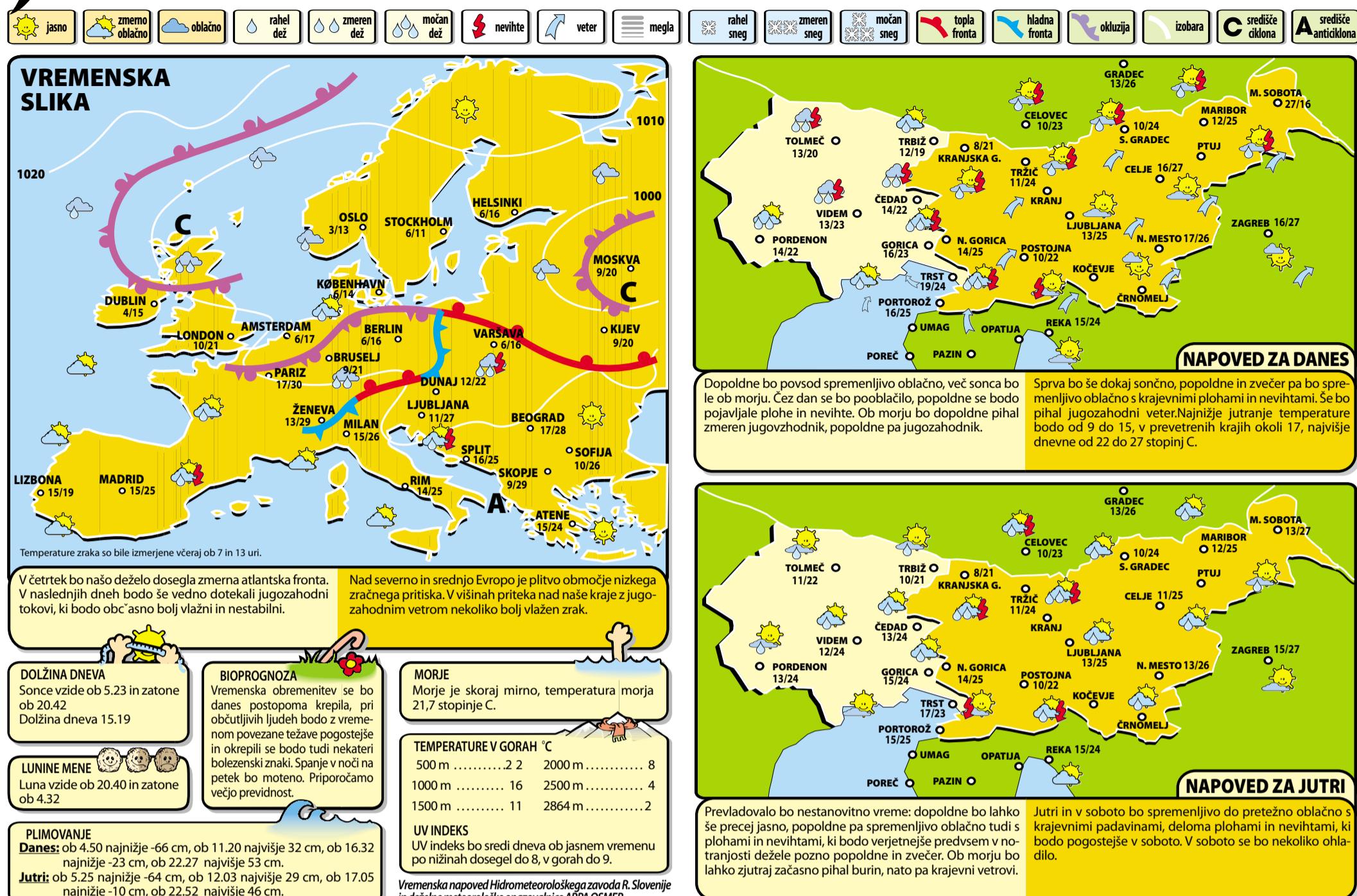
15.00 uri pri izviru „Zgurenca“ v Dolini, od koder se bodo pohodniki povzpeli po stari romarski poti na Socerb. V Socerbski jami bo nato slovesna sv. Maša, kateri bo sledil krajski kulturni program in prijateljsko druženje. Vabljeni.

Planinska šola SPDT
Mladinski odsek Slovenskega planinskega društva Trst prireja od 28. junija do 3. julija 2010 deseto izvedbo Planinske šole na Planini pri jezeru nad Bohinjem, ki je namenjena osnovnošolski mladini. Med tednom bomo hodili na izlete različnih težavnostnih stopenj, prosti čas pa bomo izrabili za razne igre in koci in v njeni okolici.

Glavni cilji planinske šole so spoznavanje narave, gibanje in varna hoja v hribih in družabno življenje. Informativni sestanek bo junija. Točen datum bomo še javili. Za informacije pišite na mlađinski@spdt.org, ali poklicite Katjo v večernih urah (338 595315). Vabljeni!

Vabilo na plezalno DP za mlajše kategorije

Društvo ekstremnih športov iz Nove Gorice prireja v soboto, 29. maja ob 10. uri v atriju OŠ Ivana Roba v Šempetu pri Gorici tekmo državnega prvenstva Slovenije v športnem plezanju za mlajše kategorije. Društvo je v Šempetu že leta 2007 odprlo umetno plezalno steno, ki je brezplačno dostopna vsem obiskovalcem. Z organizacijo prve državne tekme na Goriskem, tri leta kasneje, prispevamo k razvoju in popularizaciji športnega plezanja v regiji.

ARGENTINA - Zaradi spora z buenosaireškim županom Macrijem
Odprli Teatro Colon v Buenos Airesu ob odsotnosti predsednice Kirchnerjeve

BUENOS AIRES - Po skoraj štiri letih prenove so v argentinski prestolnici Buenos Aires v pondeljek odprli svetovno znano operno hišo Teatro Colon. Za prenovo je država odstela približno 80 milijonov evrov.

Operno gledališče Teatro Colon so zasnovali arhitekti Francisco Tamburini, Victor Meano in Jules Dormal, gradili so ga v letih 1889-1908. Razteza se na 37.884 kvadratnih metrih v sedmih nadstropijih, razpolaga s 2500 sedeži in 1000 stojišči.

Slovesnost na predvečer 200. obletnice neodvisnosti Argentine pa je zasenčil spor, v katerem sta v ospredju konzervativni župan Mauricio Macri in predsednica države Cristina Kirchnerjeva. Kirchnerjeva je udeležbo na slovesnosti tukaj pred zdajci odpovedala.

Razlog naj bile pred tem javno izrečene Macrijeve besede o nelagodju, ki da ga bo občutil, ko bo moral na proslavi sedeti zraven soprog Kirchnerjeve, bivšega predsednika

Nestorja Kirchnerja. Ta je bil na čelu Argentine v letih 2003-2007.

Slovesnega odprtja prenovljene veličastne operne hiše se niso udeležili niti člani vlade. Macri si je do zadnjega prizadeval, da bi pregovoril predsednico, naj vendorje pride, a je dobil košarico: predsednica zanj ni dosegljiva, so mu sporočili iz kabine.

Med odprtjem je bil župan Buenos Airesa Macri potem precej osoren in o tej temi ni želel več govoriti. Suho je odvrnil, saj gre vendar za "praznik vseh Argentincev", poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Pred 2700 povabljenimi so izvedli drugo dejanje opere La Boheme Giacoma Puccinija in odlomke iz baleta Labodje jezera Petra Iljiča Čajkovskega. Več deset tisoč poslušalcev je slovesnost spremljalo prek ogromnega platna, nameščenega pred operno hišo. Na pročelje stavbe so z lasersko tehniko projicirali tudi zgodbo o zgodovini teatra Colon. (STA)

Schifferjeva povila Cosimo Violet

HAMBURG - Supermodel Claudia Schiffer je svojega tretjega otroka, dekliko, ki jo je rodila 14. maja v Londonu, poimenovala Cosima Violet. Mati in hči se počutita dobro in sta že zapustili porodnišnico, je včeraj sporočila tiskovna predstavnica nemškega supermodela.

39-letna Schifferjeva in njen sošprog, filmar Matthew Vaughn sta poročena osem let in imata od prej dva otroka, sedemletnega Casparja in petletno Clementine. Par, ki živi v Angliji, ni želel objaviti imena novorojenke, dokler je niso spoznali vsi člani družine, besede tiskovne predstavnice povzema nemška tiskovna agencija dpa. (STA)

Več deset tisoč poslušalcev je slovesnost spremljalo prek ogromnega platna, nameščenega pred operno hišo

ANSNA

ZDA - Za zajezitev prihoda imigrantov
Okrepljena nacionalna garda na meji z Mehiko

Pripadniki nacionalne garde prijeli ilegalne priseljence

ANSNA

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama namenava na mejo z Mehiko kmalu poslati 1200 pripadnikov nacionalne garde, ki bodo pri delu pomagali zveznim agentom za meje. Obama bo od konгрesa prav tako zahteval 500 milijonov dolarjev dodatnega denarja za mejno varnost in policijo.

Obama tako posredno priznava, da v predvolilnem letu ni veliko možnosti za napredok pri spreemanju celovite reforme imigracijskega sistema.

Zvezna država Arizona je pred kratkim sprejela oster zakon, ki državnim policistom nalaga preverjanje imigracijskega statusa ljudi, čeprav so te naloge v pristojnosti zvezne vlade. Zakon je naletel na kritike, da bo vzpostavljal rasno profiliranje, vendar ga velika večina Američanov podpira.

Predsednik ZDA Obama je proti zakonu, zato mora ukrepati, saj

se lahko zgodi, da podobne zakone sprejmejo tudi v drugih zveznih državah. Natančna pooblastila pripadnikov nacionalne garde na meji še niso točno določena in ni znano, ali bodo lovili nezakonite priseljence ali se bodo borili tudi proti trgovini z mamili in orožjem. Najverjetnejše bo njihova naloga le pomočna, saj nacionalna garda nima policijskih pooblastil.

Republikanski senator iz Arizone John McCain pa je v torek sporočil, da 1200 vojakov ne bo dovolj. Sam zahteva, naj Obama na mejo pošlje 6000 vojakov.

ZDA se že več let soočajo z natalom nezakonitih priseljencev čez južno mejo, v zadnjih treh letih pa je položaj na meji vse slabši zaradi vojne proti mamilom na mehiški strani, ki se preliva tudi v ZDA, kjer kriminalci dobivajo orožje, narkomanji pa s svojim povpraševanjem vojno podžigajo. (STA)

CITROEN - Prvi avto iz serije DS, ki se bo kaj kmalu še razvila

DS3 simpatični malček z eno samo hibo: ceno

Francoski oblikovalci so se tokrat res izkazali – Nekoliko počasen turbodizel – Odlični sedeži

Da je Citroen DS3 lep, o tem ni nobenega dvoma, da pa pomeni revolucijo, to pa ni nikakor res. Gre seveda za prvi člen v daljši verigi modelov, ki bo zagledala luč sveta v prihodnjih mesecih in letih. DS3 je nadgradnja že znanega modela C3, pri katerem so oblikovalci dali duška svoji fantaziji in rezultat je pred nami: avtomobil skladnih oblik, z visokimi boki, z nenavadno oblikovanim B stebričkom, ki ima obliko plavuti morskega psa, z ne preveč napadalnim zadnjim spojlerjem in z LED svetili v sprednjem odbijaču. Avto, ki smo ga imeli na preizkusni vožnji, je privabil marsikateri radoveden pogled. Skoraj gotovo ne bo beležil velikih prodajnih številk, predvsem zaradi še kar viške cene.

Notranjost je zelo lepo oblikovana in izdelana, skrbno oblikovani sedeži zasljužijo najvišjo oceno: enkrat toliko nas na 400 km dolgi vožnji med Milanom in Trstom ni bolel hrbot, kar se ne zgodi pogosto niti z veliko večjimi, dražjimi in bolj plemenitimi avtomobili. Skrbno izbrani materiali, dober položaj za volanom in predvsem drzne barvne kombinacije sporočajo, da je DS3 nekaj posebnega. Srodstvo s C3 je pri armaturni plošči jasno videti. Kot rečeno, sedijo potniki na prednjih sedežih zelo udobno. Njim je odmerjen zadosten prostor v vseh smereh, in če sem prištejemo še dobro ergonomijo, dober avdio sistem (z odličnimi, tradicionalnimi zavolanskimi komandami pa z vhodom USB in AUX ter seveda z brajanjem datotek mp3) in praktične notranje predale, se zdi takšen DS3 nedvomno avtomobil, ki brez zadržkov prikazuje sodobnost današnjega prevoznega sredstva. Malo manj to velja za zadnjo klop, kjer sta sedeža le dva (čeprav so tam trije varnostni pasovi in trije vzglavniki), a jima primanjkuje tako dolžinskega (koleskega) kot višinskega prostora.

Naš DS3 je imel pod pokrovom 1600-kubični turbodizel, ki je vse prej kot športen, vendar se s skrbno rabo petstopenskega menjalnika iz njega lahko povleče še kar nekaj KM. Podvozje je zelo čvrsto, odziven volan (električno voden) nudi ravno prav odpora, lega je vzorna in po zaslugi športnih pnevmatik nevtralna zelo dolgo.

Manj navdušeni bi bili, če bi morali DS3 kupiti: v tem primeru bi za 1600-kubični turbodizel z nekaj dodatne opreme morali podpisati ček za skoraj 20 tisoč evrov.

Stran pripravil Ivan Fischer

Citroenu DS3 se najbolje podajo, svetle, žive barve

LAND ROVER - Najmanjši range od leta 2011

LRX na vidiku

Pri Land Roverju so sporočili, da bo novi kompaktni range rover (ki so ga že poimenovali LRX) na voljo tako s štirikolesnim kot z dvokolesnim pogonom. Naprodaj bo od leta 2011 in bo najlažji range, ki so ga kdajkoli

izdelali. Očividno so tudi Britanci, sicer pod indijskim vodstvom, doumeli, da si marsikdo želi avto, ki je terenec le po videzu, kot je jasno dokazal Nissanov qashqai. Pri Land Roverju upajo, da bodo tako še okreplili prodajo.

DACIA - Duster je na voljo v izvedbah 4x2 in 4x4

Cenovno dostopni terenec

Romunsko vozilo se ponaša s preizkušeno Nissanovo tehnologijo

Daciin projekt »duster« izvira iz preproste ugotovitve, da obstaja resnična potreba po čvrstem, cenovno dostopnem in obenem udobnem terencu. In pri tem je Dacia orala ledino. Duster je že na prvi pogled jasno prepoznaven kot terenski avtomobil. Prednji del poudarja robustnost, široka blatnika, mogočna kromirana maska in zajeten odbijač z zaščito spodnjega dela avtomobila nakazujejo njegove terenske zmožnosti. Pogled s strani razkrije velik odmak od tal, poudarjene blatnikite in zaščitne obloge in voznika kar vabi k spoprijemanju z najbolj težavnimi cestiči in potmi.

Z dolžino le 4,31 metra in širino 1,82 metra ima Dacia duster kompaktne zunanje mere, zaradi katerih je povsem primerna tako za vožnjo v urbanem okolju kot tudi izven utrjenih cestič. Kljub temu, da jasno kaže svojo pripadnost terenski avtomobilski vrsti, ima duster privlačno, a vendar ne bahaško obliko.

Dacia je Renaultova sestrška družba in je torej v tesnem sorodstvu z Nissanom, od katerega je za dusterja prevzela štirikolo-

lesni pogon. Duster je na voljo v obeh izvedenkah, 4x2 in 4x4, ter bodisi z bencinskim motorjem 1,6 16V 110 ali pa z dizelskim motorjem 85 dCi ali 105 dCi. Vsi našteti trije motorji so svojo učinkovitost

NOVICE

Pred upokojitvijo vpoklic za hummerje

Ameriški avtomobilski proizvajalec General Motors bo vpoklic v popravilo 198.000 vozil znamke hummer, in sicer model H3 in H3T.

Ta vozila so bila izdelana med letoma 2006 in 2010. Težavo pri hummerjih, ki jih bodo odpoklicali, predstavljajo reže hladišča motorja na pokrovu. Ta del se lahko razrahla na morda tudi loči od avtomobila med vožnjo. Reže so sicer na modelu H3 nameščene zgolj dekorativno.

Če se problematični del odtrga med vožnjo, lahko zadene drugo vozilo na cesti in povzroči poškodbo ali gmotno škodo, svojo odločitev pojasnjujejo pri ameriškemu velikanu.

Popravilo sicer obsegata nanos lepila, ki bo bolje pritrdir sporni del na pokrov motorja. Za prostovoljni vpoklic vozil so se pri GM-u odločili potem, ko so prejeli dve pritožbi iz ZDA in tri iz Japonske. Od vpoklicanih avtomobilov jih 164.190 vozi po ameriških cestah.

Znamka hummer je trenutno v postopku ukinjanja, potem ko je v začetku leta propadel poskus prodaje znamke kitajskemu kupcu.

Pametne gume

Iz družbe Pirelli so sporočili, da bodo leta 2013 na evropsko tržišče končno poslali prve primerke »pametnih« avtomobilskih pnevmatik.

O tem se je govorilo že leta 2006, vendar je tehnološki napredek vseeno prišel bolj počasi. Moči je Pirelli združil s podjetjem Schrader Electronics, strokovnjakom pa je zdaj uspel izdelati mikročip, ki ga bodo vgradili v pnevmatike.

Detektor znotraj pnevmatike bo tako zaznal globino profila, tlak, temperaturo, moč oprijema na cesti, razločil pa bo tudi, ali je cesta mokra ali prekrita s snegom in ledom. Vse podatke bo poslal v avtomobilski računalnik, ki bo izračunal, s kakšno silo morajo glede na dane razmere delovati vavore, in vozniku sporočil, če bo s pnevmatikami kar koli narobe.

že dokazali v številnih modelih skupine Renault. Duster bo zelo verjetno naletel na velik uspeh predvsem na razvijajočih se tržiščih, še zlasti če upoštevamo ceno, ki se začenja pri 10.900 evrih.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu: Žaba sekulja in mrgoleče živali
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.30 20.00, 23.20 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identità ignote
21.10 Nan: Donna Detective (i. L. L. della Rovere)
23.20 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 Dok.: Roma sotterranea
6.20 13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
6.45 Aktualno: Rainotte cultura itinerari: moniti di pietra e pesa della anima
6.50 13.50 Aktualno: Dnevnik - Zdravje
7.00 Variete: Cartoon Flakes, vmes Zorro
8.15 L'albero azzurro
9.00 Aktualno: Il cercasapori - Sms Consumatori
9.45 Aktualno: Rai Educational - Cult Book Classic
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 20.30, 23.20 Dnevnik
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan: La signora del West
16.55 Kviz: Cuore di mamma
18.05 Dnevnik - L.I.S.
18.10 Dnevnik in sportne vesti
19.00 Variete: Secondo Canale
19.35 Nan: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
21.05 Aktualno: Annozero (v. M. Santoro)
23.35 Aktualno: Peccati - I sette vizi capitali

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Deželni dnevnik
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.10 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.15 Aktualno: Speciale Cominciamo bene - Prima
10.00 Aktualno: Cominciamo bene, sledi Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in sportne vesti
12.25 1.10 Kolesarstvo: 93° Giro d'Italia
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
15.15 Kolesarstvo: 93° Giro d'Italia - 18. etapa
17.10 Kolesarstvo: Processo alla tappa
18.10 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo

19.00 21.05 Dnevnik
20.00 Variete: Blob
20.15 Nan.: Il principe e la fanciulla
20.35 Nan.: Un posto al sole
21.10 Nan.: Law & Order
23.20 Variete: Parla con me
0.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved
1.40 Aktualno: Magazzini Einstein

Rete 4

6.50 Nan.: Kojak
7.55 Nan.: Charlie's Angels
8.50 Nan.: Nash Bridges
10.15 Nan.: Carabinieri 5
11.30 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Distretto di polizia 4
12.55 Nan.: Un detective in corsia
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
16.15 Nad.: Sentieri
16.15 Film: La lunga estate calda (dram., ZDA, '58, r. M. Ritt, i. P. Newman)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Sabrina (kom., ZDA, '95, r. S. Pollack, i. H. Ford)
21.50 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
0.00 Film: In dreams (triler, ZDA, '98, r. N. Jordan, i. A. Bening)
1.05 Nočni dnevnik, pregled tiska in vremenska napoved
2.30 Dok.: Mondo cane N.2.

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. Ficarra & Picone)
21.10 Film: Il cavaliere oscuro (fant., ZDA '08, r. C. Nolan, i. C. Bale)

Italia 1

6.10 Nan.: Reba
6.40 17.55 Risanke
8.50 Dok.: Capogiro
10.35 Nan.: Grey's Anatomy
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in sportne vesti
13.40 Risanka: American Dad
14.05 Resničnostni show: La Pupa e il Secchione - Il ritorno
14.20 Risanka: I Griffin
14.45 20.05 Risanka: Simpsonovi
15.10 Nan.: Merlin
16.10 Nan.: Jonas
16.35 Nan.: Sonny tra le stelle
17.00 Nan.: True Jackson, VP
19.30 Nan.: Samatha chi?
20.30 Kviz: Viva Las Vegas (v. E. Papi)
21.10 Kviz: Fenomenal (v. T. Mammucari)
23.35 Variete: Mai dire Pupa
0.30 Variete: Eve e i Munchies

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Storie tra le righe
9.00 Variete: Domani si vedrà
9.30 12.05 Klasična glasba
10.00 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk Show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.45 Aktualno: La provincia ti informa
13.10 Rotocalco ADN Kronos
14.05 Variete: ... Copertina da Udine
15.05 Dokumentarec o naravi
17.00 Risanke
19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Archeologie
20.15 Musa Tv
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Nan.: Cold Squad
22.45 Aktualno: Il Rossetti
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Film: Marabunta, la legione delle formiche assassine (pust.'98)

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, Omnibus Life, Omnibus (ah)Piroso
10.55 Punto Tg
11.00 Aktualno: Due minuti un libro
11.10 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: The District
14.05 Film: L'uccello di paradiso (pust., ZDA, '51, i. L. Jourdan)
16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan
20.00 1.15 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Resničnostni show: S.O.S. Tata
23.15 S.O.S. Adolescenti - Istruzioni per l'uso
0.10 Variete: Victor Victoria Hot

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.05 Otr. nan.: Telebajski
10.35 Pod klobukom
11.10 Nan.: Berlin, Berlin (pon.)
11.40 Omizje (pon.)
13.00 18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Nan.: Danes dol, jutri gor (pon.)
13.45 Piramida (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Cosko Cof
16.05 Kratki igr. film: Dečko s srečko
16.20 Enajsta šola
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 Odd. za mlade: (Ne)pomembne stvari
18.25 Žrebanje deteljice
18.40 Risanke
19.55 Tednik
20.55 Dok. serija: Hitler in Stalin - dvojboj za prevlado

Slovenija 2

6.30 9.00 1.30 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 9.00 1.30 Otroški infokanal
10.00 Pesem evrovizije 2010
12.00 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 27.05.1992 (pon.)
0.45 Dnevnik (pon.)
1.20 Dnevnik Slovencev v Italiji
1.45 Infokanal

23.30 Nad.: Lovec

0.25 Film: Pogumno v nove čase (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 23.55 Čezmejna Tv - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Nautilus
15.45 City folk
16.15 Srečanje z...
16.50 Alpe Jadran
17.15 Srečanja v skupnosti Italijanov
18.00 Na obisku
18.35 23.50 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.10 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
20.00 Back stage Live
20.15 Avtomobilizem
20.30 Športna oddaja
22.50 Izostreitev
23.20 Primorski mozaik

8.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice

9.05 19.00, 23.30 Mozalk
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
18.00 Nanovo
18.40 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in Polja Europe
20.30 Pod drobnogledom: Božanstvena dina masaža
21.30 Priatelji, ostanimo priatelji, posnetek koncerta, 2. del
22.45 Monitor (pon.)
0.00 Videostrani

RADIO
RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radio paprika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprtka knjiga; 11.00 Studio D; 12.30 Glasba po željah; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klasični magazin; 18.00 Kulturne diagonale, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.00-9.00 Jutro na radiu Koper, kronika, OKC obveščajo 7.00 Jurtranjek; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoljan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditev; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Obračun - satirična oddaja (pon.); 18.30 Glasbena razglednica; 20.00-22.00 Glasbeni abonma; 22.30 Od glave do repa, hip hop in valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Dorothy e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprtji prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprtji prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

Otvoritev Otvoritev Otvoritev Otvoritev Otvoritev Otvoritev Otvoritev Otvoritev Otvoritev Otvoritev

Otvoritev

QLANDIA Center dne 28. maj 2010 v Novi Gorici,

Cesta 25. junija 1A

Zdaj tudi v vaši bližini

Primer modela

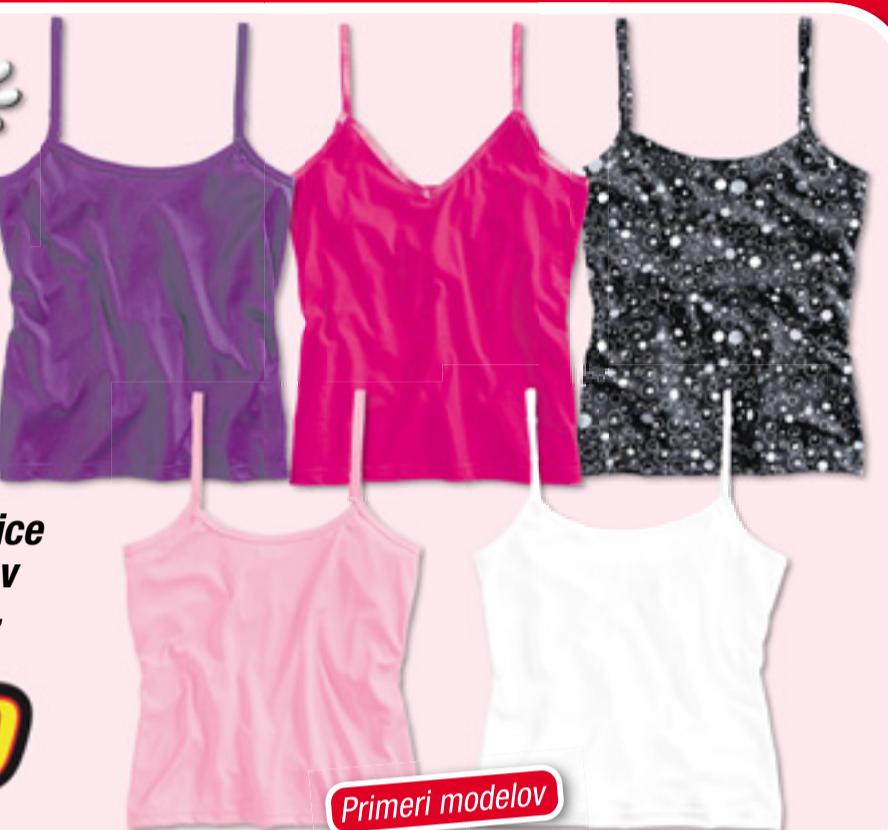
Ženske
majice
enobarvne ali
potiskane, različne
barve in velikosti

7,49

Ženske majice
brez rokavov
različne kvalitete,
barve in velikosti

2,19

Primeri modelov

Za ženske

Barvni vzorci

Otroške majice ali
kolesarske hlače
majica: 100 % bombaž,
kolesarske hlače:
visok delež
bombaža, različni
modeli, barve in
velikosti

2,19

Za moške

Primeri modelov

Moške majice
brez rokavov, različni
modeli, barve in velikosti

2,19

Za dojenčke

Majice dolg rokav ali
hlače za dojenčke

100 % bio bombaž, za fante in deklice,
3 različni potiski, velikosti: 50-68

3,19

Odpiralni čas:
ponedeljek – petek
09.00 – 21.00 ure
sobota
08.00 – 21.00 ure
nedelja
09.00 – 15.00 ure

Ponudba velja do razprodaje zalog. Prodaja se samo v kolicihah, običajnih za gospodinjstvo. KIK Textilien und Non Food d.o.o. • Ruska ulica 6 • 2000 Maribor, Slovenija

Kupci v KIK so odločili:

KIK je številka **1** v cenah

premisljen nakup oblačil

* mnenje 78,5% nemških kupcev in 73,3% avstrijskih
kupcev po raziskavi TNS Infratesta v decembru 2009.
Naročnik raziskave je KIK Nemčija.

Otvoritev

Otvoritev